



ရှေ့ပြည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသော စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုအဖွဲ့  
ရှေ့ပြည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသော စပါးစိုက်ပျိုး  
ထုတ်လုပ်မှုအတွက် ခံချိန်ခံညွှန်း

တမ်းရှင်း ၂.၀  
ဇန်နဝါရီ ၂၀၂၀  
[www.sustainablerice.org](http://www.sustainablerice.org)



© Sustainable Rice Platform

မူပိုင်ခွင့် - ဤစံချိန်စံညွှန်း သည် Sustainable Rice Platform e.V. ၏ ဘုံဖန်တီးမှုဖြစ်ပြီး Creative Commons Attribution-NonCommercial-Share Alike 3.0 License လိုင်စင်ဖြင့် ဖန်တီးထုတ်ဝေခြင်း ဖြစ်သည်။ အောက်ပါအတိုင်း ကိုးကားဖော်ပြနိုင်သည်။ -

SRP (2020). The SRP Standard for Sustainable Rice Cultivation (Version 2.1). Sustainable Rice Cultivation. Bangkok: 2020 (ရှေ့ပြည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသော စပါးစိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်မှု (SRP) နည်းစနစ် ဗာရှင်း - ၂.၁), ရှေ့ပြည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသော စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ် မှုစနစ်။ ဘန်ကောက် ၂၀၂၀။ <http://www.sustainablerice.org> တွင် ဝင်ရောက်ဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။

စာရေးသူများ - ဤစာတမ်းကို ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂသဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအစီအစဉ် (UNEP)၊ နိုင်ငံတကာ ဆန်စပါး သုတေသနဌာန (IRRI)၊ Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit GmbH (GIZ) တို့က ဦးဆောင်သော SRP အဖွဲ့က ပြင်ဆင်ရေးသားပြီး တောင်သူ ပံ့ပိုးမှု၊ စွမ်းဆောင်မှုတိုင်းတာခြင်း နှင့် ကိုက်ညီမှု စစ်ဆေးခြင်း စသည့် SRP လုပ်ငန်းအဖွဲ့ (SRP Working Group on Farmer Support, Performance Measurement, and Assurance) က ပံ့ပိုးထောက်ပံ့ပေးပါသည်။ SRP အဖွဲ့ဝင်များ၊ ပြင်ပမှပါဝင်ဆောင်ရွက် သူများနှင့် သီးခြား အကြောင်း အရာများအပေါ်အာရုံစိုက်သော အခြားအဖွဲ့များနှင့်လည်း ပူးပေါင်းတိုင်ပင် လုပ်ဆောင် ပါသည်။

အသိပေးချက် - ဤစာတမ်းတွင်ပါဝင်သော အမြင်အယူအဆများသည် ရှေ့ပြည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသော စပါးစိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်မှုအဖွဲ့ Sustainable Rice Platform ၏ အမြင်အယူအဆများသာဖြစ်ပြီး ပါဝင်ဆောင်ရွက်သော အဖွဲ့အစည်းများ၏ တရားဝင်မှု အနေအထားကို မည်သည့် အခြေအနေမျိုးတွင်မှ ကိုယ်စားပြုသည်ဟု မမှတ်ယူရပါ။

ကူးပြောင်းမှုစည်းကမ်းများ - SRP စံချိန်စံညွှန်း ဗာရှင်း ၁.၀ ကို ၂၀၁၉ ဒီဇင်ဘာ ၃၁ ရက်တွင် အပြီးသတ် ဆောင်ရွက် ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ SRP သည် ဗာရှင်း ၂.၀ ကို အသိအမှတ်ပြုပြီး ပိုမိုရှင်းလင်းစေရန် ဗာရှင်း ၂.၁ ကိုထုတ်ပြန်ခဲ့ပါ သည်။ ဗာရှင်း ၂.၀ ကိုအသုံးပြုသူများသည် ဗာရှင်း ၂.၁ ကို တတ်နိုင်သမျှ အစောဆုံး ကူးပြောင်းသုံးစွဲသွားရန် တိုက်တွန်းပါသည်။

ရှေ့ပြည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသော စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုအဖွဲ့ (SRP) သည် ၂၀၁၁ တွင် စတင် လုပ်ဆောင်ခဲ့သော တစ်ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာအလွှာစုံပါဝင်သည့်မဟာမိတ်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဖြစ်ပြီး UNEP၊ IRRI နှင့် GIZ တို့ကဦးဆောင်သည်။ နိုင်ငံတကာမှ အဖွဲ့အစည်းပေါင်း ၁၀၀ကျော်ပါဝင်ပြီး ပုဂ္ဂလိက နှင့်အများပြည်သူဆိုင်ရာ ပါဝင်လုပ်ဆောင်သူများ၊ သုတေသနနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အသင်းအဖွဲ့များ ပါဝင်သည်။ SRP သည် (လယ်ယာ ထဲတွင်သာမက တန်ဖိုးကွင်းဆက်များအားလုံးတွင်လည်း) ဆန်စပါးစိုက်ပျိုးမှု နည်းစနစ်များတွင် သဘာဝအရင်း အမြစ်များကို ပိုမို အကျိုးရှိစွာ သုံးစွဲမှုကို အားပေးပြီး ပြောင်းလဲလျက်ရှိသော ရာသီဥတုဒဏ်ကို လျော့ချစေနိုင်ရေးတို့ကို အထူးအလေးပေး စီမံထားပါသည်။

ဆန်စပါးတန်ဖိုးကွင်းဆက် အားလုံးတွင် ရှေ့ပြည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသော စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု စံချိန်စံညွှန်းများ၊ ညွှန်းကိန်းများ၊ ဆွဲဆောင်မှုရှိသော လုပ်ငန်းစဉ်များ၊ ပိုမိုကျယ်ပြန့်စွာ လိုက်နာ ကျင့်သုံးနိုင်စေသော အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီး၍ အကောင်းဆုံး ရှေ့ပြည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသော စပါးစိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်မှုနည်းလမ်းများကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ပြောင်းလဲသုံးစွဲလာကြစေရန် အားလုံး စိတ်သဘောတူညီစွာ ဈေးကွက်ပြောင်းလဲမှု ရှေ့ဆောင်စီမံ ချက်များကို ဆောင်ရွက်ပါသည်။ SRP ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဆန်စပါးထုတ်လုပ်စားသုံးမှုများကြောင့် သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင် အပေါ် ထိခိုက်မှုများ တတ်နိုင်သမျှ အနည်းဆုံးဖြစ်စေရန် ဖြစ်ပြီး အသေးစားလုပ်ကိုင်သူများ၏ ဝင်ငွေတိုးတက်လာစေရန်လည်း ရည်ရွယ်ကာ အစားအသောက်ဖူလုံမှု ကိုလည်း အထောက်အကူ ပြုရန်ဖြစ်ပါသည်။

အသေးစိတ်အချက်အလက်များအတွက် ဆက်သွယ်ရန် -

Lea Las Piñas  
Tel: +66 2 288 1870  
Email: [laspinas@un.org](mailto:laspinas@un.org)  
Web: [www.sustainablerice.org](http://www.sustainablerice.org)



### နိဒါန်း

၂၀၁၅ တွင် SRP အနေဖြင့် စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးနိုင်သော ဆန်စပါးစိုက်ပျိုးမှုအတွက် ကမ္ဘာ့ပထမ ဆုံးစံနှုန်းကို စတင်သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ ထိုအထဲတွင် အဆင့်သတ်မှတ်နိုင်ရန်နှင့် မည်သည့်ဆန်စပါး စနစ်မဆို စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးနိုင်မှုကို နှိုင်းယှဉ်နိုင်ရန် စွမ်းဆောင်မှုညွှန်းကိန်း များပါဝင်သည်။ ထိုကိရိယာ များသည်အတူတကွ ရေရှည်တည်တံ့ ခိုင်မြဲသော စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုအတွက် လိုက်နာ ကျင့်သုံးနေသောအဓိပ္ပါယ်သတ်မှတ် ချက်အနေဖြင့် ဆောင်ရွက် ပေးနိုင်ပါသည်။

တိုးတက်မှုနှင့် သက်ရောက်မှုတို့ကိုစောင့်ကြည့်လေ့လာနိုင်ရန် SRP အနေဖြင့် မူဝါဒချမှတ်သူများနှင့် တစ်ကမ္ဘာလုံး ဆန်စပါးပံ့ပိုးမှုကွင်းဆက်တို့အတွက် ကမ္ဘာ့ဆန်စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍတွင် အကောင်းဆုံး နည်းစနစ်များကို ကျယ်ကျယ် ပြန့်ပြန့် ပြောင်းလဲသုံးစွဲ လာကြစေရန် အောက်ပါ အထောက်အကူပြုနည်းလမ်းများဖြင့် ပံ့ပိုးပေးထားပါသည်။

- ၁ - ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသော စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု SRP စံနှုန်း
- ၂ - ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသော စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု SRP စွမ်းဆောင်မှုညွှန်းကိန်းများ
- ၃ - SRP အာမခံမှုအစီအစဉ်

**ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသော စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု SRP စံချိန်စံညွှန်း** သည် ဆန်စပါးပံ့ပိုးမှုကွင်းဆက်များတွင် ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသော စွမ်းဆောင်ရည် ရရှိနိုင်ရန်အခြေခံအနေဖြင့် လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်သော ပုံမှန်စံနှုန်း မူဘောင်တစ်ရပ်ကို ပံ့ပိုးပေးသည်။ ဖန်တီးတည်ဆောက်မှုနှင့် ပြန်လည် သုံးသပ်ပြင်ဆင်မှုဖြစ်စဉ် တစ်လျှောက်တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်သူ များအနေဖြင့် အသေးစား လယ်ယာ လုပ်ကိုင်သူများအကြား ရာသီဥတု နှင့် လိုက်လျောညီထွေသော အကောင်းဆုံး ရေရှည်တည်တံ့ ခိုင်မြဲသော စိုက်နည်းစနစ်များကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ပြောင်း လဲသုံးစွဲလာကြစေရန် တွန်းအား ပေးနိုင်မည့် တိကျပြီးအားလုံးချုံ့ပါဝင်သော ကိရိယာတစ်ခုအနေဖြင့် ကျင့်သုံး သူများအတွက် ဖြစ်စေရန် အထူးအလေး ပေးဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။ SRP သည် ၂၀၁၉ ဇန်နဝါရီလတွင် SRP စံနှုန်း (ဗာရှင်း ၂.၀) ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီး အဓိကအကြောင်းအရာ ရှစ်ခုအောက်တွင် ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ထားသောလိုအပ်ချက် ၄၁ ခုပါဝင်သည်။<sup>၁</sup> ဗာရှင်း ၂.၁ ကို ၂၀၂၀ ဇန်နဝါရီလတွင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

**ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသော စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု SRP စွမ်းဆောင်မှုညွှန်းကိန်းများ** သည် စိုက်ခင်းအတွင်းတွင် အကြံပြုသော စိုက်နည်းစနစ်များကို ပြောင်းလဲသုံးစွဲမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲမှုဆိုင်ရာ သက်ရောက်မှုများကို ပမာဏဖြင့် တိုင်းထွာ အကဲဖြတ်နိုင်စေရန် အထောက်အကူပြုသည်။ စွမ်းဆောင်မှု ညွှန်းကိန်း များသည် အကောင်အထည်ဖော် လုပ်ဆောင်နေသောမိတ်ဖက်နှင့် သုတေသီများ နှိုင်းယှဉ်မှုဆိုင်ရာ အချက် အလက်များ ကောက်ယူနိုင်ရန် အထောက်အကူ ဖြစ်စေသည်။ ဘုံညွှန်းကိန်း ၁၂ ခုကို အသုံးပြုလျက် ကိုက်ညီမှုရှိသော နည်းလမ်းဖြင့် စိုက်ခင်းအတွင်းမှ ရရှိသောရလဒ်များကို အချင်းချင်းဆက်သွယ် မျှဝေနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ SRP စွမ်းဆောင်မှု ညွှန်းကိန်း (ဗာရှင်း ၁.၀) ကို ၂၀၁၅ ဧပြီတွင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ SRP သည် ၂၀၁၈ တွင် စွမ်းဆောင်မှု ညွှန်းကိန်းများကို ပြန်လည် သုံးသပ်ပြင်ဆင် ခဲ့ပြီး ၂၀၁၉ ဇန်နဝါရီလ တွင် ဗာရှင်း ၂.၀ ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ဗာရှင်း ၂.၁ ကို ၂၀၂၀ ဇန်နဝါရီလတွင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။<sup>၂</sup>

**SRP အာမခံမှုအစီအစဉ်** သည် ဆန်စပါးတန်ဖိုးကွင်းဆက်အတွင်းပါဝင်လုပ်ဆောင်သူများအနေဖြင့် SRP စံနှုန်းကိုလိုက်နာ ဆောင်ရွက်မှုရှိကြောင်း ပြသနိုင်စေပြီး SRP စွမ်းဆောင်မှုညွှန်းကိန်းများ အရတိုင်းတာသည့် သက်ရောက်မှုများကိုလည်း ပြသနိုင်စေလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ ဤအစီအစဉ်သည် ထုတ်လုပ်မှုနည်းစနစ်ကျယ် ကျယ်ပြန့်ပြန့်ပေါ်ထွက်လာစေရန် အာမခံမှုအဆင့် သုံးဆင့်ကို ကမ်းလှမ်း ထားပြီး ဗဟို SRP အချက်အလက်များသိမ်းဆည်းရေးဌာနတွင် တောင်သူမှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ ကိုယ်တိုင် အကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် ရုံးတွင်းထိန်းချုပ်စနစ်များမှတစ်ဆင့် တောင်သူအဖွဲ့များ ကိုစစ်ဆေးခြင်း စသည်တို့ ပါသည်။ ပြင်ပမှစစ်ဆေးမှု နှင့် အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ်ရယူခြင်းတို့မှာ ထပ်ဆောင်းရွေးချယ်စရာ နည်းလမ်းများဖြစ်ကြသည်။ တစ်ကမ္ဘာလုံးအသိအမှတ်ပြု ကိုက်ညီမှု စစ်ဆေးရန် ဝန်ဆောင်မှု ပေးသောအဖွဲ့ Assurance Service Provider (GLOBALG.A.P.) သည် ၎င်းအာမခံအစီအစဉ် ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက် ကြီးကြပ်စီမံ ဆောင်ရွက်လျက် ရှိသည်။ SRP အာမခံအစီအစဉ်ကို ၂၀၁၉တွင် စတင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး တောင်သူပံ့ပိုးမှု၊ စွမ်းဆောင်ရည်တိုင်းတာခြင်း၊ အာမခံမှုတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော SRP လုပ်ငန်းအဖွဲ့တွင် ကျယ်ပြန့်သော တည်ဆောက်မှု ဖြစ်စဉ်ပြီးနောက် ပေါ်ထွက် လာခြင်းဖြစ်သည်။<sup>၃</sup>

<sup>၁</sup> SRP Standard (Version 2.1)  
<sup>၂</sup> SRP Performance Indicators (Version 2.1)  
<sup>၃</sup> SRP Assurance Scheme (Version 1.1)



**ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသော စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုအတွက် SRP စံချိန်စံညွှန်း (ဗားရှင်း ၂.၁)**

**နယ်ပယ်**

ဤစံနှုန်းသည် ဆန်စပါးထုတ်လုပ်မှုတွင် စိုက်ခင်းအဆင့်ရှိ လုပ်ငန်း အားလုံးနှင့်သက်ဆိုင်ပြီး တောင်သူစီမံခန့်ခွဲမှု အောက်ရှိ ရိတ်သိမ်းချိန်လွန်လုပ်ငန်းစဉ်များ လည်းပါဝင်သည်။ ဤစံနှုန်းကို တောင်သူများ တစ်ဦးချင်းအနေဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ အသေးစားတောင်သူအုပ်စု အလိုက်သော် လည်းကောင်း၊ အကြီးစား လယ်ယာလုပ်ငန်းများ အနေဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ အသုံးချနိုင်ပြီး သင့်တော်မှု၊ လက်တွေ့ကျမှုနှင့် သက်ရောက်မှုတို့ကို သေချာစေရန် အထူးဂရုစိုက်၍ လုပ်ဆောင်ထားသည်။ အထူးသဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများရှိ လုပ်ကွက်ငယ် တောင်သူများအတွက် ရည်ရွယ်ပါသည်။

အကယ်၍ အသေးစားတောင်သူအုပ်စုက အသုံးပြုလျှင် ဤစံနှုန်းအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတွင်းစီမံခန့်ခွဲမှု စနစ် (IMS) ထားရှိ ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ပြီး တောင်သူများကို စံနှုန်းအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်မှု၊ ရလဒ်များတိုင်းတာခြင်းနှင့် စဉ်ဆက်မပြတ် တိုးတက်မှုအတွက် အစီအမံများကို သတ်မှတ် ဆောင်ရွက်ရာတွင် အထောက်အကူပြုနိုင်စေရန် လုပ်ငန်းတွင်း စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ် (IMS) ထားရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။<sup>4</sup>

SRP စံနှုန်း၏သင့်တော်မှုနှင့် လက်တွေ့အသုံးချနိုင်မှုတို့ကို ထုတ်လုပ်မှုစနစ်များ၊ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ ဂေဟ စနစ်များ၊ လူမှုစီးပွားအခြေအနေများ၊ ဥပဒေပိုင်းဆိုင်ရာ စည်းကမ်းထိန်းသိမ်းမှုဆိုင်ရာ မူဘောင်များ စသည့် ကျယ်ပြောလှသောနိုင်ငံတွင်း အခြေအနေများအလိုက် အမြင့်ဆုံးဖြစ်စေရန် အသုံးချဆောင်ရွက်ရာတွင် ၎င်း၏အဓိကလိုအပ်ချက်များနှင့် ကျင့်ဝတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ သင့်လျော်မှုတို့ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်အရေး ကြီးသည်။ ဤစံနှုန်းအနေဖြင့် ပုံမှန်ဖြစ်သော လမ်းညွှန်မှုကိုပေးပြီး ကျင့်သုံးသူများအနေဖြင့် ၎င်း၏လိုအပ်ချက်များနှင့် သင့်တော်သော အကောင်းဆုံးသင့်တော်သည့် ကျင့်စဉ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ဒေသအလိုက် သင့်လျော်သောလမ်းညွှန်မှုကို လိုအပ်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် တစ်ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာစံနှုန်းနှင့် ဒေသအလိုက် စိုက်ခင်းအတွင်းအသုံးချမှုတို့အကြား ပေါင်းကူးမှု အနေ ဖြင့် နိုင်ငံအလိုက်ဘာသာပြန်အသုံးချမှု လမ်းညွှန်ချက်များ ကို တီထွင်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။<sup>5</sup>

**ဖွဲ့စည်းပုံ**

SRP စနစ်ကို လိုအပ်ချက် ၄၁ ချက်ဖြင့် ကဏ္ဍကြီး ၈ ခုအောက်တွင် ဖွဲ့စည်းထားပါသည် (ပုံ ၁ တွင်ကြည့်ပါ)

**ပုံ ၁. ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသော စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုအတွက် SRP စံချိန်စံညွှန်းမှ ကဏ္ဍများနှင့် လိုအပ်ချက်များ**

<p><b>စိုက်ခင်း စီမံခန့်ခွဲမှု</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• စိုက်ပျိုးရေး ပြက္ခဒိန်</li> <li>• ကွင်းလုပ်ငန်းမှတ်တမ်း</li> <li>• သင်တန်း</li> </ul>	<p><b>ရာသီအကြို ပြင်ဆင်မှု</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• အန္တရာယ်များသော ဓာတုဓာတ်ကြွင်းများ</li> <li>• ဆားပေါက်ခြင်း</li> <li>• မြေပြင်ပြောင်းလဲခြင်း နှင့် ဝိပျိုးစိတ်များ</li> <li>• ကျေးကျော်လာသော မျိုးစိတ်များ</li> <li>• မြေညှိခြင်း</li> </ul>	<p><b>ရေအသုံးချမှု</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ရေစီမံခန့်ခွဲခြင်း</li> <li>• ကျေးရွာအုပ်စုအဆင့် ရေသွင်းစနစ်</li> <li>• စိုက်ပျိုးရေး အရည်အသွေး</li> <li>• မြေအောက်ရေ စစ်ထုတ်ခြင်း</li> <li>• ရေထုတ်ခြင်း</li> </ul>	<p><b>အပင်အဟာရ စီမံခန့်ခွဲမှု</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• အပင်အဟာရ စီမံခန့်ခွဲမှု (အော်ဂဲနစ်မြေဩဇာ (သို့) ဓာတ်မြေဩဇာ)</li> <li>• အော်ဂဲနစ်မြေဩဇာ ရွေးချယ်မှု</li> <li>• ဓာတ်မြေဩဇာ ရွေးချယ်မှု</li> </ul>
<p><b>ဘက်စုံဖျက်ပိုးကာကွယ် နှိမ်နင်းခြင်း</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ပေါင်းနှိုင်းနှင်းခြင်း</li> <li>• ပိုးမွှားနှိုင်းနှင်းခြင်း</li> <li>• ရောဂါနှိမ်နင်းခြင်း</li> <li>• ခရုနှိမ်နင်းခြင်း</li> <li>• ကြွက်နှိမ်နင်းခြင်း</li> <li>• ငှက်နှိမ်နင်းခြင်း</li> </ul>	<p><b>ရိတ်သိမ်းခြင်း နှင့် ရိတ် သိမ်းချိန်လွန် နည်းပညာ</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• အချိန်ကိုက် ရိတ်သိမ်းမှု</li> <li>• ရိတ်သိမ်းကိရိယာများ</li> <li>• အခြောက်ခံချိန်</li> <li>• အခြောက်လှန်းနည်းစနစ်များ</li> <li>• စပါးသိုလှောင်မှု</li> <li>• စပါးရိုးပြတ်များ</li> <li>• ကောက်ရိုးများ</li> </ul>	<p><b>ကျန်းမာရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံမှု</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• လုံခြုံရေး အညွှန်းများ</li> <li>• စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ</li> <li>• ပိုးသတ်ဆေးဖြန်းနည်း သင်တန်း</li> <li>• တကိုယ်ရေ အကာအကွယ်များ</li> <li>• ဆေးကြောခြင်းနှင့် လဲလှယ်ခြင်း</li> <li>• ဆေးဖြန်းပက်သူအတွက် သတ်မှတ်ချက်များ</li> <li>• ဓာတုဆေးများ သိုလှောင်မှု</li> <li>• ဆေးဘူးအခွံများ ဖျက်စီးခြင်း</li> </ul>	<p><b>အလုပ်သမား အခွင့်အရေး</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ကလေးလုပ်သားများနှင့် လူငယ်များကို ဝိုင်းဝန်းခြင်း</li> <li>• ဘေးအန္တရာယ်များသောလုပ်ငန်း</li> <li>• ကလေးငယ်များနှင့် ပညာရေး</li> <li>• ဖိအားပေး၍ ဝိုင်းဝန်းခြင်း</li> <li>• ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းများ</li> <li>• အဖွဲ့အစည်းပိုင်းဆိုင်ရာ လွှဲလှယ်ခွင့်</li> <li>• လုပ်လေစာ</li> </ul>

<sup>4</sup> SRP Assurance Scheme Version 1.0  
<sup>5</sup> SRP Protocol for Developing National or Regional Interpretation Guidelines

ယခုစံချိန်စံညွှန်းတွင် ပါဝင်သော လိုအပ်ချက်တိုင်းသည် SRP စွမ်းဆောင်မှုညွှန်းကိန်းများမှ တစ်ခု (သို့) အများကို ရရှိနိုင်စေရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ စံချိန်စံညွှန်းမှ လိုအပ်ချက်များနှင့် စွမ်းဆောင်မှု ညွှန်းကိန်းများ၏ ဆက်စပ်မှုကို အောက်ပါ (ဇယား ၁) တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ အဆိုပါဆက်စပ်မှုများကို စံချိန်စံညွှန်းမှ သက်ရောက်မှုရှိသော ဒေါင်လိုက်လိုင်း များတွင် ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြထားပါသည်။

ဇယား ၁ - SRP စံနှုန်းလိုအပ်ချက်များနှင့် SRP စွမ်းဆောင်မှုညွှန်းကိန်းများ အကြား ဆက်နွယ်မှုများ

SRP စံနှုန်း	SRP စွမ်းဆောင်မှုညွှန်းကိန်းများ											
	အကျိုးအမြတ်ရှိမှု - အသားတင် ဝင်ငွေ	လုပ်အား ထုတ်လုပ် နိုင်မှု	ကုန်ထုတ်စွမ်းအား - အထွက်နှုန်း	ထိရောက်သော ရေသုံး စွဲမှု	ထိရောက်သော အာဟာရ ဓာတ်သုံး စွဲခြင်း - N	ထိရောက်သော အာဟာရ ဓာတ်သုံး စွဲခြင်း - P	ဇီဝမျိုးစိတ်များ	ဖန်လုံအိမ် ဓာတ်ငွေ့ ထုတ်လွှတ်မှု	အစား အသောက် ဘေးကင်း လုံခြုံမှု	လုပ်သား ကျန်းမာရေး နှင့် ဘေးကင်း လုံခြုံမှု	ကလေး လုပ်သားနှင့် လူငယ်ပါဝင်မှု	အမျိုးသမီး များကို စွမ်းရည် မြှင့်တင် ခြင်း
	၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	၈	၉	၁၀	၁၁	၁၂
<b>လိုအပ်ချက်များ</b>												
၁ - သီးနှံ ပြုကွေဒိန်	x		x									
၂ - မှတ်တမ်းထားရှိမှု	x		x									
၃ - သင်တန်းများ	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
၄ - အန္တရာယ်များသော ဓာတုဓာတ်ကြွင်းများ									x			
၅ - ဆားပေါက်ခြင်း	x		x	x								
၆ - မြေပြုပြင် ပြောင်းလဲမှု နှင့် ဇီဝမျိုးစိတ်များ							x	x				
၇ - ကျူးကျော်လာသော မျိုးစိတ်များ							x					
၈ - မြေညှိခြင်း	x		x	x			x					
၉ - မျိုးကောင်းမျိုးသန့်	x		x									
၁၀ - ရေ စီမံခန့်ခွဲမှု	x		x	x				x				
၁၁ - ကျေးရွာအုပ်စု အဆင့် ရေသွင်းစနစ်				x								
၁၂ - စိုက်ပျိုးရေး အရည်အသွေး				x					x			
၁၃ - မြေ အောက် ရေ စစ်ထုတ်ခြင်း				x								
၁၄ - ရေထုတ်ခြင်း				x			x					
၁၅ - အပင်အဟာရဓာတ် စီမံခန့်ခွဲမှု (အော်ဂဲနစ် (သို့) ဓာတ်မြေဩဇာ	x		x		x	x	x	x				
၁၆ - အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာ ရွေး ချယ်မှု	x		x		x	x		x				
၁၇ - ဓာတ်မြေဩဇာ ရွေးချယ်မှု	x		x		x	x		x				
၁၈.၁ - ၁၈.၆	x		x				x		x			
ဘက်စုံပိုးမွှားကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်း												
၁၉ - ရိတ်သိမ်းချိန်	x		x						x			
၂၀ - စပါးရိတ်သိမ်းသော ကိရိယာများ									x			
၂၁ - အခြောက်ခံချိန်	x		x					x				



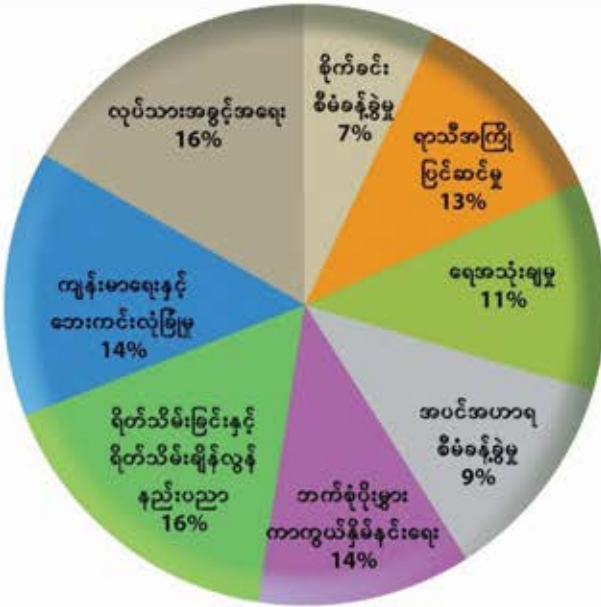
SRP စံနှုန်း	SRP စွမ်းဆောင်မှုညွှန်းကိန်းများ											
	အကျိုးအမြတ်ရရှိမှု - အသားတင် ဝင်ငွေ	လုပ်အား ထုတ်လုပ် နိုင်မှု	ကုန်ထုတ်စွမ်းအား - အထွက်နှုန်း	ထိရောက်သော ရေသုံး စွဲမှု	ထိရောက်သော အာဟာရ ဓာတ်သုံး စွဲခြင်း - N	ထိရောက်သော အာဟာရ ဓာတ်သုံး စွဲခြင်း - P	ဇီဝမျိုးစိတ်များ	ဖန်လုံအိမ် ဓာတ်ငွေ့ ထုတ်လွှတ်မှု	အစား အသောက် ဘေးကင်း လုံခြုံမှု	လုပ်သား ကျန်းမာရေး နှင့် ဘေးကင်း လုံခြုံမှု	ကလေး လုပ်သားနှင့် လူငယ်ပါဝင်မှု	အမျိုးသမီး များကို စွမ်းရည် မြှင့်တင် ခြင်း
	၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	၈	၉	၁၀	၁၁	၁၂
<b>လိုအပ်ချက်များ</b>												
၂၂ - အခြောက်ခံသော နည်းလမ်း	x		x						x			
၂၃ - စပါးသိုလှောင်ခြင်း	x		x						x			
၂၄ - စပါးရိုးပြတ်များ					x	x		x				
၂၅ - ကောက်ရိုးများ					x	x		x				
၂၆ - ဘေးကင်းလုံခြုံမှု နှင့် ရှေးဦးသူနာပြု										x		
၂၇ - ပစ္စည်း အသုံးအဆောင်များ										x		
၂၈ - ပိုးသတ်ဆေး ဖြန်းမည့်သူအတွက် လေ့ကျင့် သင်ကြားပေးခြင်း										x		
၂၉ - ကာကွယ်ရန် ပစ္စည်းအသုံး အဆောင်များ										x		
၃၀ - လျှော်ဖွတ်ခြင်းနှင့် အသစ်လဲလှယ်ခြင်း										x		
၃၁ - ပိုးသတ်ဆေး ဖြန်းပက်ရန် ကန့်သက်ချက်များ										x		
၃၂ - ပိုးသတ်ဆေးဖြန်းပြီး ပြန်လည် ဝင်ရောက်ခြင်း										x		
၃၃ - ပိုးသတ်ဆေးနှင့် ဓာတုပစ္စည်းများ သိုလှောင်ခြင်း									x	x		
၃၄ - ပိုးသတ်ဆေး အကြွင်းအကျန်များ စွန့်ပြစ်မှု										x		
၃၅ - ကလေး လုပ်သားများ											x	
၃၆ - ဘေးအန္တရာယ် များသောလုပ်ငန်း											x	
၃၇ - ပညာရေး											x	
၃၈ - ဖိအားပေး ခိုင်းစေခြင်း												
၃၉ - ခွဲခြား ဆက်ဆံခြင်း												x
၄၀ - အဖွဲ့အစည်းပိုင်းဆိုင်ရာ လွှဲလှယ်ခွင့်												x
၄၁ - လုပ်ခလစာ												x

**အမှတ်ပေးခြင်း**

ယခု စံချိန်စံညွှန်းသည် တစ်ဆင့်ချင်းစီအလိုက် ကိုက်ညီမှုကို အားပေးထားပြီး နောက်ဆုံးတွင် အလုံးစုံကိုက်ညီမှုရှိစေရန် တစ်ဖြည်းဖြည်းတိုး၍ အကျိုးကျေးဇူးများလာစေရန် ခွင့်ပြုထားပါသည်။ လိုအပ်ချက် အားလုံးတွင် ကိုက်ညီမှု အဆင့်အမျိုးမျိုး ရှိပါသည်။ ၎င်းအချက်က ယခုစံချိန်စံညွှန်းကို တောင်သူများ၏ လိုက်နာကျင့်သုံးမှု မြှင့်တင်နိုင်ရေးအတွက် အကဲဖြတ်ရာတွင် လည်းကောင်း၊ တိုးတက်စေရန် ညွှန်ကြားချက်များအဖြစ်လည်းကောင်း အသုံးပြုနိုင်စေရန် ခွင့်ပြုပါသည်။ အဆိုပါ အမျိုးမျိုးသော အဆင့်များသည် တောင်သူများ၏ လိုက်နာကျင့်သုံးမှု တိုးတက်လာမှုမှာ အချိန်ကြာနိုင်ကြောင်းနှင့် စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ် ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်နိုင်ကြောင်းကို သိသာလာစေနိုင်ပါသည်။ အမျိုးမျိုးသော ကိုက်ညီမှု အဆင့်များ ရှိခြင်းက ပိုမိုတိုးတက်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်တွင် လမ်းညွှန်ပေးနိုင်သကဲ့သို့ တိုးတက်မှုအဆင့်တိုင်းအတွက် ပိုမိုမြင့်မားသော ရမှတ်များ ထောက်ပံ့ပေးပါသည်။

ကိုက်ညီမှုအဆင့်တိုင်းကို ရမှတ်များဖြင့် ကိုယ်စားပြုပါသည်။ လိုအပ်ချက်အများစုအတွက် အမြင့်ဆုံးရမှတ်မှာ ၃ မှတ် ဖြစ်သည်။ လိုအပ်ချက်အများစုတွင် ရမှတ် ၂ မှတ် (သို့) ၁ မှတ် ရရှိနိုင်သော အလယ်အလတ်အဆင့် ကိုက်ညီမှုအဆင့်များ ရှိသည်။ လိုအပ်ချက်များအားလုံးတွင် အနိမ့်ဆုံးကိုက်ညီမှုများကို ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြထားပြီး အနိမ့်ဆုံးရမှတ်မှာ သုည မှတ် ဖြစ်သည်။ အမြင့်ဆုံးရမှတ်အနေဖြင့် အချို့သော လိုအပ်ချက်များတွင် ချွင်းချက်အဖြစ်ရှိပါသည်။ လိုအပ်ချက် အမှတ် ၁၅ ဖြစ်သော အပင်အဟာရစီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် အမြင့်ဆုံး ရမှတ်မှာ ၆ မှတ်ဖြစ်ပြီး ကျန်းမာရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံမှု အခန်းရှိ လိုအပ်ချက်များ တွင် အမြင့်ဆုံးရမှတ် ၂ မှတ်သာ ပေးထားသည်။ အဆိုပါ အချက်များကို ကဏ္ဍအသီးသီး အပေါ်တွင် မျှတသော အလေးပေးမှု ရရှိစေရန် လုပ်ဆောင်ပေးသည်။ အခန်းကဏ္ဍတစ်ခုချင်းစီအလိုက် ရရှိနိုင်သည့် အလေးပေးမှုကို ပုံ ၂ တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

**ပုံ ၂. ကဏ္ဍ တစ်ရပ်ချင်းစီအလိုက် SRP စံချိန်စံညွှန်း အမှတ်ပေးပုံစံယာ:**



တောင်သူတစ်ဦးချင်းအတွက် ရမှတ်ကို ၀ မှ ၁၀၀ အထိ သတ်မှတ်ထားပါသည်။ အဆိုပါ ရမှတ်သည် အမှန်တကယ် လုပ်ဆောင်ထားမှုအပေါ် အခြေခံ၍ ရရှိလာသည့် စုစုပေါင်းရမှတ်ကို အမြင့်ဆုံးရရှိနိုင်သည့် အမှတ် (၁၃၂) နှင့်စား၍ ၁၀၀ ဖြင့် မြှောက်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

$$\text{စံချိန်စံညွှန်း ရမှတ် (၀ - ၁၀၀)} = \frac{\text{အမှန်တကယ် လုပ်ဆောင်ထားမှုအပေါ် အခြေခံ၍ ရရှိလာသည့် စုစုပေါင်း ရမှတ်}}{\text{အမြင့်ဆုံးရရှိနိုင်သည့် ရမှတ်}} \times ၁၀၀$$



အချို့လိုအပ်ချက်များသည် တစ်ခါတစ်ရံ ကျင့်သုံးရန် မဖြစ်နိုင်သော အခြေအနေ ရှိကောင်း ရှိနေနိုင်ပါသည်။ ထိုအခါတွင် ၎င်းအမှတ်တို့ကို အမှတ်ပေးစဉ်းမျဉ်းမှ ထုတ်ပယ်ပါမည်။ လိုက်နာကျင့်သုံးရန် မဖြစ်နိုင်သော အချက်များသည် အောက်ပါ အခြေအနေများတွင် ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပါသည်။

- တောင်သူသည် မိုးရေသောက်စနစ် (ရေသွင်းစိုက်ပျိုးခြင်းမရှိလျှင်) ကိုသာ ကျင့်သုံးပါက လိုအပ်ချက် 11, 12, 13, နှင့် 14 တို့ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် မလိုပါ
- တောင်သူသည် စပါးကို ကိုယ်တိုင် အခြောက်မခံပါက လိုအပ်ချက် 22 ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် မလိုပါ
- တောင်သူသည် စပါးကို မသိုလှောင်ပါက လိုအပ်ချက် 23 ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် မလိုပါ
- တောင်သူတွင် အသက် ၁၈ နှစ်အောက် ကလေးများ မရှိပါက လိုအပ်ချက် 36 ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် မလိုပါ
- တောင်သူတွင် ကျောင်းနေအရွယ် ကလေးများ မရှိပါက လိုအပ်ချက် 37 ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် မလိုပါ
- တောင်သူမှ ငှားရမ်း အလုပ်သမားများ မရှိပါက လိုအပ်ချက် 38, 39, 40, နှင့် 41 ကို ထည့်သွင်း စဉ်းစားရန် မလိုပါ

**ကိုက်ညီမှုရှိကြောင်း ကြေငြာခြင်း**

SRP စံချိန်စံညွှန်းကို ကိုယ်စားပြုလိုက်နာကြောင်း စသည့် အသုံးပြုမှု အမျိုးမျိုး တို့အတွက် တရားဝင် မှတ်ပုံတင်ထားပြီးသော SRP အမှတ်တံဆိပ်နှင့် နာမည်ကို အသုံးပြုလိုပါက - SRP အာမခံမှုအစီအစဉ်နှင့် SRP ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိကြောင်း ကြေငြာခြင်း လမ်းညွှန်ချက်များတွင် ဖော်ပြထားသည့် အချက်များနှင့် ပြည့်စုံစွာ ရှိရပါမည်။

SRP စံချိန်စံညွှန်းသည် တောင်သူများကို ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသော စိုက်နည်းစနစ်များကို လိုက်နာကျင့်သုံးနိုင်မှုအတွက် အကဲဖြတ်ရာတွင် အသုံးပြုနိုင်ရန်လည်း ခွင့်ပြုထားပါသည်။ ၎င်းလုပ်ငန်းအတွက် အောက်ပါ ရည်ရွယ်ချက်နှစ်မျိုးကို ထောက်ပံ့ပေးထားပါသည် -

**၁. ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲမှုကို အဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ခြင်း**

SRP စံချိန်စံညွှန်းသည် အသုံးပြုသူများအတွက် ၎င်းတို့စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ထားသော ဆန်/စပါးသည် ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသော နည်းစနစ်များအတိုင်း စိုက်ပျိုးထားခြင်း (သို့) ရရှိထားခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ကြေငြာနိုင်သော မူဘောင်တစ်ခုကို ကမ်းလှမ်းပါသည်။ အဆိုပါ ကြေငြာချက်အတွက် စံချိန်စံညွှန်းနှင့် အမြင့်ဆုံးကိုက်ညီမှု ရှိကြောင်း သက်သေပြချက်ရှိရန် လိုအပ်သည်။ “ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသော စနစ်ဖြင့် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သည့် ဆန်/စပါး” အဖြစ်ကြေငြာနိုင်ရန်အတွက် လိုအပ်ချက် အားလုံးတွင် မဖြစ်မနေလိုက်နာရမည့် အဆင့် (သို့) အနိမ့်ဆုံးရမှတ်ကို SRP က သတ်မှတ်ပေးထားပါသည်။

**၂. ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အားပေးခြင်း**

ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲရေးနည်းလမ်းများဖြင့် လိုက်နာလုပ်ဆောင်ရန် ကြိုးပမ်းလျက်ရှိသော စပါးစိုက်တောင်သူ များစွာရှိကြောင်း SRP က သိရှိနားလည်ထားပြီး အဆိုပါ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး စွမ်းဆောင်ချက်များ တိုးတက်ရေးသည် ထပ်ဆောင်း ဆုကြေးရရှိရေး အတွက် လုပ်ငန်းတစ်ခုပင်ဖြစ်ပါသည်။ “ရေရှည်တည်တံ့သော စပါး စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု သို့ ဦးတည်သူများ” ဟု ကြေငြာနိုင်ရန်အတွက် လိုအပ်ချက် အားလုံးတွင် မဖြစ်မနေလိုက်နာရမည့် အဆင့် (သို့) အနိမ့်ဆုံးရမှတ်ကို SRP က သတ်မှတ်ပေးထားပါသည်။ အဆိုပါ မဖြစ်မနေလိုက်နာရမည့် အနိမ့်ဆုံးအချက်ကို တောင်သူ၏ ကျန်းမာရေးနှင့် အစားအစာ ဘေးကင်း လုံခြုံရေးအတွက် သက်ဆိုင်သော လိုအပ်ချက် ၄၊ ၁၈.၁ မှ ၁၈.၅ အထိ၊ ၂၃၊ ၂၉၊ ၃၃၊ ၃၄၊ ၃၅ နှင့် ၃၆ စသည်တို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်း ထားပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ လိုက်နာကျင့်သုံးမှု ကြေငြာချက်ကို ထိန်းသိမ်းထားနိုင်စေရန် ဆန်/စပါး ထုတ်လုပ်မှု ကွင်းဆက် တစ်လျှောက်တွင် လုပ်ကိုင်နေသော လူအားလုံးက စဉ်ဆက်မပြတ် တိုးတက်မှုရှိကြောင်း လက်တွေ့ပြသ ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

SRP စံချိန်စံညွှန်းရှိ လိုအပ်ချက်တိုင်းတွင် မဖြစ်မနေလိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည့် အဆင့်တိုင်းကို အဆိုပါလိုက်နာရမည့် အချက်တိုင်း၏ ဘေးတွင် (\*) ခရေပွင့်ပုံစံဖြင့် ညွှန်ပြပေးထားပါသည်။ ရေရှည်တည်တံ့စွာ စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ထားမှု တရားဝင် ကြေငြာချက်ကို မဖြစ်မနေလိုက်နာရမည့် အချက်များအားလုံးကို လိုက်နာပြီး၊ စုစုပေါင်းရမှတ် ၉၀% ကျော်မှသာ ရရှိနိုင်ပါသည်။



ဖော်ပြပြီးခဲ့သော ရည်ရွယ်ချက်များ အတိုင်း၊ SRP စံချိန်စံညွှန်းမှ အောက်ပါ ကြေငြာချက်များကို ခွင့်ပြုထားပါသည်။ ကိုက်ညီမှု ကြေငြာချက် အသီးသီး တိုင်း ရရှိစေရန်အတွက် လိုအပ်သော အခြေအနေများကို SRP မှ သတ်မှတ်ပေးထား ပါသည် (ဇယား ၂ - ကိုက်ညီမှုရှိကြောင်း ကြေငြာချက် နှင့် အခြေအနေများ ကိုကြည့်ပါ)

ဇယား ၂ - ကိုက်ညီမှုရှိကြောင်း ကြေငြာချက် နှင့် အခြေအနေများ

ကြေငြာချက်	ကြေငြာချက် ရရှိနိုင်စေသော အဆင့်ဖြစ်ရန် အတွက် ရရှိရမည့် အခြေအနေများ	နောင်လာမည့် နှစ်တွင် အသိအမှတ်ပြု လက်မှတ်ရရှိနိုင်သော အဆင့် ရောက်စေရန် ဆက်လက် လုပ်ဆောင်ရမည့် အခြေအနေများ
ရေရှည်တည်တံ့ သော စိုက်ပျိုးရေးသို့ ဦးတည်နေသူများ	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ အမှတ် ၁ မှ ၁၀၀ ကြားအတွင်း၊ ရမှတ် အနည်းဆုံး ၃၃ မှတ် ရရှိရမည်</li> <li>✓ လိုအပ်ချက် ၄၊ ၁၈.၁ မှ ၁၈.၅၊ ၂၃၊ ၂၉၊ ၃၃၊ ၃၄၊ ၃၅ မှ ၃၆ အချက်များတွင် မဖြစ်မနေ ရရှိရမည့် အမှတ်များ (အောင်မှတ်များ) ရရှိရမည်။</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ ဘယ်ဘက်ခြမ်းရှိ ကော်လံ အတွင်းမှ ဖော်ပြချက်များ အတိုင်း လိုက်နာ နိုင်ရန် ဆက်လက် လုပ်ဆောင်နိုင်ရမည်</li> <li>✓ ဘယ်ဘက် ကော်လံ အတွင်းမှ ကိုက်ညီမှု အဆင့်များကို ကိုက်ညီမှု တိုးတက်လာစေရန် ဆောင်ရွက်ရမည်</li> </ul>
ရေရှည်တည်တံ့သော နည်းဖြင့် စိုက်ပျိုး ထားသည့် စပါး	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ အမှတ် ၁ မှ ၁၀၀ ကြားအတွင်း၊ ရမှတ် အနည်းဆုံး ၉၀ မှတ် ရရှိရမည်</li> <li>✓ မဖြစ်မနေလုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် မဖြစ်မနေ ရရမည့် အမှတ် (အောင်မှတ်) ရရှိထားရပါမည်။</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ ဘယ်ဘက် ကော်လံ အတွင်းမှ ညွှန်ပြထားသော ကိုက်ညီမှု အဆင့်များကို ဆက်လက် ထိန်းသိမ်းထားပါ</li> </ul>

တရားဝင်အသိအမှတ်ပြု ကြေငြာချက်အဆင့်ရောက်ရှိရေးအတွက် လိုအပ်နေသေးသော အချက်ကို ပြည့်မှီစေရန် ဆောင်ရွက် ရာတွင် မည်သည့်အချက်များကို ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည်ဆိုသည့်အချက်အတွက် တောင်သူမှ လွပ်လပ်စွာ ရွေးချယ်ခွင့် ရှိသည်။ အမှတ်ပေးခြင်းနှင့် အဆင့်ကြေငြာချက်များကို ပုံ ၃ တွင် ဖော်ပြထားသည်။

ပုံ ၃ - SRP အမှတ်ပေးခြင်းနှင့် အဆင့်ကြေငြာချက်များ



ဒေသတွင်းရှိ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု ပုံစံများ၊ နိုင်ငံတွင်း ဥပဒေနှင့် နည်းဥပဒေများကို နိုင်ငံတကာ စံချိန်စံညွှန်းများနှင့် လျော်ညီမှုအတွက် စံစနစ်များ ထပ်မံပေါင်းထည့်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် SRP စံချိန်စံညွှန်းကို နိုင်ငံ၏လိုအပ်ချက်အလိုက် ဘာသာပြန်ဆိုရေးကို SRP မှ ခွင့်ပြုထားပါသည်။ သို့သော် နိုင်ငံအလိုက် ဘာသာပြန်ဆိုထားသော SRP လမ်းညွှန်ချက်များ<sup>၆</sup> တွင် တရားဝင် အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ် ကြေငြာနိုင်ရေးအတွက် မဖြစ်မနေလိုက်နာရမည့် အဆင့်များနှင့် အမှတ်ပေးစနစ်များကို သေချာစွာထည့်သွင်း ထားရပါမည်။

<sup>၆</sup> Protocol for Developing SRP National/Regional Interpretation Guidelines

အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ်ကြေငြာချက်များသည် အာမခံအစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက်နိုင်သောနည်းလမ်းများ၊ တိုးတက်မှု အတွက် သက်သေပြသခြင်းနှင့် SRP ၏ အမှတ်အသားများ (ကြေငြာချက်နှင့် အမှတ်တံဆိပ်) စသည်တို့ကို သေချာဖော်ပြထားသည့် SRP အာမခံမှုအစီအစဉ်<sup>7</sup> နှင့် ကိုက်ညီရပါမည်။ SRP အမည် (သို့) အမှတ်အသားများကို အသုံးပြုရာတွင် SRP ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိကြောင်းကြေငြာခြင်း လမ်းညွှန်ချက်<sup>8</sup> အတိုင်းလိုက်နာရမည်။ SRP အဖွဲ့ဝင်များနှင့် တောင်သူအဖွဲ့အစည်းများတွင် သာ SRP စံချိန်စံညွှန်းနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိကြောင်းကြေငြာခြင်းနှင့် ဆက်လျဉ်း၍ SRP အမှတ်တံဆိပ် အသုံးပြုရန်အတွက် လည်းကောင်း၊ ကိုက်ညီမှုအတွက် သက်ဆိုင်ရာဖော်ပြချက် တန်ဖိုးများ (သို့) SRP စံချိန်စံညွှန်းကို အခြေခံသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အတွက် ခွင့်ပြုချက်ရရှိနိုင်ပါသည်။

**အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်များ စာရင်း**

**ထပ်ပေါင်းညွှန်ကြားချက်များ**

<p>စိုတစ်လှည့် ခြောက်တစ်လှည့် စိုက်ပျိုးသော စနစ် (AWD) Alternate wetting and drying</p>	<p>ရေကို ပြတ်တောင်းပြတ်တောင်း သွင်းခြင်းအားဖြင့် စိုက်ပျိုးသည့်မြေကို စိုတစ်လှည့် ခြောက်တစ်လှည့် အနေအထား ဖြစ်စေနိုင်သော ရေစီမံခန့်ခွဲသည့် နည်းစနစ်ဖြစ်သည်။ ရေသွင်းခြင်းကို စိုက်ခင်းအတွင်းတွင်မြှုတ်ထားသည့် ပိုက်လုံး (မြေအောက် ၆ လက်မ တွင် အနည်းဆုံးထား၍ မြှုတ်ထားသော) တွင် တိုင်းတာခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ မြေတွင်းရေ ပမာဏ (မြေအောက်အနက် ၆ လက်မတွင် ရေဖိအား - ၁၀ ကီလိုပါစကယ် kPa ရှိသောအချိန်) ထိ ခမ်းခြောက်အောင်ထား၍ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ပြီး အထွက်နှုန်းကို ထိုခိုက်စေခြင်း မရှိပဲ ရေကို ချွေတာသုံးစွဲနိုင်ပါသည်။ ထို့အတွက်ကြောင့် “စိတ်ချရသော AWD (safe-AWD)” ဟူ၍လည်း ခေါ်တွင်ကြသည်။</p>
<p>ကလေးလုပ်သား Child labor</p>	<p>ဘေးဥပါဒ် ကျရောက်နိုင်ချေရှိသော ကလေးသူငယ်အဖြစ် လုပ်ကိုင်နေသူများ (သို့) အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်နေရသော အသက် ၁၅ နှစ်အောက် ကလေးသူငယ်များကို ဆိုလိုသည်။ ဘေးဥပါဒ် မဖြစ်စေသော လုပ်ငန်းများတွင် လုပ်ကိုင်နေသည့် မိသားစုဝင် ကလေး လုပ်သားများ မပါဝင်ပါ။</p>
<p>ထိန်းချုပ်မှုအောက်တွင် ရှိသော ဧရိယာ Command area</p>	<p>ရေသွင်းစနစ်တစ်ခု (သို့) ရေသောက်ဧရိယာတစ်ခုတွင်ပါဝင်ပြီး ရေရရှိရန် ကန့်သတ်မှု အတွက် မပူပင်ရပဲ ရေကို စီးပွားဖြစ်ထုတ်ယူသုံးစွဲနိုင်သော စုပေါင်း ဧရိယာကို ဆိုလိုသည်။ အဆိုပါ ဧရိယာတွင် စိုက်ပျိုး၍ မရနိုင်သော ဧရိယာများ ပါကောင်း ပါဝင်နိုင်ပါသည် (ဥပမာ - ရေကန်များ၊ လူများနေထိုင်သော နေရာများ)</p>
<p>သီးနှံပြက္ခဒိန် Crop calendar</p>	<p>မြေလုပ်ထားချိန်နှင့် မြေပြင်ချိန်များမှ စတင်ကာ စိုက်ပျိုးသီးနှံ စတင် ထည်ထောင်ခြင်းနှင့် ပြုပြင် ထိန်းသိမ်းမှု မှသည် ရိတ်သိမ်းချိန်နှင့် သိုလှောင်ခြင်း အထိ ပါဝင်သော သီးနှံရာသီတစ်ခုလုံး အတွက် ရေးဆွဲထားသည့် လုပ်ငန်း အစီအစဉ် နှင့် အချိန်ဇယား။ သီးနှံပြက္ခဒိန်သည် တောင်သူများ အတွက် သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူခြင်း၊ ထည့်သွင်းခြင်း၊ လိုအပ်မည့် လုပ်သားအင်အားများ၊ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်လုပ်ငန်းများ နှင့် ပူးပေါင်းခြင်းတို့အပြင် အခြား စိုက်ခင်းစီမံခန့်ခွဲမှုများ အတွက် လုပ်ငန်းစဉ်များကို သိသာထင်ရှားစေသည်။</p>
<p>သီးလှည့်စိုက်ပျိုးခြင်း Crop rotation</p>	<p>စိုက်ပျိုးရာသီတိုင်းတွင် စိုက်ခင်းတစ်ခုတည်းပေါ်၌ သီးနှံအမျိုးမျိုးကို လှည့်၍ စိုက်ပျိုးသော နည်းစနစ်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ တစ်နှစ်ထက်ပို၍ ကြာနိုင်သော သီးနှံများကို ထည့်သွင်း၍ စိုက်ပျိုးမည့် သီးလှည့်စိုက်ပျိုးမှုတစ်ခုသည် တစ်နှစ်ထက်ပို၍ ကြာတတ်ပါသည်။ (ဥပမာ - စပါးနှင့် ကြံ သီးလှည့်စိုက်ပျိုးသည့်အခါ ကြံသီးနှံသည် စပါးစိုက်ပျိုးပြီးနောက် ၁၂ လမှ ၁၈ လခန့်အထိ ကြာတတ်သည်)</p>

<sup>7</sup> SRP Assurance Scheme  
<sup>8</sup> SRP Communication and Claims Guidelines



<p>စိုက်ပျိုးရာသီ Cropping season</p>	<p>သီးနှံတစ်ခုတည်းအတွက် ကြာမြင့်ချိန်။ စပါးအတွက် ဆိုပါက စိုက်ပျိုးရာသီသည် ယေဘုယျအားဖြင့် စိုက်ခင်းမြေပြင်ချိန်တွင် စတင်လေ့ရှိပြီး ပျိုးခင်းပြင်ဆင်ခြင်း သို့မဟုတ် စိုက်ခင်းအတွင်း တိုက်ရိုက်စိုက်ပျိုးခြင်းတို့ ပါဝင်သည်။ ထို့နောက် ရိတ်သိမ်းပြီးနောက် မြေလုပ်ထားသည့်အချိန်တွင် ပြီးဆုံးသည်။</p>
<p>သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း Deforestation</p>	<p>သစ်တောမြေများကို သစ်တောမြေမဟုတ်သည့် နေရာများအဖြစ် လူသားများက တိုက်ရိုက်ပြောင်းလဲထားသော ပြောင်းလဲမှုကို ဆိုလိုသည်။</p>
<p>ရေထုတ်ခြင်း Drainage</p>	<p>စိုက်ခင်းအတွင်း (သို့) ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ မြေပေါ်မြေအောက်ရေများကို သဘာဝနည်း အားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ လူအားဖြင့် ဖြစ်စေ ဖယ်ထုတ်ခြင်း။</p>
<p>ခြောက်သွေ့မြေ Dry land</p>	<p>ရေအိုင်များမတူးထားသော (သို့) စိုက်ခင်းအတွင်း ရေမနေသော မြေ။</p>
<p>ဂေဟစနစ် ဝန်ဆောင်မှု Ecosystem services</p>	<p>လူသားတို့၏ ဘဝနှင့် ချမ်းသာကြွယ်ဝမှုတို့ကို ထောက်ပံ့ပေးနိုင်သော ဂေဟစနစ်မှ ဖန်တီးပေးသော ထောက်ပံ့ပေးသည့် အကျိုးကျေးဇူးများ။ ဂေဟစနစ်ဝန်ဆောင်မှုကို အကြမ်းအားဖြင့် ၄ ပိုင်းခွဲခြားနိုင်သည်။ ၎င်းတို့မှာ - ရေနှင့် အစားအစာများ ထုတ်လုပ်ပေးမှုကဲ့သို့သော ထောက်ပံ့မှု၊ ရာသီဥတုနှင့် ပိုးမွှားများကို ထိန်းချုပ်ပေးမှု ကဲ့သို့သော ထိန်းသိမ်းမှု၊ အာဟာရစက်ဝန်းနှင့် အောက်စီဂျင် ထုတ်လွှတ်ပေးမှု ကဲ့သို့သော ပံ့ပိုးမှုများနှင့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် ပေါ့ပါးလန်းဆန်းမှု စသည့်အကျိုးကျေးဇူး များရှိစေနိုင်သော ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ အပိုင်း။</p>
<p>ထိရောက်သော သမန်းထိုးခြင်း Effective puddling</p>	<p>ရေများသောမြေကို မြေအဆိုင်အခဲမရှိသော ရွှံ့ပြင်အဖြစ် ပြောင်းလဲပေးသော မြေပြင်သည့် လုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုကို စပါးစိုက်ရာသီအတွင်း စုစုပေါင်း (သို့) အထက်အောက် ရေစိမ့်ဝင်နိုင်မှု (ဥပမာ - ရေဖြတ်သန်းစီးဆင်းမှု) တို့ဖြင့် တိုင်းတာသည်။</p>
<p>စိုက်ခင်း Farm</p>	<p>တူညီသော လုပ်ငန်းစဉ်များအတွက် အစီအစဉ်များကို အသုံးပြုပြီး စီမံခန့်ခွဲမှု စနစ်တစ်ခုအောက်တွင် တည်ရှိသော စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုနှင့် တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန် လုပ်ငန်းများ အတွက် အသုံးပြုသည့် စိုက်မြေအားလုံးနှင့် ကိရိယာများ ကို ဆိုလိုသည်။</p>
<p>တောင်သူ Farmer</p>	<p>စိုက်ခင်း (သို့) စိုက်ခင်းပရဂျက် ကို စီမံခန့်ခွဲရန် တာဝန်ယူထားသော (ယောက်ျား၊ မိန်းမ (သို့) အဖွဲ့အစည်း) တို့ပါဝင်ကိုယ်စားပြုသည့် လူပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦး။</p>
<p>တောင်သူအဖွဲ့ Farmer group (or "Group")</p>	<p>အစုစပ်စနစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ (သို့) သမဝါယမ စနစ်ဖြင့် ဖြစ်စေ (သို့) ကုန်စည်စီးဆင်းမှု အတွင်းရှိ သက်ဆိုင်သူများ၏ ကွပ်ကဲမှုအောက်တွင်ရှိသော (ဆန်စက်လုပ်ငန်းရှင်များ သို့မဟုတ် ပြည်ပသို့ တင်ပို့ရောင်းချသူများ) (သို့) အခြား အဖွဲ့များမှ ဖွဲ့စည်းထားသည် တောင်သူများပါဝင်သည့် အဖွဲ့။</p>
<p>ဘက်စုံပိုးမွှား ကာကွယ်ကုသခြင်း Integrated pest management (IPM)</p>	<p>လူသားများ၊ တိရစ္ဆာန်၊ အပင်များနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ကို ဘေးဥပါဒ်ဖြစ်စေနိုင်မှုကို အနိမ့်ဆုံးထိ လျော့ချနိုင်ပြီး စီးပွားရေးကို ထိခိုက်မှု မရှိစေနိုင်သော အဆင့်တွင် ဖျက်ပိုးများကို ထိန်းထားနိုင်သည့် ဂေဟစနစ် စီမံခန့်ခွဲမှု နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ခံနိုင်ရည်ရှိသော မျိုးများသုံးခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေးများ လျော့ချခြင်း/ရှောင်လွှဲခြင်းနှင့် ပေါက်ရောက်ရှင်သန်ရာ ဒေသကို အဆင့်မြှင့်တင်ပေးခြင်းအားဖြင့် မိတ်ဆွေပိုးများကို စောင့်ရှောက်ခြင်း နှင့် စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များကို အဆင့်မြှင့်ပေးခြင်းစသော နည်းစနစ်များ ပေါင်းခြင်းဖြင့် ဘက်စုံပိုးမွှားကာကွယ်ခြင်း စနစ်ကို ရရှိနိုင်သည်။</p>
<p>ကျူးကျော်လာသော မျိုးစိတ်များ Invasive species</p>	<p>မိမိတို့နေထိုင်ရာ ပတ်ဝန်းကျင် ဂေဟစနစ်ကို ပျက်စီးစေတတ်သော အဖြစ်အပျက်များ ပေါ်ပေါက်စေသည့် မိမိအရပ်ဒေသတွင် နဂိုကတည်းက တည်ရှိနေသော မျိုးစိတ်များမဟုတ်ပဲ တစ်စုံတစ်ဦးက တင်သွင်းမိတ်ဆက်လာသည့် တိရစ္ဆာန်၊ အပင်များ (သို့) သက်ရှိအနုဇီဝပိုးများ တို့ကို ဆိုလိုသည်။ ထိုကျူးကျော်လာသော မျိုးစိတ်များသည် လူ့ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေး (ဥပမာ - ခရီးသွားလာရေး၊ စိုက်ပျိုးရေး) နှင့် နဂိုရှိရင်းစွဲ ဂေဟစနစ်တို့ကို ဘေးဥပါဒ် ဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။ ထို့အပြင် ၎င်းမျိုးစိတ်များသည် နဂိုရှိရင်းစွဲ ဇီဝကွဲပြားစဉ်များကို ဖျက်စီးခြင်း၊ လူတွေ့အတွက် ရောဂါဘယများ ဖြစ်စေခြင်းနှင့် သဘာဝအတွင်းရှိ ကြွယ်ဝသော မျိုးစိတ်များကို ပျက်စီးမှုများ ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်ပါသည်။</p>



<p>ရေသွင်းခြင်း Irrigation</p>	<p>တောင်သူများ (သို့) တောင်သူအဖွဲ့များမှ ရေရရှိနိုင်သော အချိန်ကို သက်ဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်များကြား (ဥပမာ - အစိုးရ၊ ဝန်ဆောင်မှုပေးသူများ၊ အဖွဲ့အစည်း၊ တောင်သူများ) သဘောတူ နားလည်ထားပြီး စိတ်တိုင်းကျ သီးနှံများ (သို့) စိုက်မြေကို ရေထိန်းချုပ်ထောက်ပံ့ပေးသည့် စိုက်နည်းစနစ်</p>
<p>ရေလွှမ်းမိုးတတ်သော နေရာများတွင် - ရေသွင်းစိုက်ပျိုးသော စနစ် Irrigated production system— flood-prone</p>	<p>(၁) တောင်သူများ (သို့) တောင်သူအဖွဲ့များမှ ရေရရှိနိုင်သော အချိန်ကို သက်ဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်များ အကြား (ဥပမာ - အစိုးရ၊ ဝန်ဆောင်မှုပေးသူများ၊ အဖွဲ့အစည်း၊ တောင်သူများ) သဘောတူ နားလည်ထားပြီး စိတ်တိုင်းကျ ထိန်းချုပ်ဖြန့်ဝေ နိုင်ပြီး၊ (၂) မြေနိမ့်ပိုင်းတွင် တည်ရှိပြီး မြစ်ရေ၊ မိုးရေ (သို့) ဒီရေတက်ခြင်းကြောင့် စိုက်ခင်းအတွင်း ၃ ပတ် (သို့) ၃ ပတ်နှင့် အထက် ရေထိုင်နေ တတ်သော နေရာတွင် ရေသွင်းစိုက်ပျိုးသော စနစ်</p>
<p>ရေမလွှမ်းမိုးသော နေရာများတွင် - ရေသွင်းစိုက်ပျိုးသော စနစ် Irrigated production system— not flood-prone</p>	<p>(၁) တောင်သူများ (သို့) တောင်သူအဖွဲ့များမှ ရေရရှိနိုင်သော အချိန်ကို သက်ဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်များ အကြား (ဥပမာ - အစိုးရ၊ ဝန်ဆောင်မှုပေးသူများ၊ အဖွဲ့အစည်း၊ တောင်သူများ) သဘောတူ နားလည်ထားပြီး စိတ်တိုင်းကျ ထိန်းချုပ်ဖြန့်ဝေနိုင်ပြီး၊ (၂) စိုက်ခင်းအတွင်း ကျန်ရှိနေသော ရေများကို လိုသလို စီမံခန့်ခွဲနိုင်ပြီး စိတ်တိုင်းကျ ရေသွင်းခြင်းကို ပြုလုပ်၍ရသော နေရာတွင် ရေသွင်းစိုက်ပျိုးသော စနစ်</p>
<p>အဓိကမျိုးစိတ်များ ရှင်သန်ရာဒေသများ™ Key Biodiversity Area™</p>	<p>အဓိကမျိုးစိတ်များ ရှင်သန်ရာဒေသများ (KBAs) ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ အဓိကမျိုးစိတ်များ ရှင်သန်ရာဒေသများ™ သတင်းအချက်အလက် ဌာနက ထိန်းသိမ်းထားပါသည်။ ၎င်းအချက်အလက်များသည် ပုဂ္ဂလိကဆိုင်ရာ ပေါ်လစီများနှင့် စံချိန် စံညွှန်းများ ချမှတ်ခြင်း၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ညီလာခံများတွင် နယ်မြေသစ်များ သတ်မှတ်ရာတွင် လမ်းညွှန်ပေးခြင်းနှင့် အစိုးရ (သို့) အရပ်ဘက် အဖွဲ့အစည်းများမှ ကာကွယ်တောများ သတ်မှတ်ခြင်း စသည်တို့အတွက် မဟာဗျူဟာ ကျသော ဆုံးဖြတ်ချက်များချမှတ်ရာတွင် ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ပါသည်။ အဆိုပါ သတင်း အချက်အလက်များကို BirdLife International နှင့် the International Union for Conservation of Nature တို့မှ အိမ်ရှင်အဖြစ်ပူးပေါင်းလက်ခံထားပြီး KBA အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးမှ ကြီးမှူးသော KBA မိတ်ဖက်များက စီမံခန့်ခွဲပါသည်။ အဆိုပါ အဓိကမျိုးစိတ်များ ရှင်သန်ရာဒေသများ™ နှင့်သက်ဆိုင်သော အချက်အလက်များကို အောက်ပါ အင်တာနက် လိပ်စာ တွင် ရှာဖွေဖတ်ရှုနိုင်သည်။ <a href="http://www.keybiodiversityareas.org/site/search">http://www.keybiodiversityareas.org/site/search</a></p>
<p>ဆေးပက်ဖြန်းရန် မလိုအပ်သည့် နေရာများ Non-application zones</p>	<p>ပိုးရောဂါ မကျရောက်သော နေရာများ၊ ရေအရင်းအမြစ်များ (ပင်မရေသွင်းမြောင်း အပါအဝင်)၊ လက်တံမြောင်းများ၊ ကာကွယ်တောများ နှင့် ပုံမှန်လုပ်ငန်းဆောင်တာ များမှ ၅ မီတာအတွင်း (ကျောင်းများ၊ လူနေအဆောက်အဦးများ၊ လမ်းမကြီးနှင့် လူသွားလမ်းများ)။ မည်သည့် ပိုးသတ်ဆေးမဆို (ဖီဝပိုးသတ်ဆေးနှင့် ဓာတု ပိုးသတ်ဆေး) အထက်ပါနေရာများသို့ မဖြန်းပက်ရ။ ပိုးကျရောက်သည့်နေရာများ ကိုထိရောက်စွာ ပက်ဖြန်းနိုင်စေရန် ပက်ဖြန်းရာနေရာမှ သွေဖီသွားနိုင်သော (ဥပမာ - လေထန်နေချိန်) အနေအထား မရှိနိုင်သော အချိန်နှင့် အသုံးပြုမည့်ထုတ်ကုန်အတွက် အထူးသင့်တော်သော ကွင်းအခြေအနေ (ဥပမာ - မြေအစိုဓာတ်၊ အပင်ကျန်းမာရေး) ရှိသော အချိန်တွင်သာ ပက်ဖြန်းရမည်ဖြစ်ပြီး ဆေးဗူးပါ အညွှန်း အတိုင်း ပက်ဖြန်းရမည်။</p>
<p>အသုံးမဝင်သော ဖျက်ပိုး သတ်ဆေးများ Obsolete pesticides</p>	<p>ဆက်လက်အသုံးပြုရန် မသင့်တော်သော ပိုးသတ်ဆေးများ။ နိုင်ငံအတွင်း မှတ်ပုံတင် ဖျက်သိမ်းပြီးသော ပိုးသတ်ဆေးများ (သို့) နိုင်ငံတကာတွင် တားမြစ်ထားသော ဆေးများ အကျုံးဝင်သည်။ ပိုပြီးအတွေ့ရများသော အဖြစ်မှာ ပိုးသတ်ဆေး ထုတ်ပိုးမှုများ ပျက်စီးယိုယွင်းလျက်ရှိပြီး အချိန်ကြာကြာ ထားသို့မူကြောင့် ဖြစ်ပေါ် လာသော သက်တမ်းကုန်ဆုံးမှု ဖြစ်ပါသည်။</p>
<p>ဖျက်ပိုးသတ်ဆေး pesticides</p>	<p>ပိုးသတ်ဆေး၊ ရောဂါသတ်ဆေး၊ ပေါင်းသတ်ဆေး၊ ပိုးသန့်ဆေး၊ ကြွက်သတ်ဆေး၊ ခရုသတ်ဆေး နှင့် အခြားဆေးဝါးများ (သို့) အစားအစာများနှင့် အခြားစိုက်ပျိုးရေး ထုတ်ကုန်များ စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ထုတ်ကုန်အဆင့်မြှင့်ခြင်း၊ သိုလှောင်ခြင်း၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်း (သို့) ရောင်းဝယ်ခြင်း တို့တွင် ဘေးဥပါဒ်ဖြစ်စေနိုင်သော မလိုလားအပ်သည့် အပင်၊ တိရစ္ဆာန် (သို့) အဏုဇီဝ သက်ရှိမျိုးများ</p>



	<p>အပါအဝင် ဖျက်ပိုးအားလုံးကို ကာကွယ်ရန်၊ ဖျက်စီးရန် (သို့) ထိန်းချုပ်ရန်အတွက် ရည်ရွယ်၍ ထုတ်လုပ်ထားသည့် အရာဝတ္ထု အရောအနှောများ။</p>
<p>မရိတ်သိမ်းမှီ ဆေးရပ်တန် ရမည့် ကာလ Preharvest interval</p>	<p>ဆေးပက်ဖြန်းမည့် နေရာ (သို့) သီးနှံ ရိတ်သိမ်းမည့်ရက်နှင့် အဆိုပါ စိုက်ပျိုးရာသီအတွက် နောက်ဆုံး ဆေးပက်ဖြန်းမည့်ရက် အကြား သတ်မှတ်ထားသော ကြားအချိန်ကာလ</p>
<p>မူလသစ်တော Primary forest</p>	<p>သဘာဝအတိုင်း ရှင်သန်ကြီးထွားပြီး သဘာဝ နောက်ယှက်ဖျက်စီးမှုသာ ရှိ၍ သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်း မလုပ်ကိုင်ခဲ့ဖူးသော သစ်တော။ “လူသားတို့၏ တိုက်ရိုက် နှောင့်ယှက်မှု” ဆိုရာတွင် လူသားတို့ အသုံးပြုမှုအတွက် ရည်ရွယ်၍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန် (သို့) စီမံခန့်ခွဲရန် အလို့ငှာ နည်းလမ်း အသွယ်သွယ်ဖြင့် (တောမီးရှို့ခြင်း အပါအဝင်) ခုတ်ထွင် ရှင်းလင်းခြင်း စသည်တို့ကို ကိုယ်စား ပြုသည်။ မိရိုးဖလာ နေထိုင်မှု ပုံစံဖြင့် နေထိုင်သော မူလဌာနေတိုင်းရင်းသားများ၊ ဒေသခံလူထုမှ မိမိကိုယ်ကျိုးအတွက် သုံးစွဲခြင်းများစွာ မရှိသော သစ်တောများကိုလည်း သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် ဇီဝမျိုးစိတ်များကို ရေရှည်တည် တံ့စေရန် ထိန်းသိမ်းသည့် ရည်ရွယ်ချက်အောက်တွင် ရှိသဖြင့် မူလ သစ်တောများ အဖြစ် သတ်မှတ်သည် (ကျမ်းကိုး - FAO: <a href="http://www.cbd.int/forest/definitions.shtml">www.cbd.int/forest/definitions.shtml</a>)</p>
<p>ကာကွယ်တောများ Protected area</p>	<p>သက်ဆိုင်ရာ ဂေဟစနစ် ဝန်ဆောင်မှုများ၊ ယဉ်ကျေးမှု တန်ဖိုးများဖြင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို ကြာရှည်စွာ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်နိုင်စွမ်းရှိစေရန် ရှင်းလင်းစွာ သတ်မှတ်ပြဌာန်းထားသော၊ တရားဝင်သတ်မှတ်ထားသော၊ အသိအမှတ်ပြု ထားသော၊ ရည်စူး၍ မြှုပ်နှံထားပြီး တရားဝင် (သို့) နည်းလမ်း အမျိုးမျိုး ဖြင့် စီမံခန့်ခွဲလျက်ရှိသော နေရာ</p>
<p>မိုးရေသောက်စနစ် Rainfed production system</p>	<p>ရေသောက်ဧရိယာ (သို့) ရေသောက် ကွန်ယက်တွင် မပါဝင်သော၊ မြေအောက်ရေ ထုတ်ယူသုံးစွဲမှု မရှိသော၊ နှင့် မြစ်ရေကို သွယ်ယူသုံးစွဲမှု မရှိသော စိုက်ပျိုးမှု စနစ်</p>
<p>ရေတိမ်ဒေသ Ramsar Sites</p>	<p>စိမ့်မြေ (Wetlands) များနှင့် စပ်လျဉ်းသော လုပ်ထုံးလုပ်နည်း (၁၉၇၁) အောက်ရှိ စိုစွတ်မြေ အဖြစ်သတ်မှတ်ရန် လိုအပ်ချက် ၉ ချက်နှင့် ပြည့်မီကြောင်း သတ်မှတ်ထားသည့် နေရာ။ ပထမ အချက်သည် ကိုယ်စားပြုခြင်း၊ ရှားပါးမှု (သို့) အတုမရှိသည့် စိမ့်မြေ အမျိုးအစား စသည်တို့ ပါဝင်သော နေရာကို ကိုယ်စားပြုပြီး ကျန် အချက် ၈ ချက်မှာ ဇီဝ မျိုးစိတ်များ ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်မှုအတွက် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာမှ အရေးကြီးသည့် နေရာများ အကြောင်းပါဝင်သည်။ <u><a href="http://www.ramsar.org/sites-countries/the-ramsar-sites">ကမ္ဘာ့စိမ့်မြေဒေသများ စာရင်း (ရေတိမ်ဒေသ) ကို ကြည့်ပါ</a></u></p> <p><a href="http://www.ramsar.org/sites-countries/the-ramsar-sites">http://www.ramsar.org/sites-countries/the-ramsar-sites</a></p>
<p>ပိုးသတ်ဆေးပက်ဖြန်းပြီး စိုက်ခင်းအတွင်း ပြန်လည် ဝင်ရောက်ခြင်း Re-entry time</p>	<p>ဆေးဖြန်းပက်ပြီးချိန်တွင် စိုက်ခင်းအတွင်းသို့ အကာအကွယ်ပစ္စည်းများ မပါဘဲ ဘေးကင်းစွာ ပြန်လည်ဝင်ရောက်နိုင်ရန် အနည်းဆုံးကြာမြင့်ရမည့် အချိန် ပမာဏ</p>
<p>အန္တရာယ် ကျရောက် နိုင်ခြေ စစ်ဆေးခြင်း Risk assessment</p>	<p>ဘေးဥပါဒ်ဖြစ်စေနိုင်သော အရာများကို ရှာဖွေခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းတို့အတွက် စနစ်ကျသော လုပ်ငန်းစဉ်။ ဘေးဥပါဒ်ကျရောက်နိုင်မှုကို ပြင်ပပတ်ဝန်းကျင်မှ ဘေးဥပါဒ်ဖြစ်စေနိုင်မှု (ဥပမာ - စီးပွားရေး အလားအလာ၊ ရာသီဥတု အခြေအနေ၊ ပြိုင်ဆိုင်မှု) နှင့် အတွင်းပတ်ဝန်းကျင်မှ ဘေးဥပါဒ်ဖြစ်စေနိုင်မှု (ဥပမာ - လူများ၊ လုပ်ငန်းများနှင့် ကိရိယာတန်ဆာပလာများ) စသည်ဖြင့် ခွဲခြားသတ်မှတ်နိုင်ပါသည်။ အဆိုပါ ဘေးဥပါဒ်ကျရောက်နိုင်သော အရာများက မိမိ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို နှောင့်ယှက်ခြင်း (သို့) နှောင့်ယှက်နိုင်ကြောင်း ခန့်မှန်းတွေ့ရှိရပါက - ထိုအရာများ သည် ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်လာပါသည်။</p>
<p>ဆင့်ပွားသစ်တော</p>	<p>ခုတ်ယူသုံးစွဲပြီး သဘာဝအတိုင်းဖြစ်စေ၊ လူတို့ပြန်လည်စိုက်ပျိုးမှုအရ ဖြစ်စေ ဖြစ်ပေါ်လာသော သစ်တော။ လူတို့၏ လှုပ်ရှားမှု၊ ဖွဲ့စည်းပုံ၊ လုပ်ငန်း၊ မျိုးစိတ်များ ပေါင်းစပ်မှု၊ (သို့) ၎င်းဒေသရှိ</p>



Secondary forest	မူလသစ်တောနှင့် ယေဘုယျ ဆက်စပ်နေသည့် ထုတ်လုပ်မှုများကြောင့် အရည်အသွေး နိမ့်ကျလာသော သစ်တောများသည်လည်း ပျက်စီးလာသည့် ဆင့်ပွားသစ်တောများ ဖြစ်သည့်အတွက် ဆင့်ပွားသစ်တောတွင် အကျိုးဝင်သည်။
ကိုယ်တိုင်ထုတ်လုပ်ထားသော မျိုးစေ့	ပြီးခဲ့သော ရိတ်သိမ်းမှု (များ) မှ ကိုယ်တိုင်ထိန်းသိမ်း သိုလှောင်ထားသော မျိုးစေ့များ။ အဆိုပါလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ၁) ရိတ်သိမ်းအပြီးတွင် အဆံပြည့်၍ ညီညာသော မျိုးစေ့များကို ရွေးချယ်ခြင်း နှင့် သန့်စင်ခြင်း၊ ၂) အစေ့ အစိုဓာတ်ကို ၁၂ - ၁၄ % အတွင်းရှိစေရန် အခြောက်ခံခြင်း နှင့် ၃) စိုက်ချိန်ရောက်သည်အထိ လေလုံအောင် ပိတ်စည်းထားသော အိတ်၊ သိုလှောင်ကန်များ အတွင်း သိုလှောင်ခြင်း စသည်တို့ ပါဝင်သည်။ ကောင်းမွန်စွာ သိုလှောင် ထားပါက၊ ကိုယ်တိုင် ထုတ်လုပ် ထားသော မျိုးစေ့များကို တစ်နှစ်အတွင်း အသုံးပြုနိုင်သည်။
Self-saved seeds	
သက်လတ်၊ သက်ငယ်မျိုးများ	သက်ငယ်မျိုးများသည် ရက် ၉၀ မှ ၁၁၀ ကြားတွင် ရင့်မှည့်သည်။ သက်လတ် မျိုးများသည် ရက် ၁၂၀ မှ ၁၄၀ အတွင်း ရင့်မှည့်သည်။ ရင့်မှည့်ရန် ရက် ၁၄၀ ထက်ပိုသော မျိုးများကို သက်ကြီးမျိုးများအဖြစ် သတ်မှတ်သည်။
Short or medium-duration varieties	
ဒေသအထူးပြု (စိုက်ခင်းအထူးပြု)	သတ်မှတ်ထားသော နေရာဒေသ တစ်ခု (ဥပမာ - စိုက်ခင်း) အတွက် ရည်ရွယ်ထားသော။ ဥပမာအားဖြင့်၊ အပင်က လိုအပ်လာသောအချိန်တွင် မှန်ကန်သော ပမာဏ နှင့် သတ်မှတ်ထားသော နေရာ နှင့် အမြစ်အနက် တွင် အသင့်တော်ဆုံး နည်းဖြင့် အပင်အဟာရများထည့်သွင်းခြင်း
Site-specific (Field-specific)	
လုပ်ကွက်ငယ် တောင်သူ	မိသားစုလုပ်အားနှင့် နေထိုင်ရာ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် လုပ်အားချင်း ဖလှယ်၍ လုပ်ကိုင်မှုကို မှီခိုအားထားနေရသည့် ထုတ်လုပ်သူများ
Smallholder	
SRP မှ အသိအမှတ်ပြု သင်တန်းဆရာ	ရေရှည်တည်တံ့ ခိုင်မြဲသော စပါးစိုက် ပျိုးထုတ်လုပ်မှု ကိုမောင်းနှင်ရန်အတွက် - SRP မှ အသိအမှတ်ပြု သင်တန်းထောက်ပံ့မည့်သူများ၊ မှတ်ပုံတင်ထားသော SRP စီမံကိန်းများ၊ SRP အဖွဲ့ဝင်များနှင့် အခြားသက်ဆိုင်သူများ အတွက် ရည်ရွယ်ထားသော SRP စံချိန်စံညွှန်းနှင့် စွမ်းဆောင်မှုညွှန်းကိန်းများ သင်တန်းကို တက်ကျွမ်းနားလည်သော SRP မှ အသိအမှတ်ပြုသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ
SRP Authorized Trainer	
ရေအရင်းအမြစ်	ရေ အများအပြား စုပေါင်းနေသော ရေထုထည် (သဘာဝအတိုင်း (သို့) လူတို့စွမ်းအားဖြင့်)၊ ဥပမာ အားဖြင့် ရေကန်များ၊ ထုံးအိုင်များ၊ ရေကန်များ၊ ဆည်များ၊ စိမ့်မြေများ၊ မြစ်များ၊ စမ်းချောင်းများ နှင့် ဆည်မြောင်းများ
Water body	
လုပ်သား	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းအတွက် တောင်သူ တစ်ယောက် (သို့) တောင်သူအစုအဖွဲ့အတွက် စိုက်ခင်းတွင်ဝင်ရောက် လုပ်ကိုင်ပြီး လုပ်သား (ကျား/မ အားလုံး ပါဝင်သည်။) ယခုအခါပွယ် သတ်မှတ်ချက်တွင် အမြဲတမ်း၊ ယာယီ၊ ရွှေ့ပြောင်း၊ ဖြတ်သန်းသွားလာချိန်နှင့် ပုတ်ပြတ်လုပ်ကိုင်သော လုပ်သား အားလုံးပါဝင်ပါသည်။
Worker	

နိုင်ငံအလိုက် ဒေသအလိုက် လမ်းညွှန်ချက်များအတွက် SRP စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ၊ စံနှုန်းများနှင့် နိုင်ငံအလိုက် ဒေသအလိုက် ဥပဒေအရ လိုအပ်ချက်များအကြား ဝိရောဓိများဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်။ ထိုသို့သော အခြေအနေများတွင် သီးခြားဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါက ၎င်းလိုအပ်ချက်နှစ်ခုထဲမှ ပိုမို တင်းကျပ်သော စည်းကမ်းများကို လိုက်နာသင့်ပါသည်။

အကျိုးတူပူးပေါင်းလုပ်သားအသုံးပြုခြင်း (သို့) ဝန်ဆောင်မှုအသုံးပြုခြင်းရှိပါက အကျိုးတူပူးပေါင်းသူ (အသေး စားလုပ်ငန်း၊ အုပ်စု (သို့) အကြီးစားလယ်လုပ်ငန်း) သည် တစ်ဖက်အကျိုးတူ ပူးပေါင်း လုပ်ငန်းနှင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန်တာဝန်ရှိသည်။ ဥပမာ - ပိုးသတ်ဆေးသုံးစွဲမှုအတွက် တောင်သူ (သို့) တောင်သူအုပ်စုကို ဝန်ဆောင်မှုပေးသော လုပ်ငန်းတစ်ခုနှင့် အကျိုးတူ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါက တောင်သူ (သို့) တောင်သူအုပ်စု သည် (ဥပမာ - ပစ္စည်းကိရိယာများ၊ သုံးစွဲသူများကို သင်ကြား ပေးခြင်း၊



တစ်ကိုယ်ရေ ကာကွယ်ရေးဝတ်စုံ၊ ဆေးကြောသန့်စင်ခြင်းနှင့် လုံလုံယုံယုံဝတ်ဆင်ခြင်း၊ သုံးစွဲသူများဆိုင်ရာ ကန့်သတ်ချက်များ စသည့်) သင့်တော်သောလိုအပ်ချက်များအလိုက် ဝန်ဆောင်မှု ပေးသောလုပ်ငန်းတစ်ခုနှင့် သဘောတူစွာ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ရှိသည်။

စာဖြင့်ရေးသားသည့်မှတ်တမ်းများကိုလိုအပ်ပါက - စာတတ်မြောက်မှု နည်းပါးသော တောင်သူများ အနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ သားသမီးများ၊ အုပ်စုမန်နေဂျာ၊ ဝန်ထမ်းများနှင့် အခြားသူများကို (ဥပမာ - သီးနှံရာသီ၊ မှတ်သားခြင်း စသည့်) သင့်လျော်ရာ လိုအပ်ချက်များအလိုက် စာဖြင့်ရေးသားသည့် မှတ်တမ်းတင်နိုင်ရန် အကူအညီ တောင်းခံနိုင်သည်။

**အမှတ်အသားရုပ်ပုံများ**

အမှတ်အသားရုပ်ပုံများကို အောက်တွင်ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း လိုအပ်ချက်တစ်ခုစီအလိုက် စစ်ဆေးမှု အဆင့်ကို ဖော်ညွှန်းရန် အသုံးပြုနိုင်သည်။ အသေးစိတ်ကို SRP အာမခံမှုအစီအစဉ်ထဲတွင် ဖော်ပြထားသည်။

အောက်ပါရုပ်ပုံသည် တောင်သူတစ်ဦးအနေဖြင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်မှုအဆင့် သက်သေပြနိုင်ရန်နှင့် သတ်မှတ် လမ်းကြောင်း အတိုင်း လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ရှိကြောင်း ညွှန်ပြသည်။ လိုက်နာဆောင်ရွက်မှု အဆင့်အား စစ်ဆေးခြင်းကို စိုက်ခင်းထဲတွင် ဆောင်ရွက်သည်။



အောက်ပါရုပ်ပုံသည် အုပ်စုတစ်စု (ဥပမာ - အသင်းအဖွဲ့၊ သမဝါယမ၊ ဆန်စက်ပိုင်ရှင်၊ နိုင်ငံခြားတင်ပို့သူ၊ ပံ့ပိုးမှုကွင်းဆက် ပါတနာလုပ်ငန်း၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်း) သည် လိုက်နာ ဆောင်ရွက်မှုအဆင့် သက်သေပြနိုင်ရန်နှင့် သတ်မှတ် လမ်းကြောင်း အတိုင်း လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ရန်တာဝန်ရှိကြောင်း ညွှန်ပြသည်။ လိုက်နာဆောင်ရွက် မှု အဆင့်အား စစ်ဆေးခြင်းကို အုပ်စုအဆင့်တွင်ဆောင်ရွက်သည်။ (ဥပမာ - အုပ်စုမန်နေဂျာ (သို့) အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတို့မှတစ်ဆင့်)။ ထပ်မံစစ်ဆေးခြင်းများကို အုပ်စုတွင်းရှိ တောင်သူများနှင့် လုပ်ဆောင်သည်။



ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသော စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု (ဗားရှင်း ၂.၁) အတွက် SRP စံချိန်စံညွှန်း လိုအပ်ချက်များ

စဉ်	အကျိုးသက်ရောက်မှု	လိုအပ်ချက်	လိုက်နာမှု အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များ	ရမှတ်
<b>စိုက်ခင်း စီမံခန့်ခွဲမှု</b>				
၁	အကျိုးအမြတ်ရရှိမှု အထွက်နှုန်း	<p><b>သီးနှံ ပြုကွဲဒီဇိုင်း</b></p> <p>သီးနှံစိုက်ပျိုးချိန်တိုင်း သီးနှံပြုကွဲဒီဇိုင်းကို ကြိုတင်ပြင်ဆင်ပြီး ရှိအောင်ဆောင်ရွက်ထားရမည်။ လိုအပ်ပါက ပြောင်းလဲလာသည့် ရာသီဥတုနှင့် လိုက်လျောညီထွေမှုရှိအောင် ပြုပြင်မွမ်းမံမှုများ လုပ်ရပါမည်။ (ဥပမာ- ရာသီဥတု၊ ဖျက်ပိုးအန္တရာယ်)</p> <p><b>သီးနှံ ပြုကွဲဒီဇိုင်း</b></p> <p>ကွင်းအတွင်းဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းများ၏ မျှော်မှန်း နေ့စွဲများနှင့် အမှန်တကယ်လုပ်ဆောင်ရမည့် နေ့စွဲများဖော်ပြပေးရမည်။</p> <p>လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်များမှာ (သက်ဆိုင်လျှင်) -</p> <p>၁. အဓိကလုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းများ အချိန်ဇယား (ဥပမာ မြေပြင်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ရိတ်သိမ်းခြင်း)</p> <p>၂. အဓိက မြေဩဇာကျွေးရမည့် အချိန်ဇယား (ဥပမာ-အကြိမ်ခွဲ၍ ကျွေးခြင်း)၊ ရေစီမံခန့်ခွဲမှု လုပ်ငန်းများ (ဥပမာ - ရေသွင်းခြင်း)</p> <p>၃. ဖျက်ပိုး အန္တရာယ်နှင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုအဆင့်ဆင့် ပြောင်းလဲမှု အချိန်ဇယား (ဥပမာ- လေ့လာ စောင့်ကြည့်ခြင်း)</p> <p>၄. အလုပ်သမား (သို့) စာချုပ်နှင့်လုပ်ဆောင်ရမည့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ အချိန်ဇယား (ဥပမာ- စက်ပစ္စည်းများ)</p>	<p>က) သီးနှံပြုကွဲဒီဇိုင်းတွင် ဖော်ပြပါ လုပ်ငန်းစဉ် ၄ ခုစလုံး အတွက် မျှော်မှန်းနေ့စွဲနှင့် အမှန်တကယ် ဆောင်ရွက်မည့် နေ့စွဲများ ထည့်သွင်းဖော်ပြ ထားသည် (သက်ဆိုင်လျှင်)</p> <p>ခ) သီးနှံပြုကွဲဒီဇိုင်းတွင် ဖော်ပြပါ လုပ်ငန်းစဉ် ၁ နှင့် ၂ အတွက် မျှော်မှန်းနေ့စွဲ နှင့် အမှန်တကယ် ဆောင်ရွက်မည့်နေ့စွဲများ ထည့်သွင်း ဖော်ပြထားသည်။ (သက်ဆိုင်လျှင်)</p> <p>ဂ) သီးနှံပြုကွဲဒီဇိုင်းတွင် ဖော်ပြပါ လုပ်ငန်းစဉ် ၁ တစ်ခုတည်း အတွက် မျှော်မှန်းနေ့စွဲနှင့် အမှန်တကယ် ဆောင်ရွက်မည့် နေ့စွဲများထည့်သွင်းဖော်ပြထား သည်။</p> <p>ဃ) သီးနှံပြုကွဲဒီဇိုင်း မရှိပါ (သို့) ပြီးပြည့်စုံမှုမရှိပါ။</p>	<p>3</p> <p>2</p> <p>1*</p> <p>0</p>



ခရေပွင့်အမှတ်သည် (\*) လိုအပ်ချက်တိုင်းအတွက် မဖြစ်မနေလိုက်နာရမည့် အဆင့် (အောင်မှတ်) ကို ကိုယ်စားပြုသည်။ “ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသော နည်းစနစ်ဖြင့်စိုက်ပျိုးထားသည့် စပါး” ဟု အသိအမှတ်ပြု ကြေငြာနိုင်ရန် အဆိုပါ အောင်မှတ်တိုင်းကို ပြည့်မှီအောင် လိုက်နာရမည်ဖြစ်ပြီး၊ အမှတ်အားလုံးစုစုပေါင်းသည် ၉၀% (သို့) ထို့ထက် ပိုရပါမည်။



စဉ်	အကျိုးသက်ရောက်မှု	လိုအပ်ချက်	လိုက်နာမှု အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များ	ရမှတ်
၂	<p>အကျိုးအမြတ်ရရှိမှု အထွက်နှုန်း</p> <p>မှတ်တမ်းထားရှိမှု</p> <p>စိုက်ပျိုးရာသီတိုင်းအတွက် မှတ်တမ်းများ ထိန်းသိမ်းထားရှိပါ။ မှတ်တမ်းများတွင် အနည်းဆုံး အခြေခံလိုအပ်သော အချက်အလက်များ ပါဝင်သင့်သည် (လယ်သမားများ မှ အလွယ်တကူ ကောက်ခံ ထားခြင်း) နှင့် အလယ် အလတ် သတင်းအချက်အလက်များ (တခြားပြင်ပ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များမှ ကောက်ခံ ထားသော) ပါဝင်သင့်သည်။</p> <p>အခြေခံအချက်အလက်များ -</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>လယ်ကွက်ဧရိယာ</li> <li>မျိုး</li> <li>သွင်းအားစု ကုန်ကျစရိတ် (မြေ၊ လုပ်သား၊ မျိုး၊ ဓာတ်မြေဩဇာနှင့် ဓာတုဆေးများ၊ ရေ၊ ဝန်ဆောင်မှု)</li> <li>မြေပြင်နေစဉ်နှင့် မြေပြင်ပြီး အချိန်များတွင် ရေသွင်း၊ ရေထုတ် အကြိမ်အရေအတွက်</li> <li>မြေဩဇာသုံးစွဲမှု (အကြိမ်အရေအတွက်၊ ပမာဏ၊ ဓာတ်မြေဩဇာ/ သဘာဝမြေဩဇာ)</li> <li>ပိုးသတ်ဆေး သုံးစွဲမှု (အကြိမ်အရေအတွက်)</li> <li>စပါးအထွက် ပမာဏ</li> <li>ရောင်းရသော စပါးဈေးနှုန်း</li> </ol> <p>အလယ်အလတ်အချက်အလက်များ</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>အထက်ပါအချက်များကို ပိုမိုအသေးစိတ် မှတ်သားမှု</li> <li>ပိုမိုတိကျသော အချက်များကို အသုံးပြု၍ ရေရှည်တည်တံ့သော နည်းလမ်းများကို အသုံးပြုခြင်းရှိမရှိ စမ်းစစ်နိုင်ခြင်း - ဥပမာ အားဖြင့်             <ul style="list-style-type: none"> <li>ရေ စီမံခန့်ခွဲမှု (ဥပမာ - သွင်းရေ/ထုတ်ရေ ပမာဏ၊ စုစုပေါင်းမိုးရေချိန်၊ ရေမြှုတ်ရက်ပေါင်း၊ ခန်းခြောက်ရက်နှင့် ကြာချိန်)</li> <li>မြေစီမံခန့်ခွဲမှု (ဥပမာ - ထည့်သွင်းသော မြေဩဇာတွင် N နှင့် P ပါဝင်မှု၊ မြေကြီးအတွင်း မြေဆွေးပါဝင်မှု ပမာဏ)</li> <li>ဖျက်ပိုးများ စီမံခန့်ခွဲမှု (ဥပမာ - ဖျက်ဆီးမှု ပမာဏ၊ ဆေးဝါး သုံးစွဲမှု မှတ်တမ်း)</li> <li>အခြားအချက်အလက်များ</li> </ul> </li> </ul>	<p>က) အလယ်အလတ်အဆင့် လိုအပ်သော အချက်အလက်များကို မှတ်သားသိမ်းဆည်းထားပါသည်။</p> <p>ခ) အလယ်အလတ်နှင့် အခြေခံ အချက်အလက်များကို ရောနှောပြီး မှတ်သားသိမ်းဆည်းထားပါသည်။</p> <p>ဂ) အခြေခံအချက်အလက်များကို မှတ်သားသိမ်းဆည်းထားပါသည်။</p> <p>ဃ) မှတ်တမ်း မထားရှိပါ။</p>	<p>3</p> <p>2</p> <p>1*</p> <p>0</p>	



စဉ်	အကျိုးသက်ရောက်မှု	လိုအပ်ချက်	လိုက်နာမှု အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များ	ရမှတ်
<b>ရာသီအကြံပြုဆင်ခြင်ခြင်း</b>				
၃	အားလုံး	<p><b>သင်တန်းများ</b></p> <p>SRP စံနှုန်း အတွင်း ခေါင်းစဉ်အားလုံးအတွက် တောင်သူသင်တန်း၊ သတင်းအချက်အလက်နှင့် လိုအပ်သော အထောက်အပံ့များအား ဆန်းစစ် ထားသည်။</p> <p>တောင်သူများသည် SRP စံချိန်စံနှုန်းနှင့် ပတ်သက်သော သင်တန်းများတက်ရောက်ခြင်း၊ သတင်းအချက်အလက်များကို လေ့လာမှတ်သားခြင်း နှင့် လိုအပ်သော အထောက်အပံ့များ လက်ခံရရှိထားသည်။ SRP သင်တန်းများနှင့်ပတ်သက်ပြီး SRP မှ အသိအမှတ်ပြု သင်တန်းဆရာများနှင့် ၎င်း၏မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများမှပို့ချသည့် သင်တန်းများ ဖြစ်ရမည်။ SRP အနေနှင့် တောင်သူများ အချင်းချင်း (သို့) တောင်သူအဖွဲ့ အစည်းများ အတွင်း သတင်းအချက်အလက် ဖလှယ်မှုကို အသိအမှတ်ပြုပါသည်။</p> <p>တောင်သူများအနေဖြင့် သက်ဆိုင်သော နည်းစနစ်၊ အချက်အလက်များကို ပြန်လည်အသုံးပြုရမည်။</p>	<p>လွန်ခဲ့သော ၅ နှစ်တာကာလအတွင်း</p> <p>က) SRP စံနှုန်း အတွင်း ခေါင်းစဉ် အားလုံးအတွက် တောင်သူသင်တန်း၊ သတင်းအချက်အလက်နှင့် လိုအပ်သော အထောက်အပံ့များအား ဆန်းစစ် ထားသည်။ တောင်သူများသည် SRP မှ အသိအမှတ်ပြုသော သင်တန်း ဆရာများ ပို့ချသော သင်တန်းများ တက်ရောက်ခဲ့ပြီး အဆိုပါ နည်းလမ်း များအတိုင်း ပြန်လည်အသုံးပြု လိုက်နာ ကြသည်။</p> <p>ခ) SRP စံနှုန်း အတွင်း ခေါင်းစဉ် အားလုံးအတွက် တောင်သူ သင်တန်း၊ သတင်းအချက်အလက် နှင့် လိုအပ်သော အထောက်အပံ့များ အား ဆန်းစစ် ထားသည်။ တောင်သူများသည် သင်တန်းများ တက်ရောက်ခဲ့ပြီး အဆိုပါ နည်းလမ်း များအတိုင်း ပြန်လည်အသုံးပြု လိုက်နာ ကြသည်။</p> <p>ဂ) SRP စံနှုန်း အတွင်း ခေါင်းစဉ် အားလုံးအတွက် တောင်သူ သင်တန်း၊ သတင်းအချက်အလက် နှင့် လိုအပ်သော အထောက်အပံ့ များအား ဆန်းစစ် ထားသည်။ တောင်သူများသည် လိုအပ်သော သင်တန်းများအား တက်ရောက် ခဲ့သည်။</p> <p>ဃ) တောင်သူများသည် သင်တန်း များတက်ရောက်ခြင်း၊ သတင်း အချက်အလက်များလေ့လာမှတ်သားခြင်း နှင့် လိုအပ်သော အထောက်အပံ့ များကို ရယူခြင်း မရှိပါ။</p>	<p>3</p> <p>2</p> <p>1*</p> <p>0</p>





စဉ်	အကျိုးသက်ရောက်မှု	လိုအပ်ချက်	လိုက်နာမှု အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များ	ရမှတ်
၄	အစားအစာဘေးကင်းလုံခြုံရေး	အန္တရာယ်များသော ဓာတုဓာတ်ကြွင်းများ	က) ကြိတ်ခွဲပြီးစပါးများတွင် ဓာတုဓာတ်ကြွင်းများ ကင်းစင် ကြောင်း သက်သေအထောက်အထားရှိသည်။ (၅ နှစ်ထပ်မကျော်)	3
		ကြိတ်ခွဲပြီးသောစပါးများသည် ဓာတုဓာတ်ကြွင်းများ ကင်းစင်သင့်သည်။ နိုင်ငံတကာအစားအစာဘေးကင်းလုံခြုံရေးအာဏာပိုင်များ <sup>9</sup> (သို့) နိုင်ငံတော်ဥပဒေနှင့်အညီသတ်မှတ်ချက်များအရ ကြိတ်ခွဲပြီးစပါးများတွင် ဓာတုဓာတ်ကြွင်းများ မတွေ့ရှိမှသာ ဘေးကင်းလုံခြုံမှုရှိသည်။	ခ) အန္တရာယ်ရှိသော ဓာတုဓာတ်များသည် မူလမြေကြီးတွင် ပါဝင်သော ပမာဏထပ်မံပိုကြောင်း (မြေဆီလွှာစစ်ဆေးသောအဖွဲ့(သို့) စိတ်ချရသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း) (၅ နှစ်ထပ်မကျော်) သက်သေအထောက်အထားရှိသည်။	3
		အာဆင်နစ်၊ ကယ်ဗီယမ်၊ ခရိုမီယမ်၊ မာကျူရီ နှင့် ခဲဓာတ် စသော အန္တရာယ်များသော ဓာတုဓာတ်ကြွင်းများမှ မြေဆီလွှာအဆိပ်အတောက် ပျံ့နှံ့မှုပမာဏကို ဓာတ်ခွဲစစ်ဆေး ထားပါ။ <sup>10</sup>	ဂ) အဖွဲ့လိုက် အန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်ခြေ စစ်ဆေးခြင်း မှတ်တမ်းအရ (၅ နှစ်ထက် မကျော်သော) မြေဆီလွှာအတွင်း ဓာတုဓာတ်ကြွင်းအန္တရာယ် မရှိကြောင်း ဖော်ပြသည်။ (Annex A: Risk Assessment Checklist တွင်ကြည့်ပါ)	2*
ဓာတုဓာတ်ကြွင်းများမှ လက်ရှိမြေဆီလွှာအတွင်း အဆိပ်ပါဝင်မှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး :	ဃ) အုပ်စုလိုက် ၅ နှစ်အတွင်း မြေလွှာစစ်ဆေးမှုအရ အန္တရာယ်ရှိသော ဓာတုဓာတ်များ တွေ့ရှိခဲ့ရသော်လည်း မြေကိုပြန်လည်ကုသခြင်းများ ပြုလုပ်ထားသည်။	1		
1. အနည်းဆုံး ငါးနှစ်တစ်ခါ အဆိပ်ပျံ့နှံ့ထားသောမြေများကို အဖွဲ့လိုက် မြေဆီလွှာစစ်ဆေးမှုပြုလုပ်သည်	င) အထက်ပါ အချက်များနှင့် တစ်ခုမှ မကိုက်ညီပါ	0		
2. မြေဆီလွှာကို ပြန်လည်ကုသသည့် နည်းများ ဆောင်ရွက်သည်။ <sup>11</sup>				



<sup>9</sup> Available international and national standards on food safety include:  
 (1) Codex Alimentarius Commission: [www.fao.org/fileadmin/user\\_upload/livestockgov/documents/1\\_CXS\\_193e.pdf](http://www.fao.org/fileadmin/user_upload/livestockgov/documents/1_CXS_193e.pdf)  
 (2) US Food and Drug Administration: [www.accessdata.fda.gov/scripts/cdrh/cfdocs/cfcfr/CFRSearch.cfm?fr=165.110](http://www.accessdata.fda.gov/scripts/cdrh/cfdocs/cfcfr/CFRSearch.cfm?fr=165.110)  
 (3) European Commission: [eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:1998:330:0032:0054:EN:PDF](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:1998:330:0032:0054:EN:PDF)  
 (4) Australia: [www.legislation.gov.au/Details/F2011C00542](http://www.legislation.gov.au/Details/F2011C00542)

<sup>10</sup> Methods to analyze risk of soil contamination by heavy metals include:  
 (1) A group soil analysis, conducted by qualified laboratories, shows no risks from heavy metal contamination.  
 (2) A group risk assessment shows no risks from heavy metal contamination (see Annex A: Risk Assessment Checklist).  
 (3) Reliable external proof shows no risks from heavy metal contamination.

<sup>11</sup> General soil remediation techniques (not site-specific) include:  
 (1) Immobilization by solidification/stabilization and vitrification;  
 (2) Reduction toxicity and/or mobility by chemical treatment, permeable treatment walls, biological treatment, bioaccumulation, phytoremediation, phytoextraction, phytostabilization, rhizofiltration, bioleaching, and biochemical processes;  
 (3) Physical separation and extraction by soil washing, pyrometallurgical extraction, in situ soil flushing, and electrokinetic treatment;  
 (4) Complexation processes using applied amendments, including clay, cement, zeolites, minerals, phosphates, organic composts, and microbes;  
 (5) Isolation by physical capping and subsurface barriers.

စဉ်	အကျိုးသက်ရောက်မှု	လိုအပ်ချက်	လိုက်နာမှု အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များ	ရမှတ်
၅	အကျိုးအမြတ်ရှိမှု အထွက်နှုန်း ရေကိုအကျိုးရှိရှိအသုံးချမှု	<p><b>ဆားပေါက်ခြင်း</b></p> <p>မြေဆီလွှာဆားပေါက်ခြင်းကို စစ်ဆေးထားပြီး ဖြစ်သည်။<sup>12</sup></p> <p>စိုက်ပျိုးမြေတွင် ဆားပေါက်ခြင်းကို လက်ခံနိုင်သော အနေးအထား (မြေဆီလွှာ 3dS/cm (သို့) ရေ 5g/l ထပ်မကျော်လွန်ရ) ရောက်သည်အထိ မြေဆီလွှာဆားပေါက်ခြင်းကို သေချာစောင့်ကြည့်စစ်ဆေးပါ။</p> <p>သွင်းရေ/ ဆီလျော်အောင်ပြုပြင်ထားသော မြေဆီလွှာဆားပေါက်ခြင်း ကိုတိုင်းတာချက်များတွင် ပါဝင်သည့် အချက်များမှာ -</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>ဆားငံဒဏ်ခံ မျိုးများကို ရွေးချယ်အသုံးပြုခြင်း။</li> <li>စိုက်ခင်းအတွင်းမှ ရေ၏ ဆားပါဝင်နှုန်းကို မျက်ခြေမပြတ် လေ့လာတိုင်းတာခြင်း</li> <li>အလွန်အမင်း ဆားပေါက်ခြင်းနှင့် ရေအလွန်အကျွံသွင်းခြင်း တို့ကို ရှောင်ရှားရန် သွင်းရေ ထုတ်ရေ ပမာဏနှင့် အချိန်ကို ချိန်ညှိခြင်း</li> <li>ပညာရှင်များ၏ အကြံဉာဏ် ရယူပြီး လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်း</li> </ul>	<p>က) လွန်ခဲ့သော ၃ နှစ်အတွင်း အောက်ပါ မှတ်တမ်းအချက် အလက် သက်သေများရှိသည် -</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>လယ်ယာမြေအုပ်စုအတွင်း (သို့) ဒေသအတွင်း ဆားငံမြေ (အန္တရာယ်) (အောက်ခြေမှ မှတ်ချက် ၁၂ အရ) မရှိပါ။ (သို့)</li> <li>လယ်ယာမြေအုပ်စုအတွင်း (သို့) ဒေသအတွင်း ဆားငံမြေ ပမာဏသည် လက်ခံနိုင်သော ပမာဏသာဖြစ်သည် (မြေဆီလွှာ ၃ dS/cm သို့မဟုတ် ရေ ၅ g/L ထက်မပို)</li> </ul> <p>ခ) ဆားပေါက်နိုင်ခြေ ရှိသည်။ ရေသွင်းခြင်း/ ဆီလျော်အောင် ပြုပြင်ဆောင်ရွက်တိုင်းတာမှုများကို ထိထိရောက်ရောက်ဆောင်ရွက် ထားသည်။ (ဥပမာ- ဆားမပေါက်သော ဒေသနှင့် အထွက်နှုန်း ကွာဟချက် များ နှိုင်းယှဉ်ခြင်း)</p> <p>ဂ) ဆားပေါက်နိုင်ခြေရှိသည်။ ရေသွင်းခြင်း/ ဆီလျော်သော ထိန်းညှိမှုများ ဆောင်ရွက်သည်။</p> <p>ဃ) အထက်ပါ အချက်များနှင့် တစ်ခုမှ မကိုက်ညီပါ။</p>	<p>3</p> <p>2</p> <p>1*</p> <p>0</p>



<sup>12</sup> Methods to analyze risk of soil salinity include:  
 (1) A group soil or field water analysis, conducted by qualified laboratories, shows a maximum salinity level of 3 dS/cm for soil or 5 g/L for water.  
 (2) A group risk assessment shows no risks soil salinity (see Annex A: Risk Assessment Checklist).  
 (3) Records of public authorities that show a maximum salinity level of 3 dS/cm for soil or 5 g/L for water.



စဉ်	အကျိုးသက်ရောက်မှု	လိုအပ်ချက်	လိုက်နာမှု အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များ	ရမှတ်
၆	ဖိစီးမှုများ ဖန်လုံအိမ် ဓာတ်ငွေ့ ထုတ်လွှတ်မှု	<p><b>မြေပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်း နှင့် ဖိစီးမှုများ</b></p> <p>၂၀၀၉<sup>13</sup> နောက်ပိုင်း ကာကွယ်တားဆီးထားသော ဒေသများဖြစ်သည့် အဓိကမျိုးစိတ်များ ရှင်သန်ရာဒေသများ<sup>TM</sup>၊ Ramsar Sites (ရေတိမ်ဒေသ) ၊ မူလသစ်တော ၊ ဆင့်ပွားသစ်တော (မူရင်းဒေသ) ၊ သို့မဟုတ် တခြားဂေဟ စနစ်များနှင့် မြက်ခင်း လွင်ပြင်ဒေသကဲ့သို့ ဒေသများတွင် မြေဆီလွှာ ပြောင်းလဲခြင်းများမရှိပါ။</p> <p>လယ်ယာမြေများတွင် တောင်သူများအနေဖြင့် ထိန်းသိမ်းခြင်း (သို့) နှင့် ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် မြှင့်တင်ပေးသည့် ဒေသအထူးပြု ဖိစီးမှု အမျိုးမျိုးမှာ -</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• လယ်ကွင်းအတွင်း နေထိုင်သောမျိုးစိတ်များ</li> <li>• လယ်ကွင်းနယ်နိမိတ်အတွင်းနေထိုင်သော မျိုးစိတ်များ</li> <li>• ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးသောမြေပြင်ပမှ</li> <li>• အကျိုးပြုသော သဘာဝဘေးရန်သူများကို လက်ခံထားသော အပင်မျိုးစိတ်များ</li> <li>• သစ်ပင်များ (ရိတ်သိမ်းပြီး ပြန်လည် စိုက်ပျိုးထားသော)</li> </ul> <p>လယ်ယာစိုက်ပျိုးအလေ့အထများသည် ဂေဟစနစ် လုပ်ငန်းစဉ်များကို ထိန်းသိမ်းပေးသည်/(သို့) ပိုမိုကောင်းမွန်အောင်ဆောင်ရွက်ပေးသည်။</p>	<p>က) ၂၀၀၉ နောက်ပိုင်းဖော်ပြထားသော မြေများတွင် မြေပြင်ပြောင်းလဲမှုမရှိ ။ တောင်သူများအနေဖြင့် ဒေသ အထူးပြု ဖိစီးမှုများ နှင့် ဂေဟစနစ် ဝန်ဆောင်မှုများနှင့် (သို့) ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်စေသည့် စနစ်ကို ကျင့်သုံးသည်။</p> <p>ခ) ၂၀၀၉ နောက်ပိုင်း ဖော်ပြထားသောမြေများတွင် မြေပြင်ပြောင်းလဲ မှုမရှိ။ တောင်သူများအနေဖြင့် ဒေသအထူးပြု ဖိစီးမှုများကို ထိန်းသိမ်းခြင်း နှင့် (သို့) ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန် စေသည့် စနစ်ကို ကျင့်သုံးသည်။</p> <p>ဂ) ၂၀၀၉ နောက်ပိုင်း ဖော်ပြထားသော မြေများတွင် မြေပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုမရှိ။</p> <p>ဃ) ၂၀၀၉ နောက်ပိုင်း ဖော်ပြထားသော မြေများ မြေပြင်ပြောင်းလဲမှုရှိ။</p>	<p>3</p> <p>2</p> <p>1*</p> <p>0</p>
၇	ဖိစီးမှုများ	<p><b>ကျူးကျော်လာသော မျိုးစိတ်များ</b></p> <p>၂၀၀၉ မှစပြီး တောင်သူတစ်ဦးချင်း ( သို့ ) အဖွဲ့လိုက် ကျူးကျော် မျိုးစိတ်များ တမင်တကာတင်သွင်းလာခြင်း မပြုလုပ်ပါ (ဥပမာ - ကန်စွန်းရွက်များ၊ ရွှေခရုများ) မိမိဒေသရှိမျိုးစိတ်များကို ကာကွယ်စဉ်ရိုရင်းစွဲ ကျူးကျော်မျိုးစိတ်များကို ထိထိရောက်ရောက် နှိမ်နင်းနိုင်ကြောင်းတိုင်းတာတွေ့ရှိရပါသည်။</p>	<p>က) ၂၀၀၉ မှစပြီး တောင်သူ တစ်ဦးချင်း ( သို့ ) အဖွဲ့လိုက် ကျူးကျော် မျိုးစိတ်များ တမင်တကာ တင်သွင်းလာခြင်း မပြုလုပ်ပါ။</p> <p>ခ) ကျူးကျော် မျိုးစိတ်များ ရောက်ရှိ လာသော်လည်း ထိရောက်စွာ နှိမ်နင်းနိုင်သည်</p> <p>ဂ) ကျူးကျော်မျိုးစိတ်များကို တောင်သူတစ်ဦးချင်း ( သို့ ) အဖွဲ့ လိုက် တမင်တကာ တင်သွင်း လာသည်။</p>	<p>3*</p> <p>1</p> <p>0</p>



<sup>13</sup> As per Working Group 3 recommendation, in consideration of other sustainability standards indicating the same year.

စဉ်	အကျိုးသက်ရောက်မှု	လိုအပ်ချက်	လိုက်နာမှု အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များ	ရမှတ်
၈	<p>အကျိုးအမြတ်ရရှိမှု အထွက်နှုန်း စိုက်ပျိုးရေး ထိထိရောက်ရောက် အသုံးချမှု ဖိစီးမှုများ</p>	<p><b>မြေညှိခြင်း</b></p> <p>ညွှန်ကြားချက်များ - စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ကိုင်နေသောမြေအများစုတွင် ကျင့်သုံးမည့် စနစ်ကို ရွေးထုတ်ပါ။ ၎င်းစနစ်အရတုန့်ပြန်ရန် -</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• မြေပြန့် (သို့) လှေခါးထစ်စိုက်ခင်းမြေ</li> <li>• လှေခါးထစ်စနစ်မရှိသော ကုန်းစောင်းများ</li> <li>• ခြောက်သွေ့မြေ (သို့) တောင်ယာမြေ</li> </ul> <p><b>မြေပြန့် (သို့) လှေခါးထစ်စိုက်ခင်းမြေ တွင်ဆန်စပါးစိုက်ပျိုးခြင်း -</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• လေဆာမြေညှိစနစ်ကို အသုံးပြုပါက မြေပြန့် (သို့) လှေခါးထစ် စိုက်ခင်းမြေကွက် ၁/၁၀၀၀ ထိ မြေညှိခြင်းများ ပြုလုပ်ပါ။</li> <li>• လေဆာစနစ်ကို အသုံးမပြုဘဲ သာမန်စောင့်ကြည့် စနစ်ကိုအသုံးပြုပါက လယ်ကွင်းများအတွင်း ရေဖြည့်ထားချိန် တွင်ကုန်းမြင့်နှင့် မြေနိမ့်ပိုင်း နှစ်မျိုးစလုံးတွင် ကောက်ပဲသီးနှံပင် များ ရဲ့ အမြင့်သည် ညီညာမှုရှိရမည်။ (ဥပမာ - မညီမညာ မို့မောက်ခြင်း မဖြစ်ရ)</li> </ul> <p><b>လှေခါးထစ်စနစ်မရှိသော ကုန်းစောင်းမြေများတွင် စပါးစိုက်ပျိုးခြင်း</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ကာယအားဖြင့်မြေဆီလွှာကိုထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်သည့် နည်းများ အသုံးပြုသည် ( ဥပမာ - ကွန်တိုစိုက်ခင်း များ၊ ရေတားဘောင်များပြုလုပ်ခြင်း )</li> <li>• စီးပွားဖြစ် မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်သည့် နည်းများ အသုံးပြုသည် ( ဥပမာ - ဖုံးအုပ်စိုက်ပျိုးခြင်း၊ မြေငွေ့ထိန်းသိမ်းစိုက်ပျိုးခြင်း)</li> </ul>	<p>မြေပြန့် (သို့) လှေခါးထစ်စိုက်ခင်း မြေတွင်</p> <p>က) မြေကွက်ကို ၁/၁၀၀၀ ထိ ညီညာစေရန် မြေကိုညှိထားသည်။</p> <p>ခ) မြေညှိထားသည်။</p> <p>ဂ) မြေညှိခြင်း မပြုလုပ်ဖူးပါ</p> <p>(သို့မဟုတ်)</p> <p>လှေခါးထစ်စနစ်မရှိသော ကုန်းစောင်းမြေများတွင်</p> <p>က) ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာအားဖြင့်ဖြစ်စေ စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်အားဖြင့် ဖြစ်စေ နည်းနှစ်မျိုးစလုံးဖြင့် မြေဆီလွှာကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သည်။</p> <p>ခ) ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အားဖြင့်သာ မြေဆီလွှာကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်သည်။</p> <p>ဂ) မြေဆီလွှာ ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်သည့် နည်းလမ်းများ အသုံးမပြုပါ။</p> <p>(သို့မဟုတ်)</p> <p>ခြောက်သွေ့မြေ (သို့)တောင်ယာမြေ</p> <p>က) မြေညှိခြင်း မလိုအပ်ပါ။ သို့သော် တောင်စောင်းများတွင် နဂိုမူလကတည်းက စောင်းနေသော (ဥပမာ - ကွန်တို စိုက်ခင်းများ) သို့မဟုတ် စိုက်နည်း စနစ်အရ (ဥပမာ - မြေကိုမွမ်းမံ ဖုံးအုပ်ခြင်း အရ) စောင်းနေသော နေရာများတွင် မြေလွှာ ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက် သည့် နည်းလမ်းများကို အသုံးပြုသည်</p>	<p>3</p> <p>2*</p> <p>0</p> <p>3</p> <p>2*</p> <p>0</p>





စဉ်	အကျိုးသက်ရောက်မှု	လိုအပ်ချက်	လိုက်နာမှု အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များ	ရမှတ်
၉	အကျိုးအမြတ်ရရှိမှု အထွက်နှုန်း	<p><b>မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ</b></p> <p>အသုံးပြုသော မျိုးစေ့များသည် သန့်စင်ပြီး ပေါင်းများ၊ ပိုးမွှားများ နှင့် ရောဂါများ ပါဝင်မှု မရှိရပါ။<sup>14</sup></p> <p>မျိုးစေ့များသည် နိုင်ငံတော်ဥပဒေစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းအရ တရားဝင်အသိအမှတ်ပြုထောက်ခံထားသော မျိုးစေ့များ ဖြစ်ရပါမည်။</p> <p>သန့်စင်သောမျိုးများ - မျိုးစေ့များကို အရည်အသွေး သတ်မှတ်ရာတွင် မျိုးသန့်ဖြစ်ကြောင်း၊ ပေါင်းကင်းစင်ကြောင်း၊ မျိုးပေါက်နှုန်းစမ်းသပ်ထားကြောင်း၊ ဘေးကင်းအောင် သိုလှောင်ထားကြောင်း၊ မှိုကင်းကြောင်းနှင့် အခြားလိုအပ်ချက်များ အားလုံး ပြည့်မီရမည်ဖြစ်ပါသည်။</p> <p>မိမိကိုယ်တိုင်စိုက်ပျိုးထားသောမျိုးစေ့များကို သိမ်းဆည်းရာတွင် မရိတ်သိမ်းခင်မိမိလယ်ကွင်းထဲတွင် (တခြားမျိုးပင်များ ရောပေါက်နေမှု ကိုဖယ်ရှားရန်) မျိုးသန့်စင်ခြင်း၊ ဘေးကင်း လုံခြုံသောနေရာတွင် သိမ်းဆည်းခြင်း စသည့်အချက်များ ပြည့်မီရပါမည်။ ကိုယ်ပိုင်ထုတ်သောမျိုးများကို အသုံးပြုရာတွင် ၃ ရာသီထပ်ပိုမသုံးသင့်ပါ။</p>	<p>က) တောင်သူသည် အသိအမှတ်ပြု လက်မှတ်ရထားပြီး မိမိဒေသ နှင့်ကိုက်ညီသော မျိုးစေ့များကို အသုံးပြုသည်</p> <p>ခ) အရည်အသွေး စစ်မှန်ကြောင်း စစ်ဆေးထားပြီး မိမိဒေသနှင့် ကိုက်ညီသော မျိုးစေ့များကို အသုံးပြုသည်</p> <p>ဂ) တောင်သူသည် ကိုယ်တိုင် အရည်အသွေး စံနှုန်းများ နှင့်ကိုက်ညီအောင် စစ်ဆေး၍ ကိုယ်တိုင်ထုတ်လုပ်ထားသော မျိုးစေ့များကို အများဆုံး ၃ ရာသီသာ အသုံးပြုသည်။</p> <p>ဃ) တောင်သူသည် -</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ် မရသောမျိုးများ</li> <li>▪ အရည်အသွေး ထိန်းသိမ်းနည်း များမပြုလုပ်ထားသောမျိုးများ</li> <li>▪ အရည်အသွေးထိန်းသိမ်းခြင်းမ ရှိပဲ မိမိကိုယ်တိုင်လုပ်သော မျိုးများ</li> <li>▪ ၃ ရာသီထက်ပို၍ ကိုယ်ပိုင် ထုတ်ထားသော မျိုးများကို အသုံးပြုပါသည်။</li> </ul>	<p>3</p> <p>3</p> <p>2*</p> <p>0</p>



<sup>14</sup> Due to variation depending on local conditions, SRP recommends that criteria for certified seeds, seed with quality control, and self-saved seeds with quality control is further specified in SRP National Interpretation Guidelines.

စဉ်	အကျိုးသက်ရောက်မှု	လိုအပ်ချက်	လိုက်နာမှုအဆင့်သတ်မှတ်ချက်များ	ရမှတ်
<b>ရေစီမံခန့်ခွဲမှု</b>				
၁၀	အကျိုးအမြတ်အထွက်နှုန်း၊ ရေကိုထိရောက်စွာအသုံးပြုမှု	ညွှန်ကြားချက် - စိုက်ပျိုးလျက်ရှိသော လယ်ယာမြေအများစုနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိသည့် စနစ်ကို ရွေးချယ်သတ်မှတ်ပါ။ ထို့နောက် ၎င်းနှင့်သက်ဆိုင်သော စနစ်ကိုသာ တုံ့ပြန်ပါ။ မိုးရေသောက် စိုက်ပျိုးစနစ် (၁၀.၁) ရေလွှမ်းမိုးတတ်သော နေရာများတွင် - ရေသွင်းသော စနစ် (၁၀.၂) ရေမလွှမ်းမိုးသော နေရာများတွင် - ရေသွင်းခြင်း (၁၀.၃)		
၁၀.၁		မိုးရေသောက် စနစ် ရေကိုထိထိရောက်ရောက်အသုံးပြုရာတွင် ပိုမိုတိုးတက် ကောင်းမွန်စေဖို့ဆောင်ရွက်ရန် တိုင်းတာရာတွင် ပါဝင်သည့် အချက်များမှာ 1. ဒေသတွင်းမိုးလေဝသအခြေအနေကိုလိုက်၍ အချိန်ကိုက် ပျိုးထောင်ခြင်း 2. တိုက်ရိုက် စိုက်ပျိုးခြင်း (သို့) ညီညာ ကောင်းမွန်သော ရေအိုင်များတူဖော်ခြင်း နှင့် ရေတားဘောင် ခိုင်မာစွာ တည်ဆောက် ထားခြင်း 3. ဒေသတွင်းမိုးလေဝသအခြေအနေကိုလိုက်၍ သင့်လျော်သော မျိုးများသုံးခြင်း (ဥပမာ- သက်တမ်းတို (သို့) သက်လက် မျိုးများ) 4. စိုက်ပျိုးရေးရရှိစေရန် အတွက် မိုးရေကို ကောင်းမွန်စွာ သိုလှောင်ရန် ပြင်ဆင်ထားခြင်း	က) တောင်သူသည် တိုင်းတာချက် ၄ ခုစလုံးကို ဆောင်ရွက်သည်။ ခ) တောင်သူသည် တိုင်းတာချက် ၁၊ ၂၊ ၃ တို့ကိုသာဆောင်ရွက်သည်။ ဂ) တောင်သူသည် တိုင်းတာချက် ၁ နှင့် ၂ တို့ကိုသာဆောင်ရွက်သည်။ ဃ) အထက်ပါအချက်အလက်များ နှင့် မကိုက်ညီပါ	3 2 1* 0
၁၀.၂		ရေလွှမ်းမိုးတတ်သော နေရာများတွင် - ရေသွင်းစိုက်ပျိုးသော စနစ် ရေကိုထိထိရောက်ရောက်အသုံးပြုရာတွင် ပိုမိုတိုးတက် ကောင်းမွန်စေရန် တိုင်းတာရာတွင် ပါဝင်သည့် အချက်များမှာ <sup>15</sup> - 1. မျှော်မှန်းထားသော ရေးကြီးကာလအတွင်း စပါးများ ရေမြုပ်ခြင်းမှ ရှောင်ရှားရန် အချိန်ကိုက်ပျိုးထောင်ရန် 2. ဖြစ်နိုင်ပါက အနည်းဆုံး ၁ ကြိမ် ရေခြောက်ခမ်း သွားသည်အထိ ထားရှိခြင်း ( ဥပမာ- ရာသီအလယ် ရေနုတ်မြောင်း စနစ်ဖြင့် ၇ ရက်တာ ရေလပ်ခြင်း/ ရေစစ်ထုတ်ခြင်း) 3. ရေထုတ်မြောင်းများ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားပြီး မြေကို ကောင်းမွန်စွာ ညှိထားခြင်း 4. ရေကြီးဒဏ်ခံနိုင်သော မျိုးများအသုံးပြုခြင်း	က) တောင်သူသည် တိုင်းတာချက် ၆ ခုစလုံးကို ဆောင်ရွက်သည်။ ခ) တောင်သူသည် တိုင်းတာချက် ၂၊ ၃ နှင့် ၆ ကိုသာ ဆောင်ရွက်သည်။ ဂ) တောင်သူသည် တိုင်းတာချက် ၂ နှင့် ၄ ကိုသာ ဆောင်ရွက်သည်။ ဃ) အထက်ပါအချက်အလက်များ လိုက်နာခြင်းမရှိပါ။	3 2 1* 0





<sup>15</sup> In severe water-scare areas additional technologies (e.g., aerobic rice varieties, drip irrigation) may be necessary to maintain sustainable cultivation.



စဉ်	အကျိုးသက်ရောက်မှု	လိုအပ်ချက်	လိုက်နာမှု အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များ	ရမှတ်
၁၀.၃		<p>ရေမလွှမ်းမိုးသော နေရာများတွင် - ရေသွင်းစိုက်ပျိုးသော စနစ်</p> <p>ရေကိုထိထိရောက်ရောက်အသုံးပြုရာတွင် ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်စေဖို့ဆောင်ရွက်ရန် တိုင်းတာရာတွင် ပါဝင်သည့် အချက်များမှာ-</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. မြေဆီလွှာအက်ကွဲနေပါက ရေမသွင်းမီ ထယ်ခြောက် တစ်ကြိမ် ထိုးခြင်း</li> <li>2. ကောင်းမွန်ညီညာသော မြေညှိခြင်းနှင့် ရေတားဘောင်များ ပြုလုပ်ခြင်း</li> <li>3. တစ်ပတ်တာ ကာလအတွင်း ထယ်ထိုးထွန်မွှေခြင်း၊ ထိထိရောက်ရောက် ရေအိုင်များတူးဖော်ခြင်း နှင့် မြေကို ရေစိမ်ခြင်းများ ပြုလုပ်ပြီး ပင်ရွှေစိုက်ပျိုးခြင်း၊</li> <li>4. ရေကို စိုတစ်လှည့်၊ ခြောက်တစ်လှည့် စနစ်ဖြင့် စိုက်ပျိုးခြင်း</li> <li>5. ကာလရှည်မျိုးစေ့များကဲ့သို့ထွက်နှုန်းတိုးဖို့ အလားလာရှိသော သက်တမ်းတို သက်တမ်းအလတ် မျိုးများသုံးခြင်း</li> <li>6. မရိတ်သိမ်းမီ အနည်းဆုံး ၁၀ ရက်မှ ၁၅ ရက်အတွင်း ရေသွင်းခြင်းကို ရပ်တန့်ခြင်း</li> </ol>	<p>က) တောင်သူသည် တိုင်းတာချက် ၆ ခုစလုံးကို ဆောင်ရွက်သည်။</p> <p>ခ) တောင်သူသည် တိုင်းတာချက် ၂၊ ၃ နှင့် ၆ ကိုသာ ဆောင်ရွက်သည်။</p> <p>ဂ) တောင်သူသည် တိုင်းတာချက် ၂ နှင့် ၄ ကိုသာ ဆောင်ရွက်သည်။</p> <p>ဃ) အထက်ပါအချက်အလက်များ လိုက်နာခြင်းမရှိပါ။</p>	<p>3</p> <p>2</p> <p>1*</p> <p>0</p>
၁၁	ရေကို ထိရောက်စွာ အသုံးပြုမှု	<p>ကျေးရွာအုပ်စုအဆင့် ရေသွင်းစနစ်</p> <p>တောင်သူတစ်ဦး (သို့) အုပ်စုလိုက် ကွပ်ကဲမှုဖြင့် စိုက်ပျိုးရေး သွင်းရာတွင် ( ဆည်မြောင်းရေ (သို့) မြေအောက်ရေ) အောက်ပါစံနှုန်းများနှင့် ကိုက်ညီရပါမည်</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ထိန်းချုပ်မှုအောက်တွင်ရှိသောမြေတွင် ရေထောက်ပံ့ဖို့ရန် နှင့် ရေသွင်းစနစ် အတွက် လုံလောက်သော ရေသွင်း/ ရေထုတ် မြောင်းများရှိသည်။</li> <li>2. ရေနုတ်မြောင်းများတွင် ရေစိမ့်ထွက်မှု မရှိစေရ။</li> <li>3. ရေလွှဲပေါက်များ ( ရှိလျှင် ) ကောင်းမွန်စွာ အလုပ်လုပ် ရပါမည်။</li> <li>4. ရွှေ့သွင်းစနစ်အတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချရာတွင် ပါဝင်ပတ်သက်မှု ရှိသည်။</li> </ol>	<p>က) မိုးရေသောက်စနစ် ဖြင့်သာ စိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်သည်။</p> <p>ခ) ဖော်ပြပါ စံနှုန်း ၄ ခုစလုံးနှင့် ကိုက်ညီပါသည်။</p> <p>ဂ) ဖော်ပြပါ စံနှုန်း ၃ ခုနှင့် ကိုက်ညီ ပါသည်။</p> <p>ဃ) ဖော်ပြပါ စံနှုန်း ၂ ခုနှင့် ကိုက်ညီ ပါသည်။</p> <p>င) အထက်ပါအချက်များနှင့် မကိုက်ညီပါ။</p>	<p>n/a</p> <p>3</p> <p>2*</p> <p>1</p> <p>0</p>



စဉ်	အကျိုးသက်ရောက်မှု	လိုအပ်ချက်	လိုက်နာမှု အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များ	ရမှတ်			
၁၂	ရေကို ထိရောက်စွာ အသုံးချမှု	<p><b>စိုက်ပျိုးရေးအရည်အသွေး</b>                      စိုက်ပျိုးရေးသည် အဏုဇီဝ ပိုးမွှား၊ ဆားဓာတ်များ နှင့် အဓိက အန္တရာယ်ဖြစ်စေသော ဓာတ်ကြွင်းများ ကင်းစင်သော ရေအရင်းအမြစ်မှ ဖြစ်ရပါမည်။</p> <p>ဓာတ်ကြွင်းပိုးမွှားများရေတွင်ပါရှိပါက ဆိုးကျိုးများကို ဖယ်ရှားမည့်နည်းများပါဝင် ( ဥပမာ- ရေစစ်များ အသုံးပြုခြင်း (သို့) ဖြစ်နိုင်လျှင် မျိုးများ လှည့်ပြောင်း အသုံးပြုခြင်း)<sup>16,17</sup></p> <p><b>အကြံပြုထားသော ရေစစ်ဆေးသည့်နည်းလမ်းများ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>ရေနမူနာအား ဓါတ်ခွဲခန်းတွင် စစ်ဆေးပြီး ဓာတ်ကြွင်းများ မပါဝင်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည့် ဓာတ်ခွဲခန်း အဖြေ</li> <li>ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက် နိုင်ခြေမရှိဟု ဖော်ပြထားသော အန္တရာယ်စစ်ဆေးခြင်း မှတ်တမ်း (နောက်ဆက်တွဲ (က) - စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မြေကြီးတွင် ဓာတ်ဓာတ်ကြွင်းများ ကျရောက်နိုင်ခြေ ရှိမရှိစစ်ဆေးရန် မေးခွန်းလွှာ)</li> </ol>	<p>က) တောင်သူသည် မိုးရေသောက် စနစ် သာသုံးသည်။ (ရေမသွင်းပါ)</p> <p>ခ) လွန်ခဲ့သော ၃ နှစ်အတွင်း စစ်ဆေးရန် အကြံပြုထားသော နည်းများအနက် တစ်နည်းနည်းဖြင့် စမ်းသပ်ထားသော မှတ်တမ်းများ ရှိပါသည် -</p> <p>ဂ) လွန်ခဲ့သော ၃ နှစ်ကျော် ကာလအတွင်း စမ်းသပ်ထားသော မှတ်တမ်းများ ရှိပါသည်</p> <p>ဃ) ဓာတ်ကြွင်းများ တွေ့ရှိပါက ဖြစ်လာနိုင်သော ဘေးထွက် ဆိုးကျိုး များကို နည်းလမ်း မျိုးစုံသုံး၍ လျှော့ချထားသည်။</p> <p>၀) အထက်ပါ နည်းလမ်းများ မပြုလုပ်ထားပါ </p>	<p>n/a</p> <p>3</p> <p>2*</p> <p>1</p> <p>0</p>			
			၁၃	ရေကို ထိရောက်စွာ အသုံးချမှု	<p><b>မြေအောက်ရေစစ်ထုတ်ခြင်း</b>                      မြေအောက်ရေစစ်ထုတ်ခြင်းသည် တရားဝင်ပြီး ရေရှည်တည်တံ့ နိုင်သော နည်းလမ်း ဖြစ်ပါသည်။ ရေရှည်တည်တံ့နိုင်သော မြေအောက်ရေစစ်ထုတ်ခြင်းသည် မြစ်ဝှမ်းဒေသ ပြန်လည်ဖွံ့ဖြိုးရေးအပြင် မြစ်ဝှမ်းတစ်လျှောက်ရှိ ရေအရင်းအမြစ်များ ပျက်စီးဆုံးရှုံးစေခြင်းမှ ကာကွယ် ပေးပါသည်။</p>	<p>က) တောင်သူသည် မိုးရေသောက် စနစ် သာသုံးသည်။ (ရေမသွင်းပါ)</p> <p>ခ) မြေအောက်ရေစစ်ထုတ်ခြင်းကို ရေရှည်တည်တံ့သော မြေအောက်ရေစစ်ထုတ်ခြင်း ဆိုင်ရာ ဥပဒေ များနှင့် အညီဆောင်ရွက်ပါသည်။</p> <p>ဂ) လွန်ခဲ့သော 3 နှစ်အတွင်း ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသော မြေအောက်ရေ စစ်ထုတ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး ကျွမ်းကျင် ပညာရှင်များ ပေးသည့်အကြံဉာဏ် အတိုင်းဆောင်ရွက်သည်။</p> <p>ဃ) ရေသောက်ဧရိယာ စီမံခန့်ခွဲမှု၊ မြေအောက်ရေ နှင့် ပတ်သက်သော အခြေခံအဆောက်အအုံများ ဆိုင်ရာ စီမံကိန်းများ တွင် ပါဝင်သည်။</p> <p>၀) အထက်ပါ အချက်များ နှင့် မကိုက်ညီပါ </p>	<p>n/a</p> <p>3</p> <p>2*</p> <p>1</p> <p>0</p>

<sup>16</sup> Methods to analyze inbound water quality include:  
 (1) A group water sample analysis, conducted by qualified laboratories, shows no contamination beyond official national or regional levels.  
 (2) A group water quality risk assessment shows no risks of water contamination (see Annex A: Risk Assessment Checklist).  
<sup>17</sup> Point of measurement of inbound water quality:  
 o If no drained water merges with the irrigation canal, water quality should be tested at the main irrigation canal.  
 o If drained water merges with the irrigation canal, water quality should be tested at the inlet used by the farmer or group (i.e., after the point of merging).



စဉ်	အကျိုးသက်ရောက်မှု	လိုအပ်ချက်	လိုက်နာမှု အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များ	ရမှတ်
၁၄	ရေကို ထိရောက်စွာ အသုံးပြုမှု ဖိစီးမှုများ	<p><b>ရေထုတ်ခြင်း</b></p> <p>ဓာတုဆေးဝါး အညွှန်းတံဆိပ်ပေါ် မူတည်ပြီး ဓာတုဆေးများ ရေနှင့်အတူ ပါသွားပြီး ပတ်ဝန်းကျင် ညစ်ညမ်း စေခြင်းမှ ရှောင်ရှားနိုင်ရန် ဓာတုဆေးများ ပက်ဖြန်း ပြီးချိန်တွင် အချိန်လုံလောက်စွာ စောင့်ဆိုင်းပြီးမှ ရေထုတ်ခြင်းကို ပြုလုပ်ရပါမည်။ ဓာတုဆေးဝါးများ ရေနှင့်အတူ ပါဝင်သွားခြင်းသည် ဖိစီးမှုများ (သို့) ပတ်ဝန်းကျင် နှင့် ရေလမ်းကြောင်း များကို ထိခိုက်စေနိုင်ပါသည်။</p>	<p>က) တောင်သူသည် မိုးရေသောက် စနစ်ကို ကျင့်သုံးသည်။ (ရေသွင်းခြင်းမရှိ)</p> <p>ခ) ကောင်းမွန်တဲ့နည်းစနစ်များ လိုက်နာခြင်းကြောင့် ရည်ရွယ်ချက် ရှိရှိ ရေထုတ်ခြင်းမျိုး မပြုလုပ်ပါ</p> <p>ဂ) ရေနုတ်မြောင်းသွယ်တန်း သော်လည်း ဓာတုဆေးဝါးမသုံးပါ။</p> <p>ဃ) ဆေးညွှန်းအပေါ်မူတည်၍ အနည်းဆုံး ပိုးသတ်ဆေး ပက်ဖျန်း ပြီး ၁၄ ရက် နှင့် ဓာတ်မြေဩဇာ ကျွေးပြီး ၄ ရက် အထိစောင့်ဆိုင်း ပြီးမှ ရေထုတ်ခြင်းကို ပြုလုပ်သည်။</p> <p>င) ဓာတုဆေးဝါးများ ပက်ဖြန်းပြီး ချိန်တွင် မမျှော်လင့်သော အကြောင်းများကြောင့် သီးနှံများ ကို ကာကွယ်ရန် ရေထုတ်ရက်ကို အနည်းငယ်စော၍ ထုတ်သည်။</p> <p>စ) အထက်ပါအချက်များနှင့် မကိုက်ညီပါ။</p>	<p>n/a</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>2*</p> <p>1</p> <p>0</p>



စဉ်	အကျိုးသက်ရောက်မှု	လိုအပ်ချက်	လိုက်နာမှု အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များ	ရမှတ်
<b>အပင်အဟာရ စီမံခန့်ခွဲမှု</b>				
၁၅	အကျိုးအမြတ်ရရှိမှု အထွက်နှုန်း အဟာရဓာတ်ကို ထိထိရောက်ရောက်အသုံးပြုခြင်း၊ ဇီဝမျိုးစိတ်များ ဖန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့ ထုတ်လွှင့်ခြင်း	<p>အပင်အဟာရဓာတ် စီမံခန့်ခွဲမှု (အော်ဂဲနစ်မြေဩဇာ နှင့်(သို့) ဓာတ်မြေဩဇာ) ထိရောက်ပြီး ဒေသအထူးပြု အပင်အဟာရ စီမံခန့်ခွဲမှုကို မှတ်တမ်းတင်ထားရသည်။<sup>18</sup></p> <p>တိကျ၍ ထိရောက်ကောင်းမွန်သော အပင်အဟာရ စီမံခန့်ခွဲမှု တိုင်းတာချက်များမှာ-</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>မြေဩဇာကျွေးရမည့်အချိန်ကို အပင်လိုအပ်ချက်<sup>19</sup> နှင့် သုံးမည့် မြေဩဇာ၏ သတ်မှတ်ထားသော ညွှန်ကြားချက်များ အတိုင်းလိုက်နာပြီး အသုံးပြုခြင်း (ဓာတ်မြေ ဩဇာနှင့်/သို့ အော်ဂဲနစ်မြေဩဇာ - N, P နှင့် K)</li> <li>သုံးစွဲမည့် မြေဩဇာ ပမာဏကို မြေဆီလွှာ အခြေအနေ၊ မျှော်မှန်း အထွက်နှုန်း နှင့် (ဖြစ်နိုင်လျှင်) သုံးမည့် မြေဩဇာ၏ သတ်မှတ်ထားသော ညွှန်ကြားချက် များအတိုင်း လိုက်နာသည်။ (ဓာတ် မြေဩဇာ နှင့်/သို့ အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာ - N, P နှင့် K )</li> <li>မြေဆီအဟာရ တိုးတက်ကြွယ်ဝစေသော သဘာဝနည်းများကို အသုံးပြုခြင်း (ဥပမာ - သီးလှည့်စိုက်ပျိုးခြင်း၊ သီးညှပ်စိုက်ပျိုးခြင်း နှင့် (သို့) ထိုဒေသ ပေါက်ပင်များ ဖုံးအုပ်စိုက်ပျိုးခြင်း)</li> </ol>	<p>က) တောင်သူသည် ဖော်ပြပါ လိုအပ်ချက် အားလုံးကို လိုက်နာသည်။</p> <p>ခ) တောင်သူသည် ဖော်ပြပါ လိုအပ်ချက် ၂ ချက်ကို လိုက်နာသည်။</p> <p>ဂ) တောင်သူသည် ဖော်ပြပါ လိုအပ်ချက် ၁ ချက်ကို လိုက်နာသည်။</p> <p>ဃ) တောင်သူသည် ဖော်ပြပါ လိုအပ်ချက်များကို မလိုက်နာပါ။</p>	6 4* 2 0
၁၆	အကျိုးအမြတ်ရရှိမှု အထွက်နှုန်း အဟာရထိထိရောက်ရောက် အသုံးပြုမှု ဖန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့ထုတ်လွှတ်ခြင်း	<p>အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာရွေးချယ်မှု သတ်မှတ်ချက်များ ကိုက်ညီမှုရှိပါက မြေဩဇာအဖြစ် အော်ဂဲနစ်မြေဩဇာကို အသုံးပြုသည်( ဥပမာ - တိရိစ္ဆာန် အညစ်အကြေး၊ သစ်ဆွေးမြေဩဇာ ဖုံးအုပ်ခြင်း၊ ကောက်ရိုး)</p> <p>သင့်တော်သောအခြေအနေများမှာ -</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>ဆွေးမြေပြီး (သို့) ဆွေးမြေရန်အခြေအနေတွင် သုံးနိုင်သည်။</li> <li>ရေမလွှမ်းမင် ဆွေးမြေရန် အချိန်လုံလောက်မှု ရှိသည်။</li> <li>ဒေသတွင်း (ခန့်မှန်းခြေ မိုင် ၃၀ ပတ်လည်တွင်) ရရှိနိုင်ပြီး လုံလောက်သော ပမာဏရှိသည်။</li> </ol>	<p>က) အချက် ၃ ချက်လုံးနှင့် ကိုက်ညီပြီး တောင်သူသည် သဘာဝပစ္စည်းများကို မြေဩဇာအဖြစ် သုံးသည်။</p> <p>ခ) အချက် ၁ နှင့် ၂ သာ ကိုက်ညီမှု ရှိပြီး ၃ တွင် ကိုက်ညီမှု မရှိဘဲ တောင်သူက သဘာဝပစ္စည်းများကို မြေဩဇာအဖြစ်သုံးသည်။</p> <p>ဂ) အချက် ၁ ချက် (သို့) ၁ ချက်ထက် ပို၍ ကိုက်ညီမှု မရှိသည့် အတွက် အော်ဂဲနစ်မြေဩဇာ မသုံးပါ။</p> <p>ဃ) အချက်များကို လိုက်နာရန် အခြေအနေရှိသော်လည်း အော်ဂဲနစ်မြေဩဇာ အသုံးပြုခြင်းမရှိပါ</p> <p>င) ရေလွှမ်းထားသော မြေတွင် အော်ဂဲနစ် ပစ္စည်းများကို မြေဩဇာ အဖြစ် သုံးသည်။</p>	3 2 2* 1 0



<sup>18</sup> Due to variation depending on local conditions, SRP recommends that measures for site-specific nutrient management are further specified in SRP National Interpretation Guidelines.

<sup>19</sup> Examples of fertilizer application according to plant needs include: applying N up to 30% of the total amount when plants have 3-5 leaves, and using leaf color charts or SPAD meters to identify timing of the next application; or splitting N application between basal, active tillering, and panicle initiation after sowing, and applying P and K during basal stage; or using controlled-release fertilizers.



စဉ်	အကျိုးသက်ရောက်မှု	လိုအပ်ချက်	လိုက်နာမှု အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များ	ရမှတ်
၁၇	အကျိုးအမြတ်ရရှိမှု အထွက်နှုန်း အဟာရထိ ရောက်စွာ အသုံးပြုမှု ဖန်လုံအိမ် ဓာတ်ငွေ ထုတ်လုပ်မှု	<b>ဓာတ်မြေဩဇာ ရွေးချယ်မှု</b> သေချာ မှတ်ပုံတင်ထားသော၊ ယုံကြည်စိတ်ချရသော နေရာမှရရှိသည့် မြေဩဇာများကို သာ အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။	က) ဓာတ်မြေဩဇာများ လုံးဝ မသုံးပါ။	3
			ခ) တောင်သူသည် မှတ်ပုံတင်ထားပြီး ယုံကြည်စိတ်ချရသော သူကသာ ဖြန့်ချိသည့် ဓာတ်မြေဩဇာကို သုံးပါသည်။	3*
			ဂ) တောင်သူသည် မှတ်ပုံတင်ထားခြင်းမရှိသလို ယုံကြည်စိတ်ချရမှု မရှိသော နေရာမှ ဓာတ်မြေဩဇာကို သုံးသည်။	0



စဉ်	အကျိုးသက်ရောက်မှု	လိုအပ်ချက်	လိုက်နာမှု အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များ	ရမှတ်
<b>ဘက်စုံပိုးမွှားကာကွယ် နှိမ်နင်းရေး (IPM)</b>				
၁၈.၁	အကျိုးအမြတ်ရရှိမှု အထွက်နှုန်း ဇီဝပတ်ဝန်းကျင် အစားအစာ ဘေးကင်းလုံခြုံမှု	<p>ပေါင်းနှိမ်နင်းခြင်း</p> <p>ပေါင်းပင်များကို ကြိုတင်ထိန်းချုပ်ကာကွယ်သည့် နည်းလမ်းများမှာ-</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• မြေကောင်းမွန်စွာပြုပြင်ထားခြင်း</li> <li>• အသိအမှတ်ပြုထားသော မျိုးစေ့များကို အသုံးပြုခြင်း</li> <li>• သီးလှည့်စိုက်ပျိုးခြင်း</li> <li>• ရေလွှမ်းထားခြင်း (ရေလုံလောက်လျှင်)</li> </ul> <p>တောင်သူသည် IPM ၏ အဓိကအချက်များနှင့် အောက်ပါသတ်မှတ်ချက်များကို လိုက်နာရပါမည်-</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. တခြားကုသသည့်နည်းလမ်းများ မသုံးမီ ပေါင်းကြိုတင် ကာကွယ်သည့် နည်းလမ်းများ သုံးပါ။</li> <li>2. တခြားကုသသည့်နည်းလမ်းများ မထိရောက်ပဲ ပေါင်းပင်များ ကြောင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများ ဖြစ်လာနိုင်သည့် အခြေအနေတွင်သာ ပေါင်းသတ်ဆေးများ သုံးပါ။ (ဥပမာ - လက်အား/စက်အား ဖြင့်ပေါင်းရှင်းသည်)</li> <li>3. သုံးစွဲသည့်ပေါင်းဆေးများသည် နိုင်ငံတော် အစိုးရမှ အသိအမှတ်ပြုထားပြီး စပါးမျိုးများ အတွက် အသုံးပြုရန် မှတ်ပုံတင်ထားသော ဆေးများဖြစ်ရမည်။ ထို့အပြင် နိုင်ငံတကာ မှ ကန့်သက်စာရင်းတွင် ပါဝင်ခြင်းမရှိစေရ-</li> </ol> <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ စတော့ဟုန်း ညီလာခံမှ ထုတ်ပြန်ကြေငြာထားသည့် ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးများသော ဆေးဝါးစာရင်းတွင် မပါဝင်သည့်-</li> <li>✓ ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ World Health Organization မှ ကန့်သတ်ထားသည့် 1A (သို့) 1B စာရင်းတွင် မပါဝင်သည့်</li> <li>✓ ရောတာဒမ် ညီလာခံမှ ပိတ်ပင်ထားသည့် စာရင်းတွင် မပါဝင်သည့် ဓာတုဆေးများ<sup>20</sup></li> </ul> <ol style="list-style-type: none"> <li>4. ဆေးပက်ဖြန်းရန် မလိုအပ်သည့် နေရာများဆီ ဆေးမရောက်အောင် ဆောင်ရွက်ရမည်။</li> <li>5. ဆေးတွင် ဖော်ပြထားသည့် အညွှန်းအတိုင်း သုံးပါ။ မရိတ်သိမ်းမှီ ဆေးရပ်တန့်ရမည့် ကာလကို လိုက်နာရမည်ဖြစ်ပြီး သတ်မှတ်ဆေးပမာဏထက် မကျော်လွန်စေရ</li> <li>6. ပေါင်းမြက်များကို အခြေခံ၍ သင့်တော်သော ပေါင်းသတ်ဆေးများ အသုံးပြုပါ။</li> </ol>	<p>က) ကုသမည့်နည်းများ မလိုအပ်ပါ။ n/a</p> <p><u>ကုသမည့်နည်းလမ်းများလိုအပ်သည်</u></p> <p>ခ) တောင်သူသည် ပေါင်းသတ်ဆေး မသုံးဘဲ ပေါင်းများကို နိုင်နိုင်နင်းနင်း ထိန်းချုပ်သည်။ 3</p> <p>ဂ) တောင်သူသည် ဖော်ပြပါ စံ ၆ ချက်လုံးနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်သည်။ 3</p> <p>ဃ) တောင်သူသည် ဖော်ပြပါ စံ ၁၊ ၂၊ ၃၊ ၄ နှင့် ၅ တို့ကိုသာ ဆောင်ရွက် သည်။ 2*</p> <p>င) တောင်သူသည် ဖော်ပြပါ စံ ၁၊ ၂ နှင့် ၃ တို့ကိုသာ ဆောင်ရွက်သည် 1</p> <p>စ) တောင်သူသည် ဖော်ပြပါစံ ၁၊ ၂ နှင့် ၃ တို့နှင့် အညီ ဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိပါ။ 0</p>	



<sup>20</sup> Products on this list may be safe to use under controlled circumstances and justification must be provided for use.



စဉ်	အကျိုးသက်ရောက်မှု	လိုအပ်ချက်	လိုက်နာမှုအဆင့်သတ်မှတ်ချက်များ	ရမှတ်
၁၈.၂	အကျိုးအမြတ် အထွက်နှုန်း ဇီဝပတ်ဝန်းကျင် အစားအစာ ဘေးကင်းလုံခြုံမှု	<p><b>ပိုးမွှားနှိမ်နင်းခြင်း</b></p> <p>ပိုးမွှားများကို ကြိုတင်ထိန်းချုပ်ကာကွယ်သည့် နည်းလမ်းများမှာ-</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• အဟာရကို မျှတစွာကျွေးရန် (ဥပမာ- ပုလဲမြေဩဇာ အလွန်အကဲသုံးခြင်းကို ရှောင်ရှားရန်)</li> <li>• အကျိုးပြုပိုးများ တိုးစေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း (ဥပမာ - ပိုးမွှားများ၊ ပင့်ကူများ)</li> <li>• တစ်ပြိုင်နက် အချိန်ကိုက်စိုက်ပျိုးခြင်း</li> <li>• ခံနိုင်ရည်ရှိသော မျိုးများရွေးချယ်စိုက်ပျိုးခြင်း</li> <li>• ဖျက်ပိုးများကိုစားသော အကောင်များ တိုးပွားစေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း (ဥပမာ- ငှက်များ၊ လင်းနို့များ၊ ဖားများ)</li> <li>• သီးလှည့်စိုက်ပျိုးခြင်း (သို့) မြေလှုပ်ထားခြင်း</li> </ul> <p>တောင်သူလယ်သမားသည် IPM ၏ အဓိက အချက်များနှင့် အောက်ပါစံသတ်မှတ်ချက်များကို လိုက်နာရပါမည်-</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ကုသမည့် နည်းလမ်းများ မသုံးမှီ ကြိုတင်ကာကွယ်သည့် နည်းများသုံးပါ။</li> <li>2. ပိုးမွှားများ တိုးပွားလာပြီး အန္တရာယ်ရှိလာသည့် အခြေအနေမျိုးတွင် အခြား ပိုးနှိမ်နင်းခြင်း နည်းများဖြင့် မထိရောက်မှသာ ပိုးသတ်ဆေးများကို အသုံးပြုပါ။</li> <li>3. စိုက်ပျိုးပြီး ပထမ ရက် ၄၀ အတွင်း ရွေးချယ် ပိုးသတ်ဆေးမဟုတ်သော ဆေးများ မဖျန်းရ (စိုက်ပျိုးရေး ပညာရှင်များ ခွင့်ပြုမှသာ)</li> <li>4. ရွေးချယ်ထားသော ပိုးသတ်ဆေးများသည် အစိုးရမှ အသိအမှတ်ပြုထားပြီး စပါးတွင်သုံးရန် မှတ်ပုံတင်ထားသည့် ဆေးများ ဖြစ်ရမည်။ ထို့အပြင် နိုင်ငံတကာမှ ကန့်သတ် စာရင်းတွင် ပါဝင်ခြင်း မရှိစေရ-</li> </ol> <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ စတော့ဟုန်း ညီလာခံမှ ထုတ်ပြန်ကြေငြာထား သည့် ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးများသည့်ဆေး</li> <li>✓ ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ World Health Organization မှ ကန့်သတ်ထားသည့် 1A (သို့) 1B အုပ်စု</li> <li>✓ ရောတာဒမ် ညီလာခံမှ နောက်ဆက်တွဲ III မှ စာတုဆေးများ</li> </ul> <ol style="list-style-type: none"> <li>5. ဆေးပက်ဖြန်းရန် မလိုအပ်သည့် နေရာများ ကို မဖြန်းရ</li> <li>6. ဖော်ပြထားသည့် ဆေးညွှန်းအတိုင်း သုံးရမည်။ မရိတ်သိမ်းမှီ ဆေးရပ်တံရံမည့် ကာလကို လိုက်နာရမည်ဖြစ်ပြီး သတ်မှတ် ဆေးပမာဏထပ်မကျော်လွန်စေရ (အလုပ်သမားနှင့် အစားအစာ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အတွက်)</li> <li>7. ဖျန်းမည့် ပိုးမွှားနှင့် ၎င်းတို့၏ ခုခံကာကွယ်နိုင်စွမ်းကိုပါ ထည့်သွင်းတွက်ချက်ပြီး ပိုးသတ်ဆေး အမျိုးအစား ကို ရွေးချယ်ရမည် (ထိရောက်မှုရှိစေရန်)</li> </ol>	<p>က) ကုသမည့်နည်းများ မလိုအပ်ပါ။</p> <p><u>ကုသမည့်နည်းလမ်းများ လိုအပ်သည်</u></p> <p>ခ) တောင်သူသည် ပိုးသတ်ဆေးများ အသုံးမပြုပဲ နိုင်နင်းစွာထိန်းချုပ်သည်။</p> <p>ဂ) တောင်သူသည် ဖော်ပြပါ စံ ၇ ချက်လုံးနှင့် အညီ ဆောင်ရွက် သည်။</p> <p>ဃ) တောင်သူသည် ဖော်ပြပါ စံ ၁၊ ၂၊ ၃၊ ၄၊ ၅ နှင့် ၆ တို့ကိုသာဆောင်ရွက်သည်။</p> <p>င) တောင်သူသည် ဖော်ပြပါ စံ ၁၊ ၂၊ ၃ နှင့် ၄ တို့ကိုသာ ဆောင်ရွက်သည်။</p> <p>စ) တောင်သူသည် ဖော်ပြပါစံ ၁၊ ၂၊ ၃ နှင့် ၄ တို့နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိပါ။</p>	<p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>2*</p> <p>1</p> <p>0</p>



စဉ်	အကျိုးသက်ရောက်မှု	လိုအပ်ချက်	လိုက်နာမှုအဆင့်သတ်မှတ်ချက်များ	ရမှတ်
၁၈.၃	အကျိုးအမြတ်အထွက်နှုန်း ဇီဝပတ်ဝန်းကျင်အစားအစာဘေးကင်းလုံခြုံမှု	<p><b>ရောဂါနှိမ်နင်းခြင်း</b></p> <p>မို့ရောဂါ၊ ဘတ်တီးရီးယားရောဂါနှင့် ဗိုင်းရပ်ရောဂါများမှ ကြိုတင်ကာကွယ်သည့် နည်းလမ်းများ မှာ -</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• အပင်အဟာရ မျှမျှတတ ထည့်ခြင်း (ဥပမာ - ပုလဲမြေဩဇာကို အလွန်အကျွံ မထည့်ခြင်း)</li> <li>• အပင် အစိတ်အကျွဲကို ညီညာစေခြင်း</li> <li>• ခံနိုင်ရည်ရှိသော စပါးမျိုးများ ရွေးချယ် စိုက်ပျိုးခြင်း</li> <li>• အချိန်ကိုက် စိုက်ပျိုးခြင်း</li> <li>• ရောဂါလက်ခံပင်များကို ဖယ်ရှားခြင်း (ဥပမာ - ကန်သင်းများရှိ ပေါင်းပင်များ၊ ရိုးပြတ်များ)</li> <li>• ဖြစ်ပွားသော ရောဂါပေါ်မူတည်၍ လိုအပ်သလို အစိုဓာတ် ထိမ်းထားခြင်း (သို့) ခြောက်သွေ့စွာ ထားခြင်း စသည်တို့ကို ဆောင်ရွက်ခြင်း</li> </ul> <p>တောင်သူသည် IPM ၏ အဓိက အချက်များနှင့် အောက်ပါ သတ်မှတ်ချက်များကို လိုက်နာရပါမည် -</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ကုသမည့်နည်းလမ်းများ မသုံးမှီ ကြိုတင်ကာကွယ်သည့်နည်းလမ်းများသုံးပါ</li> <li>2. အန္တရာယ်ရှိလာသည့် အခြေအနေမျိုးတွင် တခြားနည်းများ မထိရောက်မှသာ ရောဂါသတ်ဆေးသုံးပါ</li> <li>3. ရွေးချယ်ထားသော ဆေးများသည် နိုင်ငံတော် အစိုးရမှ အသိအမှတ်ပြုထားပြီး စပါးတွင်သုံးရန် မှတ်ပုံတင် တားသည့် ဆေးများ ဖြစ်ရမည်။ ထို့အပြင် နိုင်ငံတကာမှ ကန့်သတ် စာရင်းတွင် ပါဝင်ခြင်း မရှိစေရ-</li> </ol> <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ စတော့ဟုန်း ညီလာခံမှ ထုတ်ပြန်ကြေငြာထား သည့် ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးများသည့်ဆေး</li> <li>✓ ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ World Health Organization မှ ကန့်သတ်ထားသည့် 1A (သို့) 1B အုပ်စု</li> <li>✓ ရောတာဒမ် ညီလာခံမှ နောက်ဆက်တွဲ III မှ ဓာတုဆေးများ</li> </ul> <ol style="list-style-type: none"> <li>4. ဆေးပက်ဖြန်းရန် မလိုအပ်သည့် နေရာများကို ဆေးမဖျန်းရ</li> <li>5. ဆေးညွှန်းအတိုင်းသုံးရမည်ဖြစ်ပြီး မရိတ်သိမ်းမှီ ဆေးရပ်တန့်ရမည့် ကာလကို လိုက်နာရမည် (သို့) မရိတ်သိမ်းမှီ ရက် ၃၀ မတိုင်ခင်အထိသာ ဖျန်းရမည် (အကယ်၍ မရိတ်သိမ်းမှီ ဆေးရပ်တန့်ရမည့် ကာလကို မဖော်ပြထားပါက)၊ သတ်မှတ် ဆေးပမာဏထက် မကျော်လွန်ရ (အလုပ်သမား နှင့် အစားအသောက် ဘေးကင်း လုံခြုံရေး အတွက်)</li> <li>6. ဖျန်းမည့်ရောဂါနှင့် ၎င်းတို့၏ ခုခံနိုင်စွမ်း၊ ရောဂါ၏ ဇစ်မြစ် နှင့် ခန့်မှန်းရာသီဥတု အခြေအနေကိုပါ ထည့်သွင်း စဉ်းစားရမည်။</li> </ol>	<p>က) ကုသမည့်နည်းများ မလိုအပ်ပါ။</p> <p><u>ကုသမည့်နည်းလမ်းများ လိုအပ်သည်</u></p> <p>ခ) တောင်သူသည် ရောဂါသတ် ဆေးများ မသုံးပဲ နှိမ်နင်းသည်</p> <p>ဂ) တောင်သူသည် ဖော်ပြပါ စံ ၆ ချက်လုံးနှင့် အညီ ဆောင်ရွက် သည်။</p> <p>ဃ) တောင်သူသည် ဖော်ပြပါ စံ ၁၊ ၂၊ ၃၊ ၄ နှင့် ၅ တို့ကို ဆောင်ရွက်သည်။</p> <p>င) တောင်သူသည် ဖော်ပြပါ စံ ၁၊ ၂ နှင့် ၃ တို့ကိုသာ ဆောင်ရွက်သည်။</p> <p>စ) တောင်သူသည် ဖော်ပြပါစံ ၁၊ ၂ နှင့် ၃ တို့နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိပါ။</p>	<p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>2*</p> <p>1</p> <p>0</p>







စဉ်	အကျိုးသက်ရောက်မှု	လိုအပ်ချက်	လိုက်နာမှုအဆင့်သတ်မှတ်ချက်များ	ရမှတ်
၁၈.၄	အကျိုးအမြတ်ရရှိမှု အထွက်နှုန်း ဇီဝပတ်ဝန်းကျင် အစားအစာ ဘေးကင်းလုံခြုံမှု	<p><b>ခရုနှိမ်နင်းခြင်း</b></p> <p>ခရုကျရောက်မှုကို ကြိုတင်ကာကွယ်သည့် နည်းလမ်းများ -</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ နှိမ်နင်းမှု (ဥပမာ - ခရုဥများကို ဖယ်ရှားခြင်း),</li> <li>• ခရု ဖျက်ဆီးနိုင်ခြေအများဆုံး အချိန် (အပင်ငယ်စဉ် ကာလ) တွင် ရေကို လျော့ချထားခြင်း</li> <li>• ခရုကိုစားသော အကောင်များကို အားပေးခြင်း (ဥပမာ - ငှက်များ၊ ဘဲများ နှင့် ငါးများ),</li> <li>• သန်မာသော ပျိုးပင်များကို သုံးခြင်း (ပျိုးခင်းတွင် ခပ်ကျဲကျဲစိုက်၍ သက်တမ်း အတန်ရင့်မှ ရွှေ့စိုက်ခြင်း)</li> <li>• သီးလှည့်စိုက်ခြင်း (သို့) မြေလှုပ်ထားခြင်း</li> </ul> <p>တောင်သူသည် IPM ၏ အဓိက အချက်များနှင့် အောက်ပါ သတ်မှတ်ချက်များကို လိုက်နာရပါမည် -</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ခရုသတ်ဆေး မဖြန်းမှီ ကြိုတင်ကာကွယ်ပါ</li> <li>2. အခြား ကုသခြင်းနည်း (ဥပမာ- ခရုကောက်ခြင်း ) ထိရောက်မှုမရှိပဲ ပိုမိုဆိုးနိုင်သော အခြေအနေ တွင်သာ ခရုသတ်ဆေးသုံးပါ</li> <li>3. ရွေးချယ်ထားသော ခရုသတ်ဆေးများသည် နိုင်ငံတော်အစိုးရမှ အသိအမှတ်ပြုထားပြီး စပါးတွင် အသုံးပြုရန် မှတ်ပုံတင်ထားသည့် ဆေးများဖြစ်ရမည်။ ရွေးချယ်ထားသော ဆေးများသည် နိုင်ငံတော် အစိုးရမှ အသိအမှတ်ပြုထားပြီး စပါးတွင်သုံးရန် မှတ်ပုံတင် တားသည့် ဆေးများ ဖြစ်ရမည်။ ထို့အပြင် နိုင်ငံတကာ မှ ကန့်သတ် စာရင်းတွင် ပါဝင်ခြင်း မရှိစေရ-</li> <li>✓ စတော့ဟုန်း ညီလာခံမှ ထုတ်ပြန်ကြေငြာထား သည့် ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးများသည့်ဆေး</li> <li>✓ ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ World Health Organization မှ ကန့်သတ်ထားသည့် 1A (သို့) 1B အုပ်စု</li> <li>✓ ရောတာဒမ် ညီလာခံမှ နောက်ဆက်တွဲ III မှ ဓာတုဆေးများ</li> <li>4. ဆေးပက်ဖြန်းရန် မလိုအပ်သည့် နေရာများကို ဆေးမဖြန်းရ</li> <li>5. ဆေးဗူးပါ ညွှန်ကြားချက်အတိုင်းသုံးရမည်။ ပြောင်းရွှေ့မ စိုက်ပျိုးမှီ မသုံးရ။ ဆေးညွှန်းပါ မရိတ်သိမ်းမှီ ဆေးရုပ်တန်ရမည့် ကာလကို လိုက်နာပါ။ သတ်မှတ်ပမာဏ ထပ်မံပိုရ (အလုပ်သမားနှင့် အစားအစာ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အတွက်)</li> <li>6. ခရုသတ်ဆေးသုံးရာတွင် မိမိရှင်းလင်းမည့် ခရုမျိုးစိတ်ကိုသာတိုက်ရိုက်ဖြန်းပတ်ပါ။ စပါးစိုက်ပျိုးပြီး ပထမသုံးပတ်အတွင်းမှာသာ ဖြန်းပတ်ရမည်။ (ထိရောက်မှုရှိစေရန်)</li> </ol>	<p>က) ကုသမည့်နည်းများ မလိုအပ်ပါ</p> <p><u>ကုသမည့်နည်းလမ်းများ လိုအပ်သည်</u></p> <p>ခ) တောင်သူသည် ခရုသတ်ဆေးမသုံးဘဲ ခရုများကို နိုင်နင်းစွာထိန်းချုပ်သည်။</p> <p>ဂ) တောင်သူသည် ဖော်ပြပါ စံ ၆ ချက်လုံးနှင့် အညီ ဆောင်ရွက်သည်။</p> <p>ဃ) တောင်သူသည် ဖော်ပြပါ စံ ၁၊ ၂၊ ၃၊ ၄ နဲ့ ၅ တို့ကို သာ ဆောင်ရွက်သည်</p> <p>င) တောင်သူသည် ဖော်ပြပါ စံ ၁၊ ၂ နဲ့ ၃ တို့ကိုသာ ဆောင်ရွက် သည်။</p> <p>စ) တောင်သူသည် ဖော်ပြပါစံ ၁၊ ၂ နဲ့ ၃ တို့နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိပါ။</p>	<p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>2*</p> <p>1</p> <p>0</p>





စဉ်	အကျိုးသက်ရောက်မှု	လိုအပ်ချက်	လိုက်နာမှုအဆင့်သတ်မှတ်ချက်များ	ရမှတ်
၁၈.၅	အကျိုးအမြတ်ရရှိမှု အထွက်နှုန်း ဇီဝပတ်ဝန်းကျင် အစားအစာ ဘေးကင်းလုံခြုံမှု	<p><b>ကြွက်နှိမ်နင်းခြင်း</b></p> <p>ကြွက်ကို ကြိုတင်ကာကွယ်သည့် နည်းလမ်း များမှာ -</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• အစုအဖွဲ့အလိုက် ကြွက်နှိမ်နင်းခြင်း (ဥပမာ - ကြွက်နှိမ်နင်းပွဲများ ၊ ထောင်ချောက်ပင်များ လုပ်ခြင်း)၊</li> <li>• အချိန်ကို စိုက်ပျိုးခြင်း</li> <li>• ကန်သင်းများကို ကြွက်မခိုအောင်း နိုင်စေရန် ခပ်သေးသေးသာ ထားခြင်း</li> <li>• ကြွက်ကို စားသုံးသော အကောင်များအား အားပေးခြင်း (ဥပမာ - ငှက်များ၊ မြွေ စသည်)</li> </ul> <p>တောင်သူသည် IPM အဓိကအချက်များ နှင့် အောက်ဖော်ပြပါ အချက်များကို လိုက်နာရမည်။</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. မကုသမှီ ကြိုတင်ကာကွယ်သည့်နည်းများ သုံးပါ</li> <li>2. အခြားကုသသည့်နည်းလမ်းများ (ဥပမာ- ကြွက်ထောင်ခြင်း၊ ကြွက်လိုက်ဖမ်းခြင်း) အဆင်မပြေပဲ၊ ကြွက်ပြဿနာ၏ ရာဇဝင် အထောက်အထား ရှိမှသာ ကြွက်သတ်ဆေးသုံးပါ</li> <li>3. ရွေးချယ်ထားသော ကြွက်သတ်ဆေးများ သည် နိုင်ငံတော်အစိုးရမှ အသိအမှတ်ပြုထားပြီး စပါးမျိုးအတွက်အသုံးပြုရန် မှတ်ပုံတင်ထားသည့် ဆေးများဖြစ်ရမည်။ ထို့အပြင် နိုင်ငံတကာဆိုင်ရာ အောက်ပါ အချက်များတွင် ပါဝင်ခြင်းမရှိရ - <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ စတော့ဟုန်း ညီလာခံမှ ထုတ်ပြန်ကြေငြာထားသည့် ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးများသော ဆေးဝါးစာရင်းတွင် မပါဝင်သည့်</li> <li>✓ ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ World Health Organization မှ ကန့်သတ်ထားသည့် 1A (သို့) 1B စာရင်းတွင် မပါဝင်သည့်</li> <li>✓ ရော့တာဒမ် ညီလာခံမှ ပိတ်ပင်ထားသည့် စာရင်းတွင် မပါဝင်သည့် ဓာတုဆေးများ</li> </ul> </li> <li>4. ဆေးပက်ဖြန်းရန် မလိုအပ်သည့် နေရာများကို မဖျန်းရ</li> <li>5. ဆေးဘူး အညွှန်းအတိုင်း သုံးရမည်။ မရိတ်သိမ်းမှီ ဆေးရပ်တန့်ရမည့် ကာလကို လိုက်နာရမည်ဖြစ်ပြီး သတ်မှတ်ဆေး ပမာဏထပ် မကျော်လွန်စေရ။</li> <li>6. ကြွက်သတ်ဆေးဖျန်းရာတွင် စပါးအဆံဖြည့်သော ကာလကို ရှောင်ရှားဖို့ရန် ကြွက်များ မျိုးပွားသော အချိန်မတိုင်ခင်ဖျန်းပါ။</li> </ol>	<p>က) ကုသမည့်နည်းများ မလိုအပ်ပါ။</p> <p><u>ကုသမည့်နည်းလမ်းများ လိုအပ်သည်</u></p> <p>ခ) တောင်သူသည် ကြွက်သတ်ဆေး မသုံးဘဲ ကြွက်များကို နိုင်နင်းစွာ ထိန်းချုပ်သည်။</p> <p>ဂ) တောင်သူသည် ဖော်ပြပါ စံ ၆ ချက်လုံးနှင့် အညီ ဆောင်ရွက် သည်။</p> <p>ဃ) တောင်သူသည် ဖော်ပြပါ စံ ၁၊ ၂၊ ၃၊ ၄ နှင့် ၅ တို့ကို သာဆောင်ရွက်သည်။</p> <p>င) တောင်သူသည် ဖော်ပြပါ စံ ၁၊ ၂ နှင့် ၃ တို့ကိုသာ ဆောင်ရွက်သည်။</p> <p>စ) တောင်သူသည် ဖော်ပြပါစံ ၁၊ ၂ နှင့် ၃ တို့နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိပါ။</p>	<p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>2*</p> <p>1</p> <p>0</p>





စဉ်	အကျိုးသက်ရောက်မှု	လိုအပ်ချက်	လိုက်နာမှု အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များ	ရမှတ်
၁၈.၆	အကျိုးအမြတ်ရရှိမှု အထွက်နှုန်း ဇီဝပတ်ဝန်းကျင် အစားအစာ ဘေးကင်းလုံခြုံမှု	<p><b>ငှက်နှိမ်နင်းခြင်း</b></p> <p>မသေစေလောက်သော ငှက်နှိမ်နင်းမှုတွင် အောက်ပါအချက်တို့ ပါဝင်ပါသည်။</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• တစ်ကွင်းတစ်ဆက်တည်း စိုက်ပျိုးခြင်း</li> <li>• ငှက်ခြောက်ရန် ပစ္စည်းကိရိယာများ အသုံးပြုခြင်း</li> <li>• ငှက်များကို စားသောက်သော အကောင် များ တိုးပွားစေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း (ဥပမာ - အသားစားငှက်များ၊ shrike ငှက်မျိုးများ)</li> <li>• ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးမရှိဘဲ ငှက်များရဲ့ အသက်အန္တရာယ်ကို မထိခိုက်စေသော ဓာတုဆေးများသုံးခြင်း</li> </ul>	<p>က) ငှက်နှိမ်နင်းရန် မလိုအပ်ပါ ငှက်များကို နှိမ်နင်းရန် လိုအပ်သည်</p> <p>ခ) ငှက်များကို မသေစေနိုင်သော နည်းများ အသုံးပြု၍ နှိမ်နင်းသည်</p> <p>ဂ) ငှက်များကိုထောင်ချောက်များဖြင့် ဖမ်းလေ့ရှိပြီး မိတ်ဆွေ ငှက်များကို ပြန်လည်လွှတ်ပေးပါသည်</p> <p>ဃ) မိတ်ဆွေငှက်များနှင့် အဖျက်ငှက်များ ခွဲခြား၍ ပစ်ခတ်နှိမ်နင်းသည် (အမဲလိုက်ခြင်း)</p> <p>င) မိတ်ဆွေငှက်များနှင့် အဖျက်ငှက်များ မခွဲခြားပဲ သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ အဆိပ်ခတ်ခြင်းနှင့် အမဲလိုက်ခြင်းဖြင့် နှိမ်နင်းပါသည်</p> 	3 3 2* 1 0
<b>ရိတ်သိမ်းချိန်နှင့် ရိတ်သိမ်းချိန်လွန် နည်းပညာ</b>				
၁၉	အကျိုးအမြတ်ရရှိမှု အထွက်နှုန်း အစားအစာ ဘေးကင်းလုံခြုံမှု	<p><b>အချိန်ကိုက်ရိတ်သိမ်းခြင်း</b></p> <p>ဆန်အရည်အသွေးကောင်းစေရန် ရိတ်သိမ်းချိန်ကို သေချာတွက်ချက်ပြီး သင့်လျော်သောအချိန်မှသာ စပါးရိတ်သိမ်းပါ။<sup>21</sup></p> <p>သင့်လျော်သော စပါးရိတ်သိမ်းချိန်များမှာ-</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. စပါးရွက် ရဲ့ ၈၀%မှ ၈၅% ထိ ကောက်ရိုး ရောင် (သို့) အဝါရောင်ပြောင်းချိန်တွင်</li> <li>2. မျိုးစေ့အစိုဓာတ် ၂၁% မှ ၂၄%</li> <li>3. ခြောက်သွေ့သောရာသီတွင် ခေါင်နံ့ထွက်ပြီး ၂၈ မှ ၃၅ ရက်ကြာ နှင့် မိုးရာသီတွင် ၃၂ မှ ၃၈ ရက်ကြာတွင်</li> <li>4. အရင့်နောက်ကျသောစပါးများအတွက် မျိုးစေ့ချပြီး ရက် ၁၃၀ မှ ၁၃၆ အကြာ၊ အလယ်အလတ် စပါးများ အတွက် ၁၁၃ ရက်မှ ၁၂၅ အကြာ နှင့် အရင့်စောသော စပါးများအတွက် ရက်ပေါင်း ၁၁၀ အကြာတွင်</li> <li>5. စပါးပင်အောက်ပိုင်းမှာ ခိုင်မာသောအခြေအနေတွင်ရှိပြီး (မကြပ်ဆပ်ရ) စပါးစေ့များ စိုစွတ်သော အနေအထားတွင် ရှိရပါမည်။</li> </ol>	<p>က) တောင်သူသည် ဖော်ပြချက် စံ ၁ ( သို့ ) ၂ ကို ကိုက်ညီသည်။</p> <p>ခ) တောင်သူသည် ဖော်ပြချက် စံ ၃ ( သို့ ) ၄ ကို ကိုက်ညီသည်။</p> <p>ဂ) တောင်သူသည်ဖော်ပြချက် စံ ၅ ကို ကိုက်ညီ သည်</p> <p>ဃ) အထက်ပါအချက်များနှင့် ကိုက်ညီမှုမရှိပါ။</p> 	3 2* 1 0

<sup>21</sup> Due to variation depending on local conditions, SRP recommends that criteria for appropriate timing of harvest is further specified in SRP National Interpretation Guidelines.

စဉ်	အကျိုးသက်ရောက်မှု	လိုအပ်ချက်	လိုက်နာမှု အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များ	ရမှတ်
၂၀	အစားအစာ ဘေးကင်းလုံခြုံမှု	<p><b>စပါးရိတ်သိမ်းသော ပစ္စည်းကိရိယာများ</b></p> <p>ရောဂါပိုး ဝင်ခြင်း ၊ အခြားသောမျိုးများ နှင့် ရောနှောပါဝင်ခြင်းတို့မှ ကာကွယ်ရန် သန့်ရှင်းသော ရိတ်သိမ်း ကိရိယာများနှင့် စပါးကိုရိတ်သိမ်းသည်။</p> <p>စက်ကိရိယာများကို အသုံးပြုပါက သေချာစွာ တပ်ဆင်ထားရမည်ဖြစ်ပြီး စပါးအလေအလွင့် မရှိစေရန် စပါးကွင်းအခြေအနေပေါ်မူတည်ပြီး စက်စနစ်တကျအသုံးပြုရမည်။</p> 	<p><u>လက်ဖြင့်ရိတ်သိမ်းရာတွင်-</u></p> <p>က) ရိတ်သိမ်းရာတွင် သုံးသည့် ပစ္စည်းများကို မသုံးမှီ ဆေးကြောသည်</p> <p>ခ) ရိတ်သိမ်းရာတွင် သုံးသည့် ပစ္စည်းများကို မသုံးမှီ မဆေးကြောပါ</p> <p><u>စက်ပစ္စည်းဖြင့်ရိတ်သိမ်းရာတွင်-</u></p> <p>ဂ) စက်ပစ္စည်းကို အသုံးမပြုမှီ ဆေးကြောသန့်စင်ပြီး ကိုက်ညီအောင် ချိန်ညှိထားသည်။</p> <p>ဃ) စက်ပစ္စည်း (သို့) ရိတ်သိမ်းရာတွင် သုံးသည့် ပစ္စည်းများကို မသုံးမှီ သေချာ သန့်စင်ထားသည် (သို့) သေချာစွာ ချိန်ညှိထားသည်။</p> <p>င) စက်ပစ္စည်းကို မသုံးမှီ သန့်စင်ထားခြင်း၊ ချိန်ညှိ ထားခြင်းမရှိပါ</p>	<p>3*</p> <p>0</p> <p>3*</p> <p>1</p> <p>0</p>
၂၁	အကျိုး အမြတ်ရရှိမှု အထွက်နှုန်း အစားအစာ ဘေးကင်းလုံခြုံမှု	<p><b>အခြောက်ခံချိန်</b></p> <p>စပါးကို ရိတ်သိမ်းပြီး ၂၄ နာရီအတွင်း စိုက်ခင်းတွင်စတင် အခြောက်ခံရသည်။ နောက်ဆုံး အစိုဓာတ်အခြေအနေကို မှတ်တမ်းတင်ထားပြီး အစိုဓာတ်ထားရှိမှုမှာ စပါးကို အသုံးပြုမည့် အခြေအနေပေါ်တွင်မူတည်သည်-</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ၃ ရက်အတွင်း တိုက်ရိုက်ရောင်းချရန် အတွက် အစိုဓာတ် ၁၄ မှ ၁၈% အထိ</li> <li>• တစ်ပတ်အတွင်း ရောင်းချရန်အတွက် အစိုဓာတ် ၁၆ % အထိ</li> <li>• တစ်ပတ်ထက်ပို၍ သိုလှောင်ရန်အတွက် အစိုဓာတ် ၁၄ % အောက်</li> <li>• မျိုးစေ့အနေဖြင့် သိုလှောင်ရန်အတွက် အစိုဓာတ် ၁၂% အောက် အသီးသီးရှိရမည်။</li> </ul> <p>စပါးပုံတစ်ပုံအတွင်းရှိ အစိုဓာတ်ပြောင်းလဲမှုသည် အခြောက်ခံပြီး ပျမ်းမျှ အစိုဓာတ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက ၁% ထက်မပိုသင့်ပါ ( ဥပမာ - အစိုဓာတ် ကွာခြားချက်)</p> <p>အကယ်၍ စိုက်ခင်းအတွင်းတွင် (တောင်သူရဲ့ ကွန်ကရစ် တလင်းပြင်) အခြောက်ခံရန် အဆင်မပြေပါက အခြောက်ခံစက်ရှိသော ( ဥပမာ- ဆန်စက်ပိုင်ရှင်ထံ) သို့ ရိတ်သိမ်းပြီး ၁၂ နာရီအတွင်း ပို့ဆောင်ပါ ( အစိုဓာတ် ၁၄% ရှိသော အချိန်တွင် ကြိတ်ခွဲခြင်းပြုလုပ်နိုင်ရန်)။</p>	<p>က) တောင်သူသည် စပါးများကို ရိတ်သိမ်းပြီး ၁၂ နာရီ အတွင်း အခြောက်ခံမည့်/ ကြိတ်ခွဲမည့် နေရာသို့ ပို့သည်။</p> <p>ခ) တောင်သူသည် ရိတ်သိမ်းပြီး ၂၄ နာရီအတွင်း စိုက်ခင်းတွင် အခြောက်ခံသည်။ တစ်ပတ်အတွင်း စပါးအစိုဓာတ် ၁၆ % အောက်ရှိပြီး အစိုဓာတ် ကွာခြားချက်ကို ၁% အောက်တွင် ရှိအောင် ဆောင်ရွက်သည်။</p> <p>ဂ) တောင်သူသည် စပါးကို ရိတ်သိမ်းပြီး ၂၄ နာရီအတွင်း အခြောက်ခံသည်။ ၃ ရက်အတွင်း အစိုဓာတ် ၁၅ % မှ ၁၈% အောက်ရှိပြီး အစိုဓာတ် ကွာခြားမှု ၁% ထက်မပိုပဲထားသည်။</p> <p>ဃ) ရိတ်သိမ်းပြီး ၂၄ နာရီအတွင်းစပါးကို စပြီး အခြောက် ခံသည်။ သို့သော် စပါးကို အစိုဓာတ် ၁၈% အောက်နှင့် အစိုဓာတ် ကွာခြားချက် ၁% အောက်တွင်ရှိကြောင်း မှတ်တမ်း မတင်နိုင်ပါ။</p> <p>င) ရိတ်သိမ်းပြီး ၁၂ နာရီအတွင်း အခြောက်ခံမည့်နေရာသို့ မပို့ဆောင်နိုင်ပါ (သို့) ၂၄ နာရီအတွင်း အခြောက်ခံခြင်း မပြုလုပ်နိုင်ပါ။</p> 	<p>3</p> <p>3</p> <p>2*</p> <p>1</p> <p>0</p>



စဉ်	အကျိုးသက်ရောက်မှု	လိုအပ်ချက်	လိုက်နာမှု အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များ	ရမှတ်
၂၂	အကျိုးအမြတ်ရရှိမှု အထွက်နှုန်း အစားအစာ ဘေးကင်းလုံခြုံမှု	<p><b>အခြောက်ခံသော နည်းလမ်း</b></p> <p>စပါးကို ရေရှည်တည်တံ့သောနည်းလမ်းများဖြင့် အခြောက်ခံခြင်းပြုလုပ်ရပါမည်။</p> <p><b>နေရောင်ခြည်သုံး အခြောက်ခံခြင်း</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>စပါးပုံအထူ ၂ မှ ၄ စင်တီမီတာ အထူသာ ဖြန့်ပါ</li> <li>မကြာခဏ အထက်အောက်လှန်ပေးခြင်းများ ပြုလုပ်ပါ</li> <li>မိုးရေမထိအောင် ကာကွယ်ပါ</li> <li>ပို့အဆိပ်အတောက်များ၊ တိရစ္ဆာန်များ၊ လူများ ရန်မှစပါးကို ကာကွယ်ထားပါ (ဥပမာ- စကာပိုက်များ၊ ဖျာများနှင့် မိုးကာများ)</li> </ol> <p><b>အခြောက်ခံစက်များဖြင့်အခြောက်ခံခြင်း</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>စပါးအရည်အသွေးကောင်းစေရန် အရည်အသွေး ကောင်းသောစက် များကို သုံးပါ (အရောင်ပြောင်းခြင်း၊ အနံ့ထွက်ခြင်း မရှိဘဲ စပါး အကျိုးအကြေးနည်းစေရန်)</li> <li>အလျားလိုက် အခြောက်ခံစက်ဖြင့် အခြောက်ခံလျှင် အပူချိန် ၄၃ ဒီဂရီ ဆဲလ်စီယပ်တွင် ထားပြီး၊ အသုတ်လိုက် လှည့်ပတ်သော အခြောက်ခံစက်သုံးလျှင် အပူချိန် ၅၅ ဒီဂရီ ဆဲလ်စီယပ် တွင်ထားပေးရမည်။</li> </ol>	<p>က) တောင်သူသည် စပါးကို ကိုယ်တိုင် အခြောက်ခံပါ။</p> <p>ခ) တောင်သူသည် စက်ဖြင့် အခြောက်ခံပြီး ဖော်ပြချက် ၅ နှင့် ၆ တို့ကို ဆောင်ရွက်သည်။</p> <p>ဂ) တောင်သူသည် နေရောင်ခြည်ဖြင့် အခြောက်ခံပြီး ဖော်ပြချက် ၁၊ ၂၊ ၃ နှင့် ၄ တို့ကို ဆောင်ရွက်သည်။</p> <p>ဃ) တောင်သူသည် နေရောင်ခြည်ဖြင့် အခြောက်ခံပြီး ဖော်ပြချက် ၃ နှင့် ၄ တို့ကိုသာ ဆောင်ရွက်သည်။</p> <p>င) အထက်ပါအချက်များကို ဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိပါ။</p>	<p>n/a</p> <p>3</p> <p>2*</p> <p>1</p> <p>0</p>
၂၃	အကျိုးအမြတ်ရရှိမှု အထွက်နှုန်း အစားအစာ ဘေးကင်းလုံခြုံမှု	<p><b>စပါးသိုလှောင်ခြင်း</b></p> <p>စပါးအရည်အသွေးကောင်းစေရန် အလုံပိတ် သိုလှောင်ခန်း (သို့) အောက်ပါနည်းလမ်းများ အတိုင်း သိုလှောင် ရပါမည်-</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>စပါးကို ဓာတုဆေးဝါးများကဲ့သို့ အန္တရာယ် ဖြစ်စေသော အရာများမှ ကာကွယ်ရပါမည်</li> <li>အစိုဓာတ် ၁၄% နှင့်အောက် တွင် ထိန်းသိမ်း ထားရမည်</li> <li>အစိုပြန်ခြင်းမှ ကာကွယ်ရပါမည်</li> <li>မိုင်းတိုက်ခြင်းမလုပ်ဘဲ ဖျက်ပိုးအန္တရာယ်မှ ကာကွယ်ထားရမည်</li> <li>စပါးကို မသိုလှောင်မှီ သန့်စင်ထားရမည်။ (အမှိုက်များ၊ ပေါင်းများနှင့် ပိုးမွှားများ ဖယ်ရှား ထားရန်)</li> </ol>	<p>က) တောင်သူသည် စပါးကို လယ်ကွင်းတွင် မသိုလှောင်ပါ။</p> <p>ခ) တောင်သူသည် အလုံပိတ် သိုလှောင် စနစ်ဖြင့် သိုလှောင်သည် (သို့) ၅ ချက်စလုံး လိုက်နာသည်။</p> <p>ဂ) တောင်သူသည် ဖော်ပြချက် ၁၊ ၂၊ ၃ နှင့် ၄ တို့ကိုသာ လိုက်နာသည်။</p> <p>ဃ) တောင်သူသည် ဖော်ပြချက် ၁ နှင့် ၂ ကိုသာ လိုက်နာသည်။</p> <p>င) အထက်ပါအချက်များကို ဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိပါ။</p>	<p>n/a</p> <p>3</p> <p>2</p> <p>1*</p> <p>0</p>



စဉ်	အကျိုးသက်ရောက်မှု	လိုအပ်ချက်	လိုက်နာမှု အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များ	ရမှတ်
၂၄	အဟာရ ဓာတ်ကို ထိရောက်စွာ အသုံးပြုခြင်း ဖန်လုံအိမ် ဓာတ်ငွေ့ ထုတ်လွှင့်မှု	<p><b>စပါးရိုးပြတ်များ</b></p> <p>ဖန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့ ထုတ်လွှတ်မှုကို လျော့ချရန်၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်နိုင်မှုကို လျော့ချရန်နှင့် မြေဆီလွှာကို ထိန်းသိမ်းရန် (သို့) မြေဆီမြေနှစ် တိုးတက်လာစေရန် ပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှု အနည်းဆုံးဖြစ်သော နည်းများနှင့် မြေအဟာရ ဓာတ်ကို တိုးတက်စေနိုင်သော ရေရှည် တည်တံ့ နိုင်မည့် နည်းလမ်းများဖြင့်သာ စပါး ရိုးပြတ်များကို စီမံသင့် ပါသည်။<sup>22</sup></p> <p>စပါးရိုးပြတ်များကို -</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. မီးလုံးဝ မရှို့ရ။</li> <li>2. မစိုစွတ်မှီ လေဖြင့် ဓာတ်ပြိုကွဲ၍ ဆွေးမြေ့ခြင်း ကောင်းစွာဖြစ်စေရန် လုံလောက်သော အချိန် (အနည်းဆုံး ၃ ပတ်) စိုက်ခင်းအတွင်း ထားရှိရမည်။</li> </ol>	<p>က) တောင်သူသည် စပါးရိုးပြတ်များကို ထယ်မမှောက်ပဲ အချက် ၁ နှင့် ၂ အတိုင်း လိုက်နာသည်</p> <p>ခ) တောင်သူသည် အချက် ၁ နှင့် ၂ ကို လိုက်နာပြီး စိုက်ခင်းမြေ ခြောက်သွေ့ နေချိန်တွင် ထယ်မှောက်ခြင်းကို ပြုလုပ်သည်</p> <p>ဂ) တောင်သူသည် အချက် ၁ ကို လိုက်နာသော်လည်း စိုက်ခင်းအတွင်း ရေသွင်းပြီးချိန်၌ စပါးရိုးပြတ်များကို ထယ်မှောက်ပါသည်</p> <p>ဃ) စပါးရိုးပြတ်များကို မီးရှို့သည်။</p>	<p>3</p> <p>2</p> <p>1*</p> <p>0</p>
၂၅	အဟာရကို ထိရောက်စွာ အသုံးပြုခြင်း ဖန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့ထုတ်လွှင့်ခြင်း	<p><b>ကောက်ရိုးများ</b></p> <p>မြေဆီလွှာအရည်အသွေးပိုမိုကောင်းမွန်စေရန် (သို့) မပျက်စီးစေရန်၊ ပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှု နည်းပြီး ဖန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့လျော့နည်းစေရန် ကောက်ရိုးများ ကို စနစ်တကျစီမံရပါမည်။</p> <p>ကောက်ရိုးများကို-</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. မီးလုံးဝမရှို့ရ</li> <li>2. ကောက်ရိုးများလယ်ကွင်းထဲကျန်နေလျှင် သော် (သို့) ထယ်မှောက်ခြင်းများ ပြုလုပ်ထားလျှင် ကောက်ရိုးမြေဆွေး ပြုလုပ်ရန် အချိန် လုံလောက်စွာ ပေးသင့်သည်( အနည်းဆုံး ၃ ပတ်)</li> <li>3. ကောက်ရိုးများကိုစုဆောင်းပြီး တိရစ္ဆာန်အစာ တွက် (သို့) မြေဆွေးပြုလုပ်ခြင်း များတွင် အသုံးပြုရမည်။</li> </ol>	<p>က) တောင်သူသည် ဖော်ပြထားသော အချက် ၁ နှင့် ၃ ကို လိုက်နာသည်။</p> <p>ခ) တောင်သူသည် ဖော်ပြထားသော အချက် ၁ နှင့် ၂ ကိုသာ လိုက်နာသည်။</p> <p>ဂ) တောင်သူသည် ဖော်ပြထားသော အချက် ၁ ကိုသာလိုက်နာသည်။</p> <p>ဃ) တောင်သူသည် ကောက်ရိုးများကို မီးရှို့သည်။</p>	<p>3</p> <p>2</p> <p>1*</p> <p>0</p>



<sup>22</sup> Research has identified the minimum-tillage system with stubble left on the field after grazing by livestock as a sustainable practice of treating rice stubble. SRP National Interpretation Guidelines may identify methods that are at an equivalent level of sustainability even if grazing by livestock or minimum-tillage is not practiced.



စဉ်	အကျိုးသက်ရောက်မှု	လိုအပ်ချက်	လိုက်နာမှု အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များ	ရမှတ်
<b>ကျန်းမာရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံမှု</b>				
၂၆	အလုပ်သမား ကျန်းမာရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံမှု	<p><b>ဘေးကင်းလုံခြုံမှုနှင့် ရှေးဦးသူနာပြု</b></p> <p>အလုပ်သမားများ၊ အလုပ်လုပ်ကိုင်နေသော မိသားစုဝင်များပါ အလုပ်နှင့် သက်ဆိုင်သော ထိခိုက်မှုများနည်းစေရန် ပုံမှန်စစ်ဆေးမှုကို ခံယူခြင်း နှင့် ကြက်ခြေနီ သုံးပစ္စည်းများ လယ်ကွင်းအတွင်းတွင် ရရှိနိုင်မည့်နေရာ နှင့် ကျန်းမာရေးမှူးကို ဆက်သွယ်ရန် နည်းလမ်းများ</p> <p>ကြက်ခြေနီခေါ် ရှေးဦးသူနာပြုပစ္စည်းများကို သေချာစွာ တံဆိပ်ကပ်ထားပြီး လယ်ကွင်းအတွင်း လက်လှမ်းမီနိုင်မည့်နေရာတွင်ထားရှိသင့်သည် (သို့) လယ်သမားများသိသော ရောက်ရှိနိုင်သော ဆေးပေးခန်းတွင် ထားထားပေးသင့်သည်။</p>	<p>က) အလုပ်လုပ်ကိုင်နေသော မိသားစုဝင်များအပါအဝင် အလုပ်သမားများသည် နှစ်စဉ် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး ညွှန်ကြားချက်များ သင်ယူလေ့လာပြီး တောင်သူများ အတွက်ထားရှိသော ဆေးပေးခန်းများ (သို့) လယ်ယာများတွင် ကြက်ခြေနီပစ္စည်းများ ရရှိသည်။</p> <p>ခ) အလုပ်လုပ်ကိုင်နေသော မိသားစုဝင်များအပါအဝင် အလုပ်သမားများသည် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး ညွှန်ကြားချက်များ သင်ယူလေ့လာပြီး နီးစပ်ရာ ဆေးပေးခန်း (သို့) ဆေးမှူးကို ဘယ်လိုဆက်သွယ်ရမလဲ သိသည်။</p> <p>ဂ) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး ညွှန်ကြားချက်များ မရှိပါ</p>	<p>2</p> <p>1*</p> <p>0</p>
၂၇	အလုပ်သမား ကျန်းမာရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံမှု	<p><b>ပစ္စည်းအသုံးအဆောင်များ</b></p> <p>ကွင်းလုပ်ငန်းများတွင် အသုံးပြုသော ပစ္စည်းကိရိယာများ နှင့် ရိတ်သိမ်းလွန် လုပ်ငန်းများတွင် အသုံးပြုသော ပစ္စည်းကိရိယာ များကို ပုံမှန် သေသေချာချာ စစ်ဆေးခြင်းနှင့် ပြုပြင် ထိန်းသိမ်းခြင်းများ ဆောင်ရွက်ပြီး အသုံးပြုရမည်။ ပစ္စည်းများ သိမ်းဆည်းရာတွင်လည်း သေသေချာချာသိမ်းဆည်းပါ။</p> <p>(အကယ်၍ ပိုးသတ်ဆေး အသုံးပြုခဲ့ပါက) ပိုးသတ်ဆေးသုံး ပစ္စည်းကိရိယာများကို သေချာစွာ ထိန်းသိမ်းစစ်ဆေးပြီး ယိုစိမ့်ခြင်း (သို့) ညစ်ပေခြင်း များမရှိအောင် ကာကွယ်ရမည်။</p>	<p>က) ယခုရာသီအတွင်းတွင် ပစ္စည်းအသုံးအဆောင် များကို စစ်ဆေးခြင်း၊ ပြုပြင်မှုများ ပြုလုပ်ထား ပါသည်။</p> <p>ခ) လွန်ခဲ့သော ၂ နှစ်အတွင်းတွင် စစ်ဆေးခြင်း၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမှုများပြုလုပ်ခဲ့သည်</p> <p>ဂ) လွန်ခဲ့သော ၂ နှစ်အတွင်း စစ်ဆေးခြင်း၊ ပြုပြင် ထိန်းသိမ်းခြင်း မပြုလုပ်ခဲ့ပါ။</p>	<p>2</p> <p>1*</p> <p>0</p>



စဉ်	အကျိုးသက်ရောက်မှု	လိုအပ်ချက်	လိုက်နာမှု အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များ	ရမှတ်
၂၈	အလုပ်သမား ကျန်းမာရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံမှု	<p>ပိုးသတ်ဆေး ပက်ဖြန်းမည့်သူ အတွက် လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခြင်း</p> <p>ပိုးသတ်ဆေး ပက်ဖြန်းမည့်သူသည် သင်တန်းများ တက်ရောက်ပြီး ပိုးသတ်ဆေး အသုံးပြုပုံနှင့် ဘေးကင်းစွာ လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် ပက်ဖြန်းမှုများ အတွက် သေချာစွာလေ့ကျင့်ထားရမည်။</p> <p>ပါဝင်သည့်အချက်များမှာ-</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• အသုံးပြုမည့် ပစ္စည်းနှင့်ပတ်သက်သော အချက်အလက်များ၊ ကျန်းမာရေး အန္တရာယ်နှင့် ရှင်းလင်းချက်များ</li> <li>• အသုံးပြုမည့်ပစ္စည်းကို မှန်မှန်ကန်ကန် ကိုင်တွယ်နိုင်မည့် နည်းစနစ်များ</li> <li>• မိမိသုံးမည့်ပစ္စည်းကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်နိုင်ခြေ နည်းစေရန် ကြိုတင်ကာကွယ် တိုင်းတာခြင်း</li> <li>• အဆိပ်မိခြင်း (သို့) ပမာဏလွန်ကဲစွာ သုံးမိပါက အရေးပေါ်လုပ်ဆောင်ရမည့်အချက်များ</li> </ul>	<p>က) ပိုးသတ်ဆေးများ မသုံးစွဲပါ လွန်ခဲ့သော ၅ နှစ်အတွင်း ပိုးသတ်ဆေး ပက်ဖြန်းခဲ့ပါက-</p> <p>ခ) ပိုးသတ်ဆေး ပက်ဖြန်းမည့်သူသည် ပိုးသတ်ဆေး နှင့် ပက်သက်သော သင်တန်းများ တက်ရောက် ထားပြီး လက်တွေ့လိုက်နာကျင့်သုံးသည်။</p> <p>ဂ) ပိုးသတ်ဆေး ပက်ဖြန်းမည့် သူသည် ပိုးသတ်ဆေးနှင့် ပက်သက်သော သင်တန်းများ တက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။</p> <p>ဃ) ပိုးသတ်ဆေး ပက်ဖြန်းမည့်သူသည် ပိုးသတ်ဆေးနှင့် ပက်သက်သော သင်တန်းများ မတက်ရောက်ခဲ့ပါ။</p> <div style="text-align: right;">   </div>	<p>2</p> <p>2</p> <p>1*</p> <p>0</p>
၂၉	အလုပ်သမား ကျန်းမာရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံမှု	<p>ကာကွယ်ရန် ပစ္စည်း အသုံး အဆောင်များ</p> <p>ပိုးသတ်ဆေး ပက်ဖြန်းသူသည် အရည်အသွေး ကောင်းမွန်ပြီး ပစ္စည်းတံဆိပ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ထောက်ခံထားသော အောက်ဖော်ပြပါ PPE တစ်ကိုယ်ရေ အကာအကွယ်များကို အသုံးပြုရပါမည် -</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ဓာတုဆေးကာကွယ်သောလက်အိတ်</li> <li>• နှာခေါင်းစည်း</li> <li>• အရည်ပြားအကာအကွယ်များ ( ဥပမာ- လက်ရှည် ရှပ်အင်္ကျီ၊ ဘောင်းဘီအရှည်)</li> <li>• လယ်ရှည်ဖိနပ်</li> <li>• ပိုးသတ်ဆေးများသုံးချိန်နှင့် ဆေးရောစပ် နေချိန်တွင် မျက်လုံးအကာအကွယ်</li> </ul>	<p>က) ပိုးသတ်ဆေးများ မသုံးစွဲပါ ပိုးသတ်ဆေးသုံးလျှင်-</p> <p>ခ) ပိုးသတ်ဆေး ပက်ဖြန်းသူသည် PPE ပစ္စည်း ၅ မျိုးစလုံး အသုံးပြုပါသည်။ (သို့မဟုတ် ဆေးညွှန်းတွင် ဖော်ပြထား သော PPE ပစ္စည်းများ)</p> <p>ဂ) လေယာဉ်၊ ဒရုန်း သို့မဟုတ် ထွန်စက် များဖြင့် ပိုးသတ် ဆေး ပက်ဖြန်းလျှင် ပက်ဖြန်းသူသည် ဓာတု ပစ္စည်းများကို ကာကွယ်သော အရည်အသွေးမြင့် လက်အိတ် နှင့် နှာခေါင်းစည်းများ ဆေးစပ်နေချိန်တွင် အသုံးပြုသည်။ (သို့မဟုတ် ဆေးညွှန်း တွင် ဖော်ပြထား သော PPE ပစ္စည်းများ)</p> <p>ဃ) ဆေးဖြန်းရာတွင် ပိုးသတ်ဆေး ပက်ဖြန်းသူသည် အနည်းဆုံး အရည် အသွေးမြင့်မားသော ဓာတုပစ္စည်းများကို ခုခံနိုင်သော လက်အိတ်နှင့် နှာခေါင်း စည်း ကိုအသုံးပြုသည်</p> <p>င) လိုအပ်ချက်များကို မလိုက်နာပါ။</p> <div style="text-align: right;">   </div>	<p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>1*</p> <p>0</p>





စဉ်	အကျိုးသက်ရောက်မှု	လိုအပ်ချက်	လိုက်နာမှု အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များ	ရမှတ်
၃၂	အလုပ်သမား ကျန်းမာရေး နှင့် ဘေးကင်း လုံခြုံမှု	<p>ပိုးသတ်ဆေးပတ်ဖြန်းပြီး စိုက်ခင်းအတွင်း ပြန်လည်ဝင်ရောက်ခြင်း</p> <p>ပိုးသတ်ဆေးအသုံးပြုပြီး စိုက်ကွင်းအတွင်း ပြန်လည်ဝင်ရောက်ချိန်-</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>ပိုးသတ်ဆေးတွင်ပါသော အညွှန်းအတိုင်း လိုက်နာ ရန် (သို့) အညွှန်းမပါက ၄၈ နာရီကြာပြီးမှ ပိုးသတ်ဆေး ပြန်လည် ပတ်ဖြန်းထားသော နေရာသို့ဝင်သည်</li> <li>ရှင်းလင်းသော သတိပေးချက်များ ပြုလုပ်သည်</li> </ol>	<p>က) ပိုးသတ်ဆေး မသုံးစွဲပါ</p> <p>ပိုးသတ်ဆေးသုံးစွဲပါက-</p> <p>ခ) တောင်သူသည် ဆေးဖြန်းထား ကြောင်း ဆိုင်းဘုတ် ကပ်ကာ သတိပေး ခြင်းဖြင့် ဖော်ပြချက် ၁ နှင့် ၂ ကို လိုက်နာသည်။</p> <p>ဂ) တောင်သူသည် ဆေးဖြန်း ထား ကြောင်း နှုတ်အားဖြင့် သတိ ပေးခြင်းဖြင့် ဖော်ပြချက် ၁ နှင့် ၂ ကို လိုက်နာသည်။</p> <p>ဃ) တောင်သူသည် ဖော်ပြချက် ၁ နှင့် ၂ တို့ကို မလိုက်နာပါ။</p>	<p>2</p> <p>2</p> <p>1*</p> <p>0</p>
၃၃	အစားအစာ ဘေးကင်းလုံခြုံမှု အလုပ်သမား ကျန်းမာရေး နှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံမှု	<p>ပိုးသတ်ဆေးနှင့် ဓာတုပစ္စည်းများ သိုလှောင်ခြင်း</p> <p>ပိုးသတ်ဆေးများ နှင့် ဓာတု မြေဩဇာများကို (အခွံလွတ် များပါ ပါဝင်)-</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>အညွှန်းများ တပ်ထားသည်</li> <li>အစားအစာများ၊ လောင်စာများ၊ ဆန်စပါး များ နှင့် သီးသန့်ခွဲထားပြီး ကလေး များ လက်လှမ်း မမှီနိုင်သော နေရာများ တွင် သိမ်းဆည်း ထားသည်</li> </ol>	<p>က) ပိုးသတ်ဆေးများ၊ ဓာတု မြေဩဇာများ မသိုလှောင်ထားပါ။</p> <p>ပိုးသတ်ဆေးများ နှင့် (သို့) ဓာတုမြေဩဇာများကို သိုလှောင်လျှင်-</p> <p>ခ) တောင်သူ သည် ဖော်ပြချက် ၁ နှင့် ၂ ကို လိုက်နာသည်။</p> <p>ဂ) တောင်သူသည် ဖော်ပြချက် ၂ ကို လိုက်နာသည်။</p> <p>ဃ) အထက်ပါအချက်များကို လိုက်နာခြင်းမရှိပါ။</p>	<p>2</p> <p>2</p> <p>1*</p> <p>0</p>





စဉ်	အကျိုးသက်ရောက်မှု	လိုအပ်ချက်	လိုက်နာမှု အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များ	ရမှတ်
၃၄	အလုပ်သမား ကျန်းမာရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံမှု	<p>ပိုးသတ်ဆေး အကြွင်းအကျန်များ စွန့်ပစ်မှု</p> <p>ပိုးသတ်ဆေးဘူးခွံများ၊ ဆေးအပိုများနှင့် အသုံးမဝင်သော ပိုးသတ်ဆေးများကို (ရက်လွန်နေသော ဆေးများ ၊ တားမြစ်ထားသော ဆေးများ) စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ ကို စုဆောင်းခြင်း၊ ပြန်လည်ပေးအပ်ခြင်း၊ (သို့) စွန့်ပစ်ပစ္စည်း ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းသို့ ပြန်လည်ပေးအပ်ခြင်း (သို့) စနစ်တကျ စွန့်ပစ်ခြင်း များဖြင့် စွန့်ပစ်သည်။</p> <p>ပိုးသတ်ဆေးများ စနစ်တကျစွန့်ပစ်ရန် နည်းလမ်းများမှာ -</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>ဘူးခွံများကို ရေဖြင့် ၃ ကြိမ် စင်ကြယ်အောင် ဆေးကြောရန်၊ ပိုလျှံသောဆေးများနှင့် ရေများကို ရေနှင့်ဝေးသော အသုံးမပြုသည့် နေရာများတွင် စွန့်ပစ်သည်</li> <li>ပြန်လည်အသုံးချမှုမဖြစ်စေရန် ဘူးခွံများကို မြေမြှုပ်ခင် ဖျက်ဆီးခြင်းပြုလုပ်သည်</li> <li>ဘူးခွံများကို သတ်မှတ်ထားသော နေရာတွင် မြေမြှုပ်ရန် ( ရေနှင့် အနည်းဆုံး မီတာ ၂၀ အဝေးတွင်) ကလေးများနှင့် ကိုင်တွယ်ခွင့် မရှိသောသူများနှင့်ဝေးရာတွင်ထားသည်</li> <li>အသုံးမဝင်သော ပိုးသတ်ဆေးများကို ရောင်းချသူထံ ပြန်လည်ပေးပို့ခြင်း၊ (သို့) ပြန်လည်ပေးပို့ရန်မဖြစ်နိုင်ပါက လူတို့ မထိတွေ့နိုင်သော နေရာများတွင် စွန့်ပစ်ခြင်းကို ဆောင်ရွက်သည်</li> </ol>	<p>က) ပိုးသတ်ဆေး မသုံးစွဲပါ</p> <p>ပိုးသတ်ဆေးအသုံးပြုပါက-</p> <p>ခ) တောင်သူသည် စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ စုဆောင်းခြင်း၊ ပြန်လည်ပေးအပ်ခြင်း (သို့) စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများအား သိမ်းဆည်း ပေးသည့် ဝန်ဆောင်မှု များသို့ ပေးခြင်း (စွန့်ပစ်ပစ္စည်း ပမာဏ များပြားပါက) စသည့်တို့ကို ဆောင်ရွက်သည်။</p> <p>ဂ) ၎င်းကဲ့သို့ဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိသော်လည်း ဖော်ပြချက် စံ ၄ ချက်လုံး ကို လိုက်နာပြီး ပိုးသတ်ဆေး စွန့်ပစ် ပစ္စည်းကို ကောင်းမွန်စွာ စွန့်ပစ်သည်။</p> <p>ဃ) ၎င်းကဲ့သို့ဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိဘဲ ဖော်ပြချက် စံ ၄ ချက် ပြည့်မှီအောင် လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိပါ။</p> <p>င) စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများစုဆောင်းခြင်း၊ ပြန်လည်ပေးအပ်ခြင်း (သို့) စွန့်ပစ် ပစ္စည်းဝန်ဆောင်မှုရှိသော်လည်း အသုံးမပြုပါ။</p>	<p>2</p> <p>2</p> <p>1*</p> <p>0</p> <p>0</p>



စဉ်	အကျိုးသက်ရောက်မှု	လိုအပ်ချက်	လိုက်နာမှု အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များ	ရမှတ်
<b>ကလေးလုပ်သားများ</b>				
၃၅	ကလေးလုပ်သားများ နှင့် လူငယ်များကို ခိုင်းစေခြင်း	<p><b>ကလေးလုပ်သားများ</b></p> <p>၁၅ နှစ်အောက် ကလေးသူငယ်များအား လုပ်သားအဖြစ် ခန့်အပ် မထားရပါ။<sup>23</sup></p> <p>လယ်ယာထဲတွင်နေထိုင်သော လယ်သမားမိသားစု တွင် ၁၅ နှစ်အောက် ကလေးများ ပါဝင်ပြီး ၎င်းတို့၏ အရည်အသွေးများ တိုးတက်စေရန် ရည်ရွယ်၍ အသက်အရွယ်နှင့် လျော်ညီသော အလုပ်များကို ခိုင်းစေခွင့်ရှိသည်။</p> <p>သတ်မှတ်ထားသော အလုပ်များမှာ -</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ကလေးများ ကျန်းမာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုကို မထိခိုက် စေနိုင်သော</li> <li>2. ကျောင်းချိန်နှင့် အားလပ်ချိန်များကို အနှောင့်အယှက် မဖြစ်စေသော</li> <li>3. အရွယ်ရောက်ပြီးသော လူကြီးတစ်ယောက်ရဲ့ ကြီးကြပ်မှု ရှိသော</li> <li>4. တစ်ပတ်တွင် ၁၄ နာရီထက်မကျော်သော အလုပ်များ သာဖြစ်ရမည်။</li> </ol> <p>အလုပ်သမားများ၏ အသက်ကို သေချာစွာ မှတ်သား ထားရမည်</p>	<p>က) အသက် ၁၅ နှစ်အောက် ကလေးငယ်များအား လုပ်ငန်းခွင်တွင် ခိုင်းစေခြင်း မရှိပါ။</p> <p>ခ) လယ်သမားမိသားစုတွင် ၁၅ နှစ်အောက် လူငယ်များ ပါဝင်၍ စိုက်ခင်း တွင် လုပ်ကိုင်နေသော်လည်း ဖော်ပြပါ အချက် ၄ ချက်စလုံးကို လိုက်နာသည်။</p> <p>ဂ) လယ်သမားမိသားစုတွင် ၁၅ နှစ်အောက် ကလေးများ ပါဝင်သော် လည်း ဖော်ပြပါအချက် များမှ ၁ ချက် နှင့် အထက်ကို မလိုက်နာပါ။</p> <p>ဃ) ၁၅ နှစ်အောက်ကလေးငယ်များအား အလုပ်သမားအဖြစ် ခိုင်းစေသည် (မိသားစုဝင်မဟုတ်သူများ)</p>	<p>3</p> <p>3*</p> <p>0</p> <p>0</p>
၃၆	ကလေးလုပ်သားများ နှင့် လူငယ်များကို ခိုင်းစေခြင်း	<p><b>ဘေးအန္တရာယ်များသော လုပ်ငန်း</b></p> <p>အလုပ်သမား အားလုံးအတွက် ဘေးကင်းသော စည်းကမ်းများ ရှိရမည် (ဥပမာ - မိုးကြိုး ပစ်ခိုက် ချေမှုန်းပါက အိမ်အတွင်းသို့ သွားရောက်စေခြင်း)။</p> <p>အသက် ၁၈ နှစ်ထက်ငယ်သော လုပ်သားများကို အန္တရာယ်များပြီး ကျန်းမာရေး ထိခိုက်နိုင်သော လုပ်ငန်းများတွင် ခိုင်းစေခြင်း မပြုရ။<sup>24</sup></p> <p>အသက် ၁၈ နှစ်အောက် လုပ်သားများကို ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ (သို့) နှစ်ခုလုံး ထိခိုက်နိုင်သော (သို့) အသက်အန္တရာယ်ရှိသော အလုပ်များတွင် မခိုင်းစေရ။<sup>25</sup></p> <p>အန္တရာယ်များသော အလုပ်များမှာ -</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. အန္တရာယ်များသော နေရာ</li> <li>2. အန္တရာယ်ရှိသော ပစ္စည်းကိရိယာ (နိုင်ငံပိုင်ဥပဒေ စည်းကမ်း အရသတ်မှတ်သည်)</li> <li>3. အလွန်လေးလံသောပစ္စည်းများသယ်ပိုးခြင်း</li> <li>4. အန္တရာယ်ရှိသော အရာများ</li> <li>5. ညပိုင်းတွင် ခိုင်းစေခြင်း စသည်တို့ ဖြစ်သည်</li> </ol> <p>အလုပ်သမားများ၏ အသက်ကို သေချာစွာ မှတ်သား ထားရမည်</p>	<p>က) အသက် ၁၈ နှစ်အောက် ကလေးများ လုပ်ငန်းခွင်တွင် မရှိပါ။</p> <p>ခ) အသက် ၁၈ နှစ်အောက် ကလေးများအား ခိုင်းစေပြီး တောင်သူသည် ဖော်ပြပါအချက် ၅ ချက်စလုံး လိုက်နာပါသည်။</p> <p>ဂ) အသက် ၁၈ နှစ်အောက် ကလေးများကို ခိုင်းစေပြီး ဖော်ပြပါ အချက်များအား လိုက်နာခြင်းမရှိပါ။</p>	<p>n/a</p> <p>3*</p> <p>0</p>



<sup>23</sup> ILO Minimum Age Convention, 1973 (No.138)

<sup>24</sup> If national law has set the minimum age at 16 (on condition that appropriate prior training is given and the safety and health of young workers are fully protected), this age applies (ILO Safety and Health in Agriculture Convention, 2001 [No.184])

<sup>25</sup> ILO Worst Forms of Child Labour Convention, 1999 (No. 182) and Recommendation, 1999 (No.190)



စဉ်	အကျိုးသက်ရောက်မှု	လိုအပ်ချက်	လိုက်နာမှု အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များ	ရမှတ်
၃၇	ကလေးလုပ်သားများ နှင့် လူငယ်များကို ခိုင်းစေခြင်း	ပညာရေး လယ်ယာမြေတွင် နေထိုင်သော ကျောင်းမဖြစ်မနေ တက်ရမည့် အရွယ် ကလေးငယ်များကို တစ်နှစ်ပတ်လုံး ကျောင်းတက်စေရမည်။	က) ကျောင်းမဖြစ်မနေ တက်ရမည့် အရွယ် ကလေး ငယ်များ လယ်ယာခွင်တွင် နေထိုင်ခြင်းမရှိပါ။ ခ) ကျောင်း မဖြစ်မနေ တက်ရမည့် အရွယ် ကလေး ငယ်များ လယ်ထဲတွင် နေထိုင်ပြီး တစ်နှစ်ပတ်လုံး ကျောင်းတက်စေပါသည်။ ဂ) လယ်ထဲတွင်ကျောင်းမဖြစ်မနေ တက်ရမည့် အရွယ် ကလေးငယ်များ နေထိုင်ပြီး အချိန်ပိုင်းသာ ကျောင်းတက် စေပါသည်။ ဃ) ကျောင်း မဖြစ်မနေ တက်ရမည့် အရွယ် ကလေးငယ်များ လယ်ထဲတွင် နေထိုင်သော်လည်း ကျောင်းသို့ မလွှတ် ပါ။ သို့သော် ၎င်းတို့၏ ပညာရေးကို မထိခိုက်စေရန် စာသင်နိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးပါသည် င) ကျောင်း မဖြစ်မနေ တက်ရမည့် အရွယ် ကလေးငယ်များ လယ်ထဲတွင် နေထိုင်သော်လည်း ကျောင်းသို့စေလွှတ် ခြင်း မရှိသလို ၎င်းတို့၏ ပညာရေးကို မထိခိုက်စေရန် စဉ်းစား ဆောင်ရွက် ပေးခြင်းများ မရှိပါ။	n/a 3 2 1* 0



စဉ်	အကျိုးသက်ရောက်မှု	လိုအပ်ချက်	လိုက်နာမှု အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များ	ရမှတ်
၃၈	SRP ဆောင်ရွက်ချက် ညွှန်းကိန်းများနဲ့ ချိတ်ဆက်ခြင်းမရှိ	<p><b>ဖိအားပေး၍ ခိုင်းစေခြင်း</b></p> <p>ဖိအားပေးစေခြင်းခြင်း (သို့) ကျွန်ုပ်တို့အဖြစ် ခိုင်းစေခြင်း မရှိရ။ လူ့မှောင်ခိုများ နှင့် အကျဉ်းသားများ၊ အကြွေးကို လုပ်အားဖြင့် ဆပ်ရသော အလုပ်သမားများ၊ ဖိအားပေး ခိုင်းစေထားသော အလုပ်သမားများ အားလုံး အကျုံးဝင်သည်။<sup>26</sup></p> <p>အောက်ပါအချက်များကို လိုက်နာရပါမည်</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ရေရှည်အလုပ်လုပ်စေရန်အတွက် အလုပ်သမား၏ လစာ ၊ အကျိုးအမြတ်များ၊ ပိုင်ဆိုင်မှု နှင့် စာရွက်စာတမ်းများ (ဥပမာ - နိုင်ငံသားမှတ်ပုံတင်နှင့် ခရီးသွားခွင့် မှတ်တမ်းများ) စသည် တို့ကို သိမ်းထားခြင်း မပြုလုပ်ရ</li> <li>2. အလုပ်သမားများထံမှ အလုပ်ရှာခ၊ အလုပ်ခန့်ခ များကို (အလုပ်အကိုင် ရှာဖွေရေး အေဂျင်စီများကို ပေးသွင်းရန်) လုပ်အားခမှ ဖြတ်တောက်ခြင်း မပြုလုပ်ရပါ</li> <li>3. လုပ်ငန်းခွင်ပြီးချိန်တွင် အလုပ်သမားများကို လွတ်လပ်စွာ သွားလာခွင့် ပေးရပါမည်</li> <li>4. ပုံမှန်အလုပ်သမားများ၏ အလုပ်ချိန်သည် ၁ ပတ် ၄၈ နာရီထက် မကျော်ရ။ ၆ ရက် ဆက်တိုက် အလုပ်လုပ်ပြီးပါက နားရက် အနည်းဆုံး ၁ ရက် ထားပေးရမည်</li> <li>5. စာချုပ်ထားသော အလုပ်သမားများ၏ သားသမီးနှင့် ဇနီး/ ခင်ပွန်း အား လယ်ထဲတွင် လုပ်ကိုင်ရန် အတင်းအကျပ် ခိုင်းစေခြင်းမပြုလုပ်ရ</li> <li>6. လူကုန်ကူးခြင်းတွင်ပါဝင်မှု (သို့) လူကုန်ကူးမှု ကိုခွင့်ပြုသော ဖြစ်စဉ်များတွင် မပါဝင်ရ။</li> </ol>	<p>က) တောင်သူသည် အလုပ်သမား ခန့်အပ် ထားခြင်းမရှိပါ။</p> <p>ခ) တောင်သူသည် ဖော်ပြပါ လိုအပ်ချက် ၆ ချက်စလုံးကို လိုက်နာသည်။ (လုပ်ကွက်ငယ်တောင်သူများသည် လိုက်နာဆောင်ရွက်မှုကို သက်သေ အထောက်အထား၊ မှတ်တမ်း မှတ်ရာ မပြသပဲ လက်တွေ့ ပြသ၍ သက်သေတည်နိုင်ပါသည်)</p> <p>ဂ) တောင်သူသည် ဖော်ပြပါ လိုအပ်ချက် အချို့နှင့်သာ ကိုက်ညီပါသည်။</p>	<p>n/a</p> <p>3*</p> <p>0</p>



<sup>26</sup> ILO Forced Labour Convention, 1930 (No. 29) and ILO Abolition of Forced Labour Convention, 1957 (No. 105)



စဉ်	အကျိုးသက်ရောက်မှု	လိုအပ်ချက်	လိုက်နာမှု အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များ	ရမှတ်
၃၉	အလုပ်သမားကျန်းမာရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံမှု ကလေးလုပ်အားနှင့်လူငယ်များခိုင်းစေမှု အမျိုးသမီးများ လုပ်ပိုင်ခွင့်	<p><b>ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း</b></p> <p>မိသားစု လုပ်သားများ အပါအဝင် အလုပ်သမားများ အပေါ်တွင် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း (သို့) သိက္ခာမရှိသော အပြုအမူများ မပြုလုပ်ရပါ။<sup>27</sup></p> <p>အောက်ပါ အချက်များအတိုင်း ခိုင်းစေရပါမည်-</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. လိင်မှုဆိုင်ရာ၊ လူမျိုး၊ ဘာသာ၊ နိုင်ငံသား၊ မသန်မစွမ်းဖြစ်ခြင်း၊ ကျားမခွဲခြားရေး၊ ကိုယ်ဝန်သည် နှင့် မတူညီသော အဖွဲ့အစည်းတွင် အသင်းဝင် ဖြစ်ခြင်း (သို့) နိုင်ငံရေးအသင်းအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ခြင်း စသည်တို့ကို အခြေခံ၍ ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းမပြုရ။</li> <li>2. အလုပ်ခန့်ထားခြင်း၊ အလုပ်တာဝန်ပေးအပ်ခြင်း၊ သင်တန်းပေးခြင်း၊ အကျိုးအမြတ်များ၊ လုပ်ခပေးအပ်ခြင်း၊ ကြိုတင်ပေးငွေများ၊ အလုပ်တာဝန်ရပ်ဆိုင်းခြင်း၊ အလုပ်မှအငြိမ်းစားပေးခြင်း (သို့) အခြားလုပ်သားခံစားခွင့်နှင့် ပက်သက်သော ဆုံးဖြတ်ချက်များတွင် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းများ မပြုလုပ်ရပါ။</li> <li>3. အခြားအလုပ်နှင့်မသက်ဆိုင်သော ဆေးစစ်ဆေးခြင်းများမပြုလုပ်ရ (ဥပဒေအရ မူးယစ်ဆေးဝါး စစ်ဆေးမှု မှအပ)</li> <li>4. လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အိန္ဒြေပျက်ပြားစေသော အနိုင်ကျင့်မှုများ ချိန်ခြောက်မှုများ ကို နှုတ်အားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အပြုအမူအားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ရုပ်အားဖြင့် ဖြစ်စေ ကျူးလွန်ခြင်း မပြုလုပ်ရပါ။</li> <li>5. အနိုင်ကျင့်ခြင်း(သို့) ကိုယ်ထိလက်ရောက် အပြစ်ပေးခြင်းများ မပြုလုပ်ရ။</li> </ol>	<p>က) တောင်သူသည် အလုပ်သမား ခန့်အပ်ထားခြင်းမရှိပါ။</p> <p>ခ) တောင်သူသည် ဖော်ပြပါ လိုအပ်ချက် ၅ ချက်စလုံးနှင့် ကိုက်ညီပါသည်။ (လုပ်ကွက်ငယ်တောင်သူများသည် လိုက်နာဆောင်ရွက်မှုကို သက်သေ အထောက်အထား၊ မှတ်တမ်း မှတ်ရာ မပြသပဲ လက်တွေ့ ပြသ၍ သက်သေတည်နိုင်ပါသည်)</p> <p>ဂ) တောင်သူသည် ဖော်ပြပါ လိုအပ်ချက် အချို့နှင့်သာ ကိုက်ညီပါသည်။</p>	<p>n/a</p> <p>3*</p> <p>0</p>



<sup>27</sup> ILO Equal Remuneration Convention, 1951 (No. 100) and ILO Discrimination (Employment and Occupation) Convention, 1958 (No. 111)

စဉ်	အကျိုးသက်ရောက်မှု	လိုအပ်ချက်	လိုက်နာမှု အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များ	ရမှတ်
၄၀	အလုပ်သမား ကျန်းမာရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံမှု ကလေးလုပ်သားနှင့် လူငယ်များခိုင်းစေမှု အမျိုးသမီးများ၏လုပ်ပိုင်ခွင့်	<p><b>အဖွဲ့အစည်းပိုင်းဆိုင်ရာ လွတ်လပ်ခွင့်</b></p> <p>အလုပ်သမားများသည် မိမိကြိုက်နှစ်သက်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ တွင်ပါဝင်ခွင့် (သို့/နှင့်) အသင်းများ တည်ထောင်ခွင့်ရှိပြီး အလုပ်အခြေအနေနှင့် ပတ်သက်ပြီး ညှိနှိုင်းခွင့်လည်း ရှိပါသည်။ နောက်ယုတ်တားမြစ်ခြင်း မပြုရပါ။<sup>28</sup></p> <p>အောက်ပါအချက်များအတိုင်း ခွင့်ပြုရပါမည်။</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. အလုပ်သမားများကို အတွင်းအဖွဲ့အစည်း များ (တောင်သူ ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့များ စသည်) နှင့် ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ (ကုန်သည်များ အစုအဖွဲ့) တို့တွင် ပါဝင်ပြီး လုပ်ပိုင်ခွင့် အခြေအနေများနှင့် ပတ်သက်၍ ညှိနှိုင်းခြင်းကို လက်ခံရမည်</li> <li>2. စိုက်ခင်းတွင် လုပ်သားအဖွဲ့များမှ လုပ်ငန်းစဉ် များ လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ခြင်းကို ခွင့်ပြုရပါမည်</li> <li>3. လုပ်သားအဖွဲ့အစည်းများ တက်ကြွစွာ လှုပ်ရှားနေခြင်းကို တားဆီးပိတ်ပင်ခြင်း မပြုလုပ်ရ။ ထိုအဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များကို ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း များလည်း မပြုလုပ်ရပါ</li> <li>4. သဘောတူညီညွှန်ထားသော အချက်များ ရှိပါက ၎င်းအတိုင်းသာ အလုပ်သမားများကို ခိုင်းစေရမည်</li> </ol>	<p>က) တောင်သူသည် အလုပ်သမား ခန့်အပ် ထားခြင်း မရှိပါ။</p> <p>ခ) တောင်သူသည် ဖော်ပြပါ လိုအပ်ချက် ၄ ချက်စလုံးနှင့် ကိုက်ညီပါသည်။ (လုပ်ကွက်ငယ်တောင်သူများသည် လိုက်နာဆောင်ရွက်မှုကို သက်သေ အထောက်အထား၊ မှတ်တမ်း မှတ်ရာ မပြသပဲ လက်တွေ့ ပြသ၍ သက်သေတည်နိုင်ပါသည်)</p> <p>ဂ) တောင်သူသည် ဖော်ပြပါ လိုအပ်ချက် အချို့နှင့်သာ ကိုက်ညီပါသည်။</p>	<p>n/a</p> <p>3*</p> <p>0</p>
၄၁	အလုပ်သမား ကျန်းမာရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံမှု ကလေးလုပ်သားနှင့်လူငယ်များခိုင်းစေမှု အမျိုးသမီးများ၏လုပ်ပိုင်ခွင့်	<p><b>လုပ်ခလစာ</b></p> <p>အောက်ပါစံများနှင့်ကိုက်ညီရမည်-</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ဒေသတွင်း သတ်မှတ်ထားသော စံချိန် စံနှုန်းများနှင့်အညီ လုပ်ခလစာကို ပြည့်မှီအောင် ပေးဆောင်ရမည်။ လုပ်ခလစာနှင့်ပတ်သက်ပြီး အလုပ်သမား အဖွဲ့အစည်းများမှ ကြားဝင်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးထားပါက ညှိနှိုင်းထားသည့် နှုန်းထားအတိုင်း ပေးချေရမည်။ တူညီသော လုပ်အားအတွက် ကျား၊ မ တန်းတူလုပ်အားခဖြစ်ရမည်</li> <li>2. လုပ်ခလစာကို အချိန်မှီပေးခြင်း (သို့) ပုံမှန်အချိန် သတ်မှတ်၍ ပေးခြင်းတို့ကိုဆောင်ရွက်ရပါမည်</li> <li>3. လုပ်ခလစာကို တရားဝင် ငွေကြေးဖြင့် ပေးဆောင်ခြင်း (သို့) လွတ်လပ်စွာဖြင့် လုပ်သားများမှ လက်ခံနိုင်သော ပုံစံဖြင့် ပေးချေခြင်းတို့ ပြုလုပ်ရပါမည်</li> <li>4. အချိန်ပိုဆင်းပါက ဒေသတွင်းသတ်မှတ်ထားသော နှုန်းထား (သို့) ကြားနေအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုမှ ညှိနှိုင်း ထားပေးပါက ၎င်းနှုန်းထားအတိုင်း ပေးချေ ရပါမည်။</li> </ol>	<p>က) တောင်သူသည် အလုပ်သမား ခန့်အပ် ထားခြင်းမရှိပါ။</p> <p>ခ) တောင်သူသည် ဖော်ပြပါ လိုအပ်ချက် ၄ ချက် စလုံး ကိုက်ညီပါသည်။</p> <p>ဂ) တောင်သူသည် ဖော်ပြပါ လိုအပ်ချက် အချို့နှင့်သာ ကိုက်ညီပါသည်။</p>	<p>n/a</p> <p>3*</p> <p>0</p>



<sup>28</sup> ILO Freedom of Association and Protection of the Right to Organise Convention, 1948 (No. 87) and ILO Right to Organise and Collective Bargaining Convention, 1949 (No. 98)



နောက်ဆက်တွဲ (က) - စိုက်ခင်းအတွင်း အသုံးပြုသော စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မြေကြီးတွင် အဆိပ်အတောက် ဖြစ်စေနိုင်သော ဓာတုဓာတ်ကြွင်းများ ကျရောက်နိုင်ခြေ ရှိမရှိစစ်ဆေးရန် အသုံးပြုသော မေးခွန်းလွှာ

မေးခွန်း	No	Yes	အကယ်၍ Yes ဖြစ်ပါက, လုပ်ဆောင်သင့်သည့် လုပ်ငန်းများ
<b>အပိုင်း (A) မြေကြီးအတွင်းကျရောက်နိုင်သော ဘေးအန္တရာယ်</b>			
<p>1. သင်၏မြေကို အောက်ပါကိစ္စရပ်များ အတွက် နှစ် (၅၀) အတွင်း အသုံးပြုခဲ့ဖူး ပါသလား။</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- မိလ္လာအညစ်အကြေး စွန့်ပစ်ခြင်း</li> <li>- စက်ရုံထွက် စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ စွန့်ပစ်ခြင်း</li> <li>- တွင်းသတ္တု တူးဖော်ခြင်း (လူဖြင့် သို့မဟုတ် စက်ရုံလိုက်)</li> <li>- မိုင်းတွင်းများမှ စွန့်ထုတ်မြောင်းများ (mercury, cadmium, lead, arsenic)</li> <li>- လျှပ်စစ်ပစ္စည်းများ စွန့်ပစ်ခြင်း သို့ ပြန်လည်အသုံးချခြင်း</li> </ul>			<p>သင်၏မြေတွင် ကျန်ရစ်နေသော စွန့်ပစ်ပစ္စည်း အမျိုးအစားနှင့် ပတ်သတ်၍လည်းကောင်း ၎င်းဖြစ်ပေါ်လာသည့်ဖြစ်စဉ်နှင့် ပတ်သက်၍လည်းကောင်း တတ်နိုင်သမျှ လေ့လာပါ။ ကျန်ရှိနိုင်ချေများသော ဓာတုပစ္စည်းအမျိုးအစား အတွက် မြေကို စစ်ဆေးချက်များ ဆောင်ရွက်ပါ။ စိုက်ပျိုးမြေပေါ်ရှိ စွန့်ပစ်ပစ္စည်း အမျိုးအစားနှင့် ပတ်သက်၍ ဘာမှမသိပါက မြေကို အာဆင်းနစ်၊ မာကျူရီ၊ ကပ်ဗီယမ်၊ ခဲနှင့် အော်ဂဲနစ် ဓာတုပစ္စည်း(POP)များ ပါဝင်မှုအတွက် စစ်ဆေးပါ။ ဓာတ်ခွဲစမ်းသပ်မှုများမှ သာမန်ထက် လွန်ကဲသော ပါဝင်မှုများကို ရရှိပါက စိုက်ပျိုးမြေကို ကုစားရန် နီးစပ်ရာတွင် အကြံဉာဏ်တောင်းခံပါ။ မည်သည့် အန္တရာယ် ရှိသော ရလဒ်မှမပြပါက မည်သည်မှ ဆောင်ရွက်ရန် မလိုပါ။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စွန့်ထုတ်မှု ရပ်နားသွားသော မြေဆိုလျှင် (၅)နှစ် တစ်ကြိမ် စစ်ဆေးမှုကိုပြုလုပ်ရမည် ဖြစ်ပြီး အကယ်၍ စွန့်ပစ်မှု ဆက်ရှိနေပါက တစ်နှစ်လျှင် တစ်ကြိမ် ပုံမှန်စမ်းသက်မှုကို ပြုလုပ်ရမည်။</p>
<p>2. သင်၏မြေသည် ယာဉ်အသွားအလာ များသော ကားလမ်းများ လမ်းမကြီးများနှင့် ကပ်ရပ် တည်ရှိပါသလား။</p>			
<p>3. သင်၏မြေသည် ကျောက်မီးသွေးမှုန့်များ ထွက်သော လျှပ်စစ်စက်ရုံများနှင့် လေစုန်(အောက်အရပ်) တွင် တည်ရှိပါသလား။ (၅ကီလိုမီတာ အတွင်း)</p>			
<p>4. သင်၏မြေသည် ယခင် သို့မဟုတ် လက်ရှိတွင်လည်ပတ်နေသော ရေသန့်စက်ရုံ၊ ကြက်အပါအဝင် အခြားမွေးမြူရေးစက်ရုံနှင့် ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းသုံး ရေများ စီးဆင်းရာ၏ အောက်ဘက်တွင် တည်ရှိပါသလား။</p>			
<p>5. အောက်ပါ ဓာတုဆေးများကို နှစ် (၅၀) အတွင်း သင်၏မြေတွင် သုံးပြုခဲ့ဖူးပါသလား။</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ကမ်ဗီယမ်ပါဝင်သော မှိုသတ်ဆေးများ (ဥပမာ - cadmium carbonate, cadmium chloride, cadmium succinate, cadmium sebacate, "cad" စာလုံးပါဝင်သော ဆေးများ)</li> </ul>			<p>ဖော်ပြပါ ဓာတုဆေးများကို မိမိမြေတွင် အသုံးပြုပြီး ဖြစ်ပါက ချက်ခြင်းရပ်တန့်ပြီး ကျွမ်းကျင်သူများထံမှ အခြား ရွေးချယ်စရာနည်းလမ်းများနှင့် ပတ်သက်ပြီး အကြံပေးချက် များကို လိုက်နာဖို့လိုပါသည်။ စိုက်ပျိုးမြေ တွင် စိုက်ပျိုးရေးသုံး ဓာတုဆေးများ အချိန်ကာလ မည်မျှ ကြာရှည်စွာနှင့် မည်သည့်ကာလ အပိုင်းအခြားများအထိ သုံးစွဲခဲ့သည်ကို အနီးစပ်ဆုံး သိရှိရန်လိုပါသည်။ မြေကို ညစ်ညမ်းမှုဓာတ်ကြွင်းများ ပါဝင်မှုရှိမရှိ စစ်ဆေးရမည်။</p>

မေးခွန်း	No	Yes	အကယ်၍ Yes ဖြစ်ပါက, လုပ်ဆောင်သင့်သည့် လုပ်ငန်းများ
အပိုင်း (A) မြေကြီးအတွင်းကျရောက်နိုင်သော ဘေးအန္တရာယ်			
<ul style="list-style-type: none"> <li>- မာကျူရီ ပါဝင်သော မှိုသတ်ဆေးများ (ဥပမာ - phenyl mercuric acetate, calomel chloride, mercury chloride, အခြား - "merc" သို့ "calo" ပါဝင်သော ကုန်ပစ္စည်းများ)</li> <li>- အာဆင်းနစ်ပါဝင်သော ပိုးသတ်ဆေးများ (e.g. arsenic acid, arsenic trioxide, arsonate, arsenite, arsenic acid, မှတ်ချက် - ယေဘုယျအားဖြင့် ကုန်ပစ္စည်းဖော်ပြချက်တွင် မတွေ့နိုင်ပါ)</li> <li>- ကယ်စီယမ် အရင်းမြစ် ကြွယ်ဝသော ဖောစဖိတ် ဓာတ်မြေဩဇာများ</li> </ul>			<p>စစ်ဆေးချက် ရလဒ် သည် အန္တရာယ်ဖြစ်စေနိုင်သော အဆင့်တွင်ရှိပါက</p> <p>(က) မြေကို ကုစားနိုင်ရန် ကျွမ်းကျင် ပညာရှင်များထံ ဆွေးနွေးပါ။ (ခ) ၎င်းမြေတွင် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ထား သော စပါးတွင် ဓာတ်ကြွင်းမပါစေရန် နည်းလမ်း များကို ပညာရှင်များထံ ဆွေးနွေးပါ။ (ဂ) မိမိကိုယ်တိုင် ၎င်းဆေးများ အန္တရာယ်မှ ဘေးကင်းစေရန် စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်ပါ (တိုက်ရိုက် ထိတွေ့ခြင်းနှင့် စားသုံးခြင်း မှ မိမိ၏ စားသုံးသူများပါ ဓာတ်ကြွင်း အာနိသင် ဘေးမှ ကင်းစေရန်)။ မြေကုစားရန် ရေးဆွဲထားသည့် အစီအစဉ်နှင့်အတူ မြေအရည်အသွေး စစ်ဆေးခြင်းကို (၅)နှစ် တစ်ကြိမ်သာ စစ်ရန်လိုသည့်အချိန်အထိ အမြဲ ပြုလုပ်သွားရန် လိုအပ်ပါသည်။</p>
<p>6. သင်၏ဒေသတွင် မြေအောက်ရေနှင့် မြေပေါ်ရေများ အဆိပ်သင့်မှု၊ ညစ်ညမ်းမှုနှင့် ပက်သက်ပြီး မှတ်တမ်းများ ထွက်ရှိခဲ့ဖူးပါသလား။ ( အာဆင်းနစ်၊ ကယ်စီယမ်၊ မာကျူရီနှင့် အခြားသတ္တုများ ပါဝင်မှု)</p>			
<p>7. သင့်သွင်းရေ၏ ပင်မအရင်းမြစ်သည် တစ်စုံတစ်ရာ ညစ်ညမ်းမှု ပါဝင်နိုင်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပုံမှန်ထပ်ပိုသော စစ်ဆေးချက်များ ပြုလုပ်ခံရဖူးပါသလား။</p>			



မေးခွန်း	No	Yes	အကယ်၍ Yes ဖြစ်ပါက, လုပ်ဆောင်သင့်သည့် လုပ်ငန်းများ
<b>အပိုင်း (B) မြေကြီးနှင့် ရေတွင် ဆားပေါက်နိုင်မှု အန္တရာယ်</b>			
8. သင်၏ ပင်မသွင်းရေသည် ယခင်က ဆားဓာတ်ပျော်ဝင်မှုနှုန်း များခဲ့ဖူးပါသလား။			မြေနှင့် သွင်းရေတွင် ဆားဓာတ်ပါဝင်မှုကို သိနိုင်ရန် အနည်းဆုံး တစ်နှစ်တစ်ကြိမ် (အထူးသဖြင့် ပူပြင်းခြောက်သွေ့သော ရာသီများအကုန်) တွင် စစ်ဆေးပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ စစ်ဆေးချက်ရလဒ်များတွင် စိုးရိမ်ဖွယ် ပမာဏပါဝင်နေပါက လျှော့ပါးစေနိုင်ရန် ကျွမ်းကျင်သူများ၏ ညွှန်ကြားချက် များကို တောင်းခံပြီး ဆောင်ရွက်ရပါမည်။
9. သင်၏မြေသည် ဆားဓါတ်ပါဝင်မှုများသော ရေအရင်းအမြစ်များနှင့် ၃ ကီလိုမီတာ အကွာအတွင်း တည်ရှိပါသလား။			
10. သင်၏မြေတွင် လွန်ခဲ့သော (၅) နှစ်အတွင်း ဆားရေ တိုက်ရိုက်လျှံဝင်မှု ရှိဖူးပါသလား။ (ဥပမာ - ရေကြီးခြင်း၊ တိုက်ဖွန်းမှုနှင့်တိုင်း လှိုင်းများ၊ ဆူနာမီမုန်တိုင်း စသည်များမှ တစ်ဆင့်)			
11. သင်၏မြေတွင် ဒီရေနှင့်ဆက်စပ်သော မြေအောက်ရေ အပြောင်းအလဲများ ရှိဖူးပါသလား။			
12. တစ်ရာသီနှင့် တစ်ရာသီ ရာသီ အပြောင်းအလဲများကြားတွင် သင့်မြေ၏ မြေအောက်ရေ နက်သည် (၁၀) စင်တီမီတာအထိ ပြောင်းလဲမှုများ ဖြစ်ပေါ်တတ်ပါသလား။			
13. သင့်ဒေသတွင် မြေနှင့်ရေ ဆားပေါက်မှုနှင့် ပက်သက်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရနှင့်ဌာနများနှင့် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများမှ သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန်ချက်များ ရှိခဲ့ဖူးပါသလား။			
14. နွေနှင့် ပူပြင်းရာသီချိန်များတွင် စိုက်ပျိုးမြေအတွက် ရေရသော ပင်မရေကြောင်းမှ ရေပြတ်လတ်ခြင်းများ ဖြစ်ဖူးပါသလား။			

## NOTES







[www.sustainablerice.org](http://www.sustainablerice.org)